

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 38 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztő
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Kezdődik.

Budapest, január 10.

Voltaképen nem tudjuk bizonyosan, hogy a háromhetes parlamenti szünet után kezdődik-e valami, vagy csak folytatódik. Az egész politikai probléma ebben a megkülönböztetésben fekszik. Mert ha valami kezdődik, az csak egyéb lehetne, mint ami eddig volt: tehát békealkudozás, munkára való kíséret; ha pedig csak folytatódik, ami karácsony előtt is volt: akkor az végtelen harcz, obstrukció a legelősebb fegyverekkel, a régi fejtelenség és felfordulás.

Kezdődik-e tehát valami vagy csak folytatódik, ami eddig is volt: ez a nagy kérdés, melynek eldöntésére február elsejéig kell megjönnie a feleletnek. Addig a költségvetésből még fennmaradt három tárczának elintézése időt enged a kormánynak, hogy a kérdésre megkeresse, esetleg meg is találja a feleletet. De egy bizonyos: a feleletet a kormánynak kell keresnie. Az ellenzéknek se oka, se módja a válaszkérésre. Végre is a kormány az, mely a katonai javaslatok sürgős elintézését akarja s mely a választói reform sürgős elintézését a jelek szerint nem akarja. Ha pedig a kormány a katonai javaslatokat el akarja intézni s ha a választói re-

formra nézve vannak még scrupulusai: neki kell megmondania, hol van az egyik és a másik kérdésben a kompromisszum lehetőségének határa. Neki kell megmondania, hol és mennyiben közeledhetik az ellenzék kívánságaihoz. Mert azt nyilván maga a kormány se hiszi, hogy egyszerűen az unbedingte Unterwerfung jelszavával fog győzhetni s hogy a katonai javaslatokat megcsinálja, mert akarja s a választói reformot elsikkasztja, mert nem akarja.

Január hónapja még három hetet kínál a megfontolásra. Addig törekedhetik a kormány valami becsületes és elfogadható kompromisszumra, azontul harczra készen találja magát szemközt az ellenzéki pártokkal. Apró taktikai fogásokkal, melyek az ellenzéki pártok összeveszejtését vagy elszigetelését célozzák, nem fog boldogulhatni. Hitünk szerint számolnia kell ugy azokkal, akik katonai téren követelnek koncessziókat, mint azokkal is, akik a demokratikus reform dolgában kívánnak megnyugtatót. A közös ellenzéki harczban ez a két kérdés annyira összefonódott, hogy taktikai fogásokkal széjjel nem vágható. A kompromisszumnak, ha igazán békét és rendet akar teremteni, össze kell foglalnia mind a két domináló kérdést s a kormánynak arra az alapra kell helyezkednie, hogy sem

egy nagy horderejű véderőreformot, sem egy hasonló horderejű választói reformot nem lehet megcsinálni konok harczozal, hanem csakis becsületes, mindenkit lehetőleg megnyugtató kompromisszummal. Ha ezt belátja s eszerint cselekszik a kormány: esetleg sikerülhet a béke s kezdődhetik a munka. Ha azonban a kormány gögösen megáll a katonai terhek követelésénél s a választói reform kétszínű halogatásánál: nos akkor nincs rend s csak folytatódik a végtelen harcz, a parlamenti anarchia.

Kezdődjek-e hát valami, vagy folytatódik a semmi: egészen a kormánynon áll. Övé a munka kötelessége és a felelősség, az ellenzék kötelessége és felelőssége pedig csak az, hogy akadályozza meg azt, ami a nemzetre jogosulatlan teher és sürgesse meg azt, amiből a nemzet friss erőt nyerhet. Az ellenzék ezt a kötelességet vállalja, ezt a felelősséget állja. Hogy pedig a kormány mire szánja el magát: az ő dolga. Próbálhat lavirozni: csak az a kérdés, meddig győzi türelemmel Bécs. Próbálhat erőszakoskodni: csak az a kérdés, mit érhet el az ellenzék elszántságával szemben. És próbálhat, ha meri, appellálni a nemzetre: de akkor is az a kérdés, hogy a nemzet azok fölött tör-e pálcát, akik teljesítették kötelességüket, vagy azok fölött, akik nem teljesítették.

Az első találkozás.

Irtá: Nagy Lajos.

(Utánpótlás utca.)

Az út egyik oldalán, magasabban, mint az uttest, a „Fővárosi pavillon“ terrasza van, a másik oldalon füves, fás sétatény. A reszkető levelű fák mögött tömör nyugalomban szürküllik „Vajda-Hunyad“ vára. Napos augusztusi délután, az égen foszlányos fehér felhők és mélyeségek kék színek. A pázsitot átszelő utak mentén barna padok állnak, még üresek, csak távolabb látható kettőn vagy háromon egy-egy gubbasztó emberalak. A kávéházi terasz is csaknem teljesen néptelen még, azt uton öt-tíz percenként gördül végig valamely kocsis. A tavat átívelő vashíd felől egy elegáns férfi lépdél, ráfordul a sétatényba kanyarodó első útszalagra, befelé sétál, azután visszamegy a sétatény szélére és várakozón néz körül. Előveszi az óráját, megcsillanva pattan föl annak aranyfödele, -- háromnegyednegyvet mutat az óra. Négy órára kell megjelennie a hölgynek. Vajjon eljön-e?

A férfi nagyon szép ember, nyílt szemű, feltépképi, barua és tisztabőrű. Csak a szeméi alatt vonuló sötét mélyedések beszélnek régi indulásu, soha el nem muló belső nyugtalanságokról. Az alakja pompás, minden mozdulata friss és graciózus, a ruházata is kifogástalanul ápolt, csupa drága holmiból összeállított. Fekete kabátjának és frissvasalásu krémfehér nadrágjának szabása elsőrangu, a lábán fekete lakkecsiző van, a fején fekete szalagos girardj-kalap.

A férfi elsétál egészen a tóig. Innen ezeket a kis íves utakat, a nedves tópartot, sok évvel ezelőtt gyakran sétált erre. Különösen esténként elegyült a korzó ingyen-publikuma közé és tíz-tizenegy óráig is elhallgatta a kávéház terraszán játszó katonabandát. Néha egyedül sétált, néha a barátjaival és jelentéktelen kis nőcskékkel iparkodott többkevesebb sikerrel meleg barátságokat kötni. Egy szandolinczó férfit lát most a tavon s annak ügyetlen ingásáról észbe jut Emma. Emma most már asszony, akkor bolti leány volt. Négyen csolnakáztak akkor, Emma, ő, még egy fiu és még egy leány; tréfálózta és belefordultak mind a négyen a vízbe. Emma az eset után nemsokára a szeretője lett, később a modellje, mert széptestű leány volt. Azután elszerezték tőle, végül egy gyengelelkű kollégája feleségül vette.

Pont négy óra lehet, mikor a férfi megpillantja a hölgyet, akit vár. Elragadó pontosság! . . . Feléje siet. A hölgy tizenhét év körüli leány, elegáns, esodaszép, meglátszik rajta, hogy gazdag és előkelő családból való. A hölgy mosolyog és a kezét nyújtja. A férfi mindkét kezével megfogja a puha kezét és a tapintás kéjes érzése egész testét áttutja. Ugy tudja: minden megtörtént eddig, itt a nő, keze a kezében, ami ezután jön, azt már esinánia kell. És ő mesterien fogja megcsinálni a szerelmet, most már bizonyosan az övé lesz ez a nő, akit oly izzón megkívánt.

A férfi most kissé megszedül és reszket. Nyilvánvaló, hogy ez az igazi kezdés, ez a legnehezebb pont. Talán még minden kezdésekor reszketett. Mennél kitünőbb művésze

valaki a szerelemnek, annál inkább megremeget ilyenkor, mert annál inkább áll, hogy most kiesik a történet kezéből és ezután ő maga alkot. A nő szól:

— Ugye esodálkozok, hogy eljöttem?

A férfi ezt a kérdést is várta. Mégis, szinte gyatrán, csak ezt mondta:

— Ó kérem . . .

És a hangja fátyolos volt és reszketeg, mint a test, amelyből előtört. De rögtön erőteljesebb hurokba csapott és így fejezte be:

— Biztos voltam benne, hogy eljön.

Ezt már határozottan és tisztán mondta, most már urnak érezte magát mindenek fölött, amik a percekben környékeztek.

A leány esodálkozott:

— Ugy! . . . Annyira biztos volt abban, hogy eljövök? Hiszen . . . ha jól emlékszem én azt irtam: megengedem, hogy várjon s ha valami véletlen szeszélyem úgy hozza magával, talán ott is leszek.

— Igen — mondta a férfi — s ha még sem jött volna el, tudtam volna, hogy valami elháríthatatlan akadály gátolta . . .

Azután — még egyelőre — mintegy ostyának szánva, melylyel ezt gyengéden beburkolja:

— . . . oly becsületesen biztam magában!

A leány a férfi arcába nézett, bele a szeméibe és a tekintete mintegy keresztülpendült az egész alakon és a szemekről és az ajkáról ellenállhatatlanul azt érezte: csak ugy igaz, ahogy a férfi mondja. És lelkében felujjongott és hirtelen másba csapott:

— Tehát . . . maga Kaszás István festőművész . . . és ugye rettenetesen kíváncsi,

Nekünk minden mód mindégy. Győzzük türelemmel, győzzük elszántsággal, győzzük erővel s ha a nemzet elé kell menni, győzzük igazsággal is.

Budapest, január 10.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap, csütörtökön, délelőtt tíz órakor ülést tart. Napirend: az igazságügyi tárcza költségvetésének tárgyalása.

Aehrenthal a királynál. Bécsből jelentik nekünk: A király ma Losszu magánkihallgatáson fogadta gróf Aehrenthal külügyminisztert.

Perczel Dezső — báró. Mint beavatotti forrásból értesülünk, a király legközelebb Perczel Dezsőnek, a munkapárt elnökének, valamint törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot fogja adományozni. Ez a kitüntetés a betegesen fekvő Perczel Dezsőnek a munkapárt megerősödése körül szerzett érdemeit akarja méltányolni.

A hadügyminisztérium új sajtófőnöke. Mint Bécsből jelentik, preanfeldi Lustig Henrik 99. gyalogezredbeli vezérkari őrnagyot a hadügyminisztérium sajtóosztályába a sajtóügyi csoport vezetőjévé nevezték ki. Lustig őrnagy, aki éveken át a sajtóosztály élén állott, ezzel rövid csapatot vezető után ismét a hadügyminisztérium sajtóirodájába tér vissza, ahol már kitűnő szakképzettségről tett tanúságot különösen az annexiók konfliktus nehézségei idejében és ahol örömmel fogják ismét üdvözölni. Egyidejűleg temesszalatinai Brinsey Artur századost, ezen csoport eddigi vezetőjét a hadügyminiszter a katonai szakirodalom terén önálló előadó tisztséggel ruházta fel.

A kultuszminiszter a Semmeringén. Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap este nyolcz napi tartózkodásra a Semmeringre utazott.

Beöthy László ünneplése. Nagyváradról távoztatók: Bihar vármegye közigazgatási bizottsága ma Miskolcra Fehérvári Sándor elnökletével ülést tartott, amelyen Beöthy László kereskedelemügyi miniszter érdemeit közigazgatási bizottsági tagságáról való lemondása alkalmával jegyzőkönyvileg megörökítették és elhatározták, hogy erről jegyzőkönyvi kivonatban értesítik őt.

Gróf Tisza Budapesten. Gróf Tisza István, aki a képviselőházi szünetet geszti birtokán töltötte, holnap reggel visszaérkezik Budapestre.

hogyan ki vagyok én. Vagy . . . csak nem tudja talán? . . .

— Mindennél jobban érdekel.

A leány mosolygott és örült, hogy ime egy selyemkötélék, egy kised hurok, amelyet a festőre vetett.

— Ezt nem szabad megtudnia! Még nem. És minek is tudná. Legyen elég az, hogy szép vagyok, nő vagyok, itt vagyok és női játékból még megtoldta ezzel:

— . . . beszélhet velem.

— Boldog vagyok — mondta a férfi és még folytatni akarta, de a nő élénken közbevágott:

— Tudja minek köszönhet mindent? hogy én bátorítást adtam a közeledésre? . . . Erettenesen unom a ezirkuszi produkciókat . . . azaz a lovakat nagyon szeretem, de az eróművészeket tulságosan rusztikusoknak találom . . . Az az öreg ur a nagybátyám volt és én ki nem állhatom őt. Az anyámmal is feszült viszonyban vagyok mostanában. Jobb szórakozás híján hallgatóztam. Hallgattam a maguk beszélgetését . . . azaz nem akartam hallgatni, de hallanom kellett. Tudja, lehunytam a szememet és a fejemet jobbra hajtottam . . .

A festő mosolygva meglepetést szünellet.

— És tudja, egy dolog nagyon megtetszett nekem. Nagyon érdekelnének a részletei . . . Ugye egyszer mindent el fog mondani? . . .

— Készséggel. De fogalmam sincs róla, hogy mi az.

— Nem találja el? Bizonyára maga már

Az eczetgyárosok küldöttsége a pénzügyminiszternél. Az új adótörvények értelmében a szesz hektoliterje 40 koronával megrágult. Hogy ez a szeszdrágítás az eczetgyárosokat ne sújtsa olyan nagy mérvben, az adótörvény azt is elrendelte, hogy az eczetgyárosoknak az exkontingensből jusson szesz, a régi adótétel mellett. Az új adótörvénynek azon intézkedését, amely a szesz megrágulására vonatkozik, rendeleti úton életbe is léptették. azt a részét azonban, amely az eczetgyárosoknak az exkontingensből juttat részt, mindezt ideig életbe nem léptették. Az eczetgyárosok egyesülete ezért memorandummal fordul Lulács László pénzügyminiszterhez, amelyben részletesen kifejtik sérelmeiket, amelyek mellett a magyar eczetipar teljesen képtelen boldogulni. A pénzügyminisztériumban annak idején jóakarattal fogadták az eczetgyárosok memorandumát, ennek dacára azonban kérelmüknek ezideig helyt nem adtak, ami mérhetetlen károkat okoz nekik. Az eczetgyárosok országos egyesülete elhatározta tehát, hogy küldöttségileg fogja felhívni a pénzügyminiszter figyelmét nehéz helyzetükre és kéri fogják tőle a rendelet halaszthatatlan kiegészítését.

Függetlenségi pártmozgalom. A hódmezővásárhelyi függetlenségi és 48-as párt január hónap második felében tartja rendes közgyűlését, amelyre több országgyűlési képviselő ígérte megjelenését. A közgyűlés tárgyalni fogja azt az indítványt, amely az alföldi függetlenségi és 48-as párt újraszervezésére vonatkozik.

A német választások.

Budapest, január 10.

Pénteken választja meg Németország a képviselőit a birodalmi gyűlésbe, s ma már az egész német nép lázban ég. Mert soha még nem volt oly nagy jelentősége annak, minő arányban vannak a pártok a birodalmi gyűlésben képviselve, mint ezuttal. Most kell eldöntenie annak, hogy kik fogják a német birodalom jövő politikáját irányítani, a konzervatívok és a centrum-e, úgy mint eddig, vagy a liberálisok, akiket évtizedekkel ezelőtt saját büneik szorítottak le a hatalom polczáról.

Ezt Heydebrand a konzervatívok vezére is tudja, s azért nem is annyira választási jelszavakkal akar ezélt érni, mert a konzervatív jelszavak várásza az utolsó öt északon nagyon nagyon csökkent a választók előtt, hanem választási taktikával, s ettől reméli, hogy a fekete-kék blok, a konzervatívok és a centrum, a régi számarányban fog visszakérikülni a birodalmi gyűlésbe.

Azok a pótválasztások ugyanis, amelyek

1909 óta voltak, azt mutatják, hogy a nép kezd elfordulni a konzervatív politikától. Ez az oka annak, hogy míg eddig nem sokat adtak a konzervatívok a választási stratégiára, most ebben látják az üdvüket.

Mikor a németek fekete-kék blokról beszéltek, a konzervatívok és a centrum vezetői nem győztek eleget tiltakozni a blok fenállása ellen, s tagadták, hogy a két párt közt szövetség állana fenn. Ez meglehet. De a formális szövetséget pótolta a cselők közössége, a törekvések azonossága, s az a fegyverbarátság, mely köztük fennállt. És ez még fontosabb, mint egy formális szövetség, mely csak papíron van meg s mely ellen esetleg a szövetséges társak minduntalan vétenének. A mostani választásokon a centrum teljesen színt vallott. Eddig ugyanis mindig a saját mandátumainak szaporítása volt a cél, most azonban választási paktumot kötött az összes jobboldali pártokkal, a konzervatívokkal, az antiszemitaikkal, s a gazdákkal, és azokban a kerületekben, amelyekben nincs kilátása a győzelemre, a jobboldali pártok egyikét támogatja. Taktikája ugyanis az, hogy neki nem az kell, hogy minél több szavazatot kapjon, s hogy egyes kerületekben, mint tekintélyes kisebbség elbukjék a baloldali pártokkal szemben, hanem az, hogy ha már ő nem tud győzni, legalább a jobboldali pártok egyike győzzön.

Egészen ellenkező taktikát követnek a szociáldemokraták, akik egyetlen polgári párttal sem akarnak paktálni. Bebel nemrég azt a jelszót adta ki Hamburgban, inkább akarok négy millió szavazatot és ötven mandátumot, mint száz mandátumot, de csak három millió szavazatot.

Könnyű átlátni, hogy ez a taktika helytelen. 1907-ben is, mikor az általános választások voltak, akkor is azt mondták a szociálista vezetők, hogy nekik szavazatok és nem mandátumok kellenek, mert „a birodalmi gyűlésen 40 mandátummal ugyanazt tudják elérni, mint nyolczvannal.” Időközben azonban átlátták, mennyire tévedtek, mennyire csökkent a német birodalmi gyűlésben a szociálista párt befolyása, mióta mandátumainak száma csökkent s a pótválasztásokon gígászi küzdelmeket folytatott a párt, hogy egy-egy megüresedett mandátumot megszerezzen.

A mostani választásoknak egész Németországra nézve óriási jelentősége van, mert most fog dönteni a német nép afelett a mai rendszer felett, mely egyes osztályok érdekét szolgálta csak az egész nép ellenére, s mely

nem is emlékszik rá, hogy miről beszéltek a barátjával.

Ezalatt a beszélgetés alatt néhányszor föl és alá sétáltak a kis utszalagon. Az utmentű padok eleinte üresek voltak, később az egyikre egy öreg ember telepedett, akinek nagyon piszkos volt az öltözte, hosszú, fehér volt a szakála, az alsó ajka felögött és a szemhéjai duzzadt vérerektől piroslottak. Szemeit a sétáló párra vetette és fejtől labig megvizsgálta őket. A leány pillantása ráesett az öreg emberre, hirtelen megakadt a beszédben, de elkapta a tekintetét és . . . megszűnt a kellemetlen látvány.

A távolabbi padokon is, hol itt, hol amott, feltűnt már egy-egy üldögélő alak, férfi vagy nő, nem is lehetett látni, hogy jöttek, csak azt, hogy kényelmesen eldülőzködtek a padokon. Tarka színekkel megdélítették a zöld és szürke térséget, de mégis mintha megrontották volna annak komoly és az emberektől elvonakoztatva eléggé előkelő tónusát. A férfi megkérdezte a leányt:

— Nem kellemetlen kegyednek ez a hely? Csodálom is, hogy itt adott találkát.

— Nem . . . dehogya! Hiszen itt engem senki meg nem láthat. Az én ismerőseim nem járnak erre.

És fesztelenül sétáltak tovább. A férfi úgy adta meg az irányt, hogy lekerüljenek a tópartra. A leány jobb kezét a kezefejevel a csipőjén nyugtatta, karja az abszolút könynyedseg remek pózában nyugodott így; kissé himbálózva lépdelt, frissen, pihenten s mintegy testü harezra vágyón. A férfi néha lopva kémlelte a leány alakját, szívta magába an-

nak gyújtó tűzét. A leány öltözetéből mind nagyobb vagyoni és izlésbeli előkelőséget kombinált.

A leány beszélt:

— Tudja . . . az a csodálatos kegyetlen-ség, amit maga tanusított abban a párbajban, melyet a barátjának a páholyban elbeszél, imponáns volt. Engem valóságoslag magával ragadott. Ez az, ami ellenállhatatlan érdeklődést keltett bennem maga iránt.

A férfi gúnyosan mosolygott:

— Ó, jelentéktelen dolog . . . és talán úgy, ahogy akkor hallotta, nem is válik dicsőségre. Talán meg is kívánja az eset a magyarázatot. Talán csak a lelki rugók föl-tárása tenné tiszta-emberi cselekedetté.

Ez a párbajhistoria helyü zudítás volt, félig tréfának, félig érdeklődésre villanyozónak szánva. A férfi páholytársához intéve beszélt el, raffináltan hozzákapcsolva egy vakmerő ezirkuszi mutatványhoz, mialatt a társa is tudta, hogy az elbeszélés: játék a leánnyal. A férfi most hirtelen erőszakkal ezt a kérdést vetette föl:

— Látta-e akkor legalább egy pillanatra a barátom arcát?

— Nem — hazudta a leány. — Miért kérdezi ezt?

— Érdekel volt a véleménye. A barátom nagyon csunya ember és a nők imádják.

— Ezen egy cseppet sem csudálkozom. Azon áll minden, hogy fenkölt szellemü ur-e a barátja.

Ezt oly meggyőződéssel tudta állítani a leány, mintegy öntudatlan és nőies védeke-

kezdte a gazdasági téren, s aztán politikai, szociális és kulturális téren folytatta ezt a kizsákmányoló politikát. Eppen ezért a liberalizmus és demokrácia sokkal nagyobb reménnyel méltetett volna a küzdelemben, ha sikerült volna a szociáldemokratákkal is választási paktumot kötni. Nem lehet tudni, mennyiben fogják a szocialista választók Bebel szavát követni, de ma körülbelül úgy áll a helyzet, hogy a szociáldemokrata szavazók fogják eldönteni a jövő birodalmi gyűlés sorsát.

Vége a vakációnak.

— A véderőreform sorsa. —

Hírek a politika világából.

Budapest, január 10.

A rövid karácsonyi szünet a mai nappal véget ért s holnap már a képviselőház ott folytatja a munkáját, ahol december 22-én abbahagyta. Örlik tovább a költségvetés részleteit napi öt órás üléseken s valószínűleg épp oly kevés érdeklődés közepette, mint eleddig. A miniszterelnök a parlamenti tanácskozások első napjain még nem fog megjelenni a Házban, de amire nyolcz-tíz nap múlva az appropriációra kerül a sor, már el fogja ismét foglalni a helyét s tájékoztatni fogja a politikai világot a kormány jövő terveiről és szándékairól.

A legnagyobb érdeklődést mindenféle természetesen a véderőreform sorsa kelti. A sokat támadott javaslatokat, ha a költségvetés után még néhány apróbb törvényt is elintéz a Ház, majd csak február tizedike körül fogják napirendre tűzni. A kormány alkalmasint czélzatosan nem sietteti a dolgot, mert így körülbelül egyidőben veszi fel a hadügyi vitát a magyar országgyűlés az osztrák Reichsrathal, ahol február folyamán valahára megéri a véderőreform első olvasását. (Vagyis, amint ebből is megállapítható, a nyári campagne forszírozására egyáltalán nem volt szükség Magyarországon, egészen eltekintve attól, hogy egy lépéssel sem vitte előre a reform ügyét.)

Hogy a miniszterelnök milyen taktikát fog követni most, az még egyelőre kabinet-

titok. Nem hiszünk, nem hihetjük, hogy ismét a Tisza-féle erőszak-receptet vagy pedig a nyári passzív rezisztenciát akarná elővenni, miután egyik sem bizonyult eredményesnek. Épp így áll a dolog a Návay-féle esetleges új házszabálykezeléssel, vagy akár a házszabály-revizióval. Bécsnek különben sem kellenek hiú kísérletek, hanem határozott siker. Már pedig ezt a kormány addig el nem érheti, amíg egy beesületes kompromisszumban nem biztosít megfelelő engedményeket katonai téren s nem hozza záros időn belül a demokratikus választójogi reformot. És éppen azért, mert tudjuk, hogy Bécs türelme kifogyott, nem gondoljuk, hogy a kormány ismét hosszabb campagnera rendeződnék be, sőt biztosra vesszük, hogy olyan békés kísérletnek kell következnie, amely végre lezárja az évtizedes katonai vita aktáit.

Hireink itt következnek:

Návay a miniszterelnöknél.

Návay Lajos, a képviselőház elnöke tegnap visszaérkezett birtokáról Budapestre és a mai délután meglátogatta gróf Khuen-Hédervary Károly miniszterelnököt s vele a képviselőház legközelebbi munkarendjéről tanácskozott.

A parlament munkarendje.

A parlamentben holnap ismét megindul a munka. A napirendi tárgysorozat szerint az ezidei állami költségvetés még hátralévő részeinek tárgyalása következik abban a sorrendben, amelyben ezt korábban megállapították. Legelől ebben az igazságügyi tárca áll, utána a honvédelmi, majd a pénzügyi költségvetés következik. A honvédelmi tárcaánál élénkebb vitára van kilátás, mivel az ellenzék itt a véderőjavaslat dolgát is szóba akarja hozni. Az appropriációnál az ellenzéki pártok a bizalmi kérdést vetik fel, de nagyobb vita itt sem várható. A Ház munkarendje az esztendőnek ebben az első hónapjában tehát a költségvetés tárgyalásában merül ki; még sietni is kell, mert az indennitás csak január végéig tart.

Ellenzéki körökben a miniszterelnök harcias újvi beszéde után felmerült a terv, hogy a költségvetési vitát olyan hosszúra kell nyújtani, hogy a véderőjavaslatra csak hónapok múlva kerüljön a sor. Különösen a pártokivüli 48-asok propagálták a tervet, azzal, hogy a honvédelmi tárca tár-

gyalása a legalkalmasabb a hosszú vitára, mert itt egész kényelmesen egy fiók-vederővitát lehet rendezni, amennyiben mindenki a legkisebb megérőltetés nélkül elmondhatja a katonai javaslatok ellen tartott beszédének anyagát. Hírül vittek a tervet a miniszterelnöknek is, aki azonban nyugodtan vette tudomásul a tervezetést, mert hírszerint a november 8-án megkötött paktum egyik pontja — ha nem is publikálták eddig — az, hogy a költségvetési vita nem tarthat tovább január 31-ikénél. Így tehát a költségvetési vita husz napnál tovább már nem tarthat.

Ami a fegyverszünet meghosszabbítására vonatkozó Székely-féle akciózt illeti, e körül most már egész legendakör támadt. A tény az, hogy a kormány szívesen venné, ha az ellenzék a költségvetésen túl még néhány más kisebb, nemzetközi jellegű javaslatot is simán eresztené át és erről majd a parlament ülésai közben megindul a mozgalom. A megegyezésre azonban nem is volna szükség, mivel az ellenzék a sürgős és fontos javaslatoknak amugy sem állja az útját. Legföljebb a perrendtartás életbeléptetéséről lehetne külön szó, minthogy ennek bizonyos szakaszai körül nagyobb ellentétek támadtak. Ha ezeket Székely igazságügyminiszter el tudná oszlatni s így a javaslat rövides tárgyalását garantálhatná, akkor ez is napirendre kerülhetne a véderőreform előtt, de ha Székely próbálkozása nem járna eredményre, a miniszterelnök ezzel egyáltalán nem törődik, hanem nyomban a véderőreformot tüzeti ki tárgyalásra, hogy végre dülőre vigye a katonai kérdést.

Két sorozás — egy évben.

Bécsi tudósító szerint a lapoknak azt a híret, hogy a jövő évi sorozásokat őszre fogják halasztani, mérvadó helyen megzavarták. 1911. deczemberében, mint minden évben, utasították az illetékes politikai hatóságokat, hogy tegyék meg az előkészületeket a sorozásra. A sorozásokat, mint rendszeren márcziusban megejtik és ha őszig már föl-emelhetnék a létszámot, akkor a besorozottak közül azokat, akik a póttartalékba kerültek, a rendszer szolgálatot teljesítők közé fogják fölvenni.

Ez a bécsi közlemény, ha megfelel a valóságnak, azt jelenti, hogy a politikai események ezután igen gyors menetben fognak lezajlani, mert másként el nem képzelhető, hogyan számitanak Bécsben az újonczjavaslatok ilyen hamaros elintézésére. Az őszre való halasztást a magyar kormány köréből hangzottatták s ezzel is a harcokésztségüket és

zéssel is a férfi szépsége ellen, hogy szinte maga is így hitte. És most kellemesnek érezte a leány, hogy ennél a haszontalan témánál maradjon. Ezt kérdezte:

- És mi a barátja?
- Orvos . . . sebész.
- Csunya foglalkozás.

A férfi most már megérezte, hogy a leány látta a barátját és azért is haragszik rá, mert vele versengett a leány játékra hívó szemlélésében.

— Kétség kívül . . . magas esztétikai szempontból nézve csunya foglalkozás . . . De . . . Istenem . . . igazán kevés foglalkozás van, amelyik szép.

— Nincs is. Én azt hiszem, hogy mi-helyt valami foglalkozás, már megszünt szépek lenni. Talán — és itt a férfira nézett — festőnek lenni, az szép foglalkozás.

— Kétség kívül. Én soha nem is lettem volna más, mint festő.

— Az apám nagykereskedő . . . Jaj, most valamit közöltem magamról! De nem baj . . . Nagyon csunya foglalkozás lehet nagykereskedőnek lenni. Kár, hogy az apám nagykereskedő. Inkább lenne csak pénzünk és ne lenne apának semmi foglalkozása. Nem bánám, ha valamivel kevesebb pénzünk is lenne . . . Hanem festeni, az gyönyörű dolog. Festeni és . . . énekelni. Énekelni . . . de, tudja, nem művésziesen, hanem csak egy természetes jó hanggal, nyersen és szabadon, úgy, hogy senki ne hallja, csak az ember maga, vagy . . . talán még egy valaki, akinek ugyis mindenképen tetszene, bárhogyan éne-

kelne az ember . . . Magának bizonyára nagyon szép hangja van. Maga énekelhet, miközben fest. Eppen, mint Cavaradossi a Toscában! . . . Tudja, nem szép név: Kaszás István. István igen, de Kaszás, az nem. Én magát Cavaradossinak fogom hívni. Cavaradossi Mario!

— Oh, bocsánat, nem! Nem vagyok Cavaradossi Mario! Kaszás István vagyok és ennek a névnek szépek kell lenni. Mert én vagyok Kaszás István. Ez a név engem jelent . . . Tehát nem Cavaradossi . . . és nem Mario, hanem tisztán: Kaszás István!

Még mindig a tóparton sétáltak. Most egy pad előtt haladtak el, amely mélyebben, bokrok tövében állott. Ezen a padon egy fiatal, közös leány ült és egy fogyatékos eleganciájú ifju. Az ifju beszélt és a leány mosolygott és a lovagja képét veregette, áradó erotikummal. A leány nem akart még egyszer ez előtt a pad előtt elmenni. Komolyra merészelt arczczal, gögös szemekkel mutatta az utat és ezt mondta:

— Menjünk arra!

Fölmentek ismét a sétányra. Ott már az alatt tarkább lett a világ. Már csaknem minden padnak megvoltak a vendégei. Szegény emberek ültek a padokon, beszélgettek, némelyik bóbiskolt, másik ujságot olvasott, várták a zenét. Eppen most vonult a kocsiton a zenészesapat. Feketehajtokás katonák haladtak rendetlen sorokban, kezükben hordva fénylő sáruga hangszereiket; a csapat eleje már ment fel a lépcsőn. A kávéházi terrasz ekkor már asszonyi ruháktól és kalapoktól tarkállott.

— Pompás kép — mondta a férfi. — Ez a mozgékony, színes tömeg, itt-ott egy-egy rikító női kalap és mindez azokban a zöldfolyondáros ránákban, mögöttük és fölöttük a pavillon szürke vasteste, amely nagy és imponánsan mozdulatlan és mindezek fölött a mozdulatlan kék ég, rohanó fehér foszlányokkal . . .

— Igen — mondta a leány kellellenül — bár az én szememet sérti . . . például egy izléstelen női kalap. Én csak nagyon szép dolgokat festenék . . . Mit fest maga most?

A férfi most csak azt tudta mondani, amit fest. A képét nem tudta volna megfogadni!

— Egy nagy képet, sok-sok alakkal . . . Egy óriási, eszményiben nagy és remek nő fekszik meztelenül . . .

— Ah, ezt maga nagyszerűen megfesthette!

— És hogyha kegyed lett volna a modellem!

A nő megállt és ránézett büszkén a férfira. Az keményen állta a tekintetét. És ellenállhatatlannak tetsző erővel megisméltelte:

— Isteni dolog lett volna, ha magáról festhettem volna ezt az alakomat!

A leány mélyet sóhajtott és ezt mondta:

— Kár, hogy ez nem történt meg. Mondja tovább a képet.

— Ez a fekvő, óriási, meztelen nő, kinek az egyik lába a fekvőhelyéről lefog az üres térbe, tulságos hosszán, egy mellette álló óriási, lapos fekete edénybe markolt, fel-emelte a jobbkezét és hullanak a csillogó

küldetésüket akarták bizonyítani. Ez a lécsi demontázs azonban hideg zuhanyként fog hatni a kormányra, amelynek kivárási és cizéltalan türelmi játékát, úgy látszik, odafönt ahogy sem akariák már honorálni.

Bécsből jelentik nekünk: Jól értesült körökben mondják, hogy illetékes helyen még nem esett szó arról, vajjon a sorozások az idén a rendszerben tavasszal legyenek-e Magyarországon. Könnyen megeshetik, hogy a sorozásokat elhalasztják s ebben az esetben Ausztriában is később lesznek a sorozások.

A pártkörökből.

A 48-as függetlenségi Kossuth-párt tagjai már teljes számban visszaérkeztek a vidékről a fővárosba, hogy a képviselőház holnapi ülésén részt vegyenek. Számos képviselő járt fenn ma este a pártkörben és élénken tárgyalták a politikai eseményeket. A vitatkozás fő tárgya Kossuth Ferencz vasárnapi cikke és azok a kommentárok voltak, amelyekkel azt a különböző lapok kísérték. A párt tagjai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a párt vezérének hazafias és böles felfogásáról. A párt tagjai a legteljesebb mértékben elítélik egyes kormánypárti politikusoknak azt az átlátszó célzatát, amely mindenáron éket akar verni a függetlenségi pártok közé, abból indulván ki, hogy ezzel a politikai válság megoldást nyerne; másfelől azonban nem csinálnak titkot abból, hogy az obstrukció nem lehet öncél és hogy a párt készséggel fogadná, ha a kormány a véderőreformmal kapcsolatos közjogi sérelmek kiküszöbölésével és a nemzet jogos kívánságainak a téren való teljesítésével biztosíthatná a parlament munkaképességét.

A függetlenségi Justh-pártkörben a képviselőház holnap meginduló tárgyalásával és a hátralevő költségvetési tárczák vitájának kérdésével foglalkoztak. — Justh Gyula, a párt elnöke és gróf Batthyányi Tivadar alelnök töltötték fenn hosszabb időt és a politikai helyzetet a párt nagy számmal fennjárt képviselő tagjaival beható megvitatás tárgyává tették. — A kerületekből visszaérkező képviselők örömmel referáltak Justh Gyulának, hogy a kerületekben mindent igen lelkes hangulat a függetlenségi polgárság körében és a véderőjavaslatok ellen és az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett megindított küzdelem lenkadatlan folytatására hívják fel a kerületek képviselőit.

A nemzeti munkapártban ma este igen nagy számban voltak együtt a párt képviselőtagjai. A

sárga aranyak vissza az edénybe. És törnek arra felé az emberek, rohanna, ordítva, egymást tolvaj, huzva, tépve, visszarántva, borzalmas vágyakozással rohanna, az elbukottak jajgatásán, nyögésén, vonaglításán, tört testein át, düledt szemekkel, kinyújtott karokkal, síró ajkakkal, taposó lábakkal... Egy alak legelő, egy viharvert félmeztelen nő már az aranyak felé nyújtja a kezét... a jobb karját megnyujtottam, nagyon-nagyon bosszúra rajzoltam: Egy öregasszony-nak elszorult a szíve, mindkét kezével hozzákap, már nem tud lépni, megállt, tehetetlen vágyakozással izzón bámul az aranyak felé;... a szeméit egészen kiemelttem az üregeikből és ötszörös nagyoknak festettem. Az előtérben egy férfi szennyes meztelen lábával rálép egy hanyattbukott fiatal asszony-nak az emelkedő keblére, ez a lába sokkal nagyobb, mint a másik és a lábujjai szinte kigyózik és külön elevenen, mintegy kéjjel lecsapok... A képen a szegénység, a nyomor irtózatos vágyakozását festettem meg. Azt hiszem, a kép nagyszerűen sikerült. Igaz átérzéssel, csupa tüzzel és izzó, cikkesredett szenvedélyvel komponáltam meg már régen és most konzervált indulatokkal festettem meg.

— Nagyszerű lehet ez a kép!... Ugy érzem, hogy nagyszerű, bár kissé idegen nekem... Hogyan jutott erre a témára? Mondja, hogy keletkezik egy ilyen téma? Ugy érdekel ez engem... Micsoda érzések és indulatok ezek, amiket maga itt vázszóra varázsol? Hol látta ezeket? Olyan rémesek!

miniszterek közül fentjártak Lukács László, gróf Serényi Béla, Beöthy László, Székely Ferencz és Hazai Samu miniszterek, Kálmán Gusztáv, Rákóczi Gyula és Kazy József államtitkárok.

„Kell a kompromisszum.”

„Lappangó válság Magyarországon” című alatt a „Zeit” ma reggeli száma a következőket írja:

Mig Ausztriában, ahol rendszerint felületesen bírálják el a magyar politikai helyzetet, úgy jósolgatnak, hogy a magyar parlamentben a véderővita „nagyon hamar” befejezést nyer, addig Magyarországon nemcsak azt nem tudják, hogy mikor lesz vége a véderővitának, de még az sem bizonyos, hogy az mikor fog ismét megkezdődni. Ez a hónap már mindenesetre eltelik a költségvetés tárgyalásával: ha pedig a kormány az a szándéka, hogy egyes sürgős törvényjavaslatokat letárgyalasson, akkor februárban is nagyon kevés jut ki a véderőjavaslatnak; sőt még a március sem sokat ígér, mert akkorra meg a delegációk ülnek össze Bécsben s tudvalevő, hogy a közös költségvetés tárgyalása itt több hetet fog igénybe venni. Magyarán: maga a kalendárium ezúttal meg teljesen a véderőjavaslatok gyors letárgyalásáról keringő híreket. Az a reményesség is nagyon hű, hogy a februárban vagy márciusban meginduló véderővita a nyár közepéig majd csak meghozza a kívánt eredményt. Igaz ugyan, hogy Berzeviczy utódját ma Návainak hívják, de Návay únnepélyesen kijelentette az ellenzék vezérének, hogy a házszabályokat a régi szellemben fogja kezelni, de ha nem is tartaná meg szó szerint azt az ígéretet — amit barátai teljesen kizártak tartanak — a véderőreform még ezzel sem nyerne semmit. A véderőjavaslatokhoz való féláltszerűséget épp oly kevésbé lehet megakadályozni, mint az egyes szakaszok és esetleges módosítások fölött való szavazásokat. Ez maga, érteve pusztán a nemszerint való szavazásokat, tovább tart egy esztendőnél. A házszabályrevízió vagy az új választások, amiről itt-ott szó esik, csak még messzebbre tolnák ki a véderőreform megvalósulásának idejét. A logika szerint tehát más kibontakozás nincs, mint a kompromisszum. Ez bizonyára a mai viszonyok között nem könnyű dolog; a kompromisszum számára sokkal kedvezőbb volt a helyzet akkor, mikor Berzeviczy megkezdte bekezdését. Ma már a Kossuth-párt is többet követel, a függetlenségi és 48-as párt pedig mindenekelőtt az általános, egyenlő és titkos választójog megalkotását kívánja és a katonai kérdés megoldását az ezen alapú összeülő népparlamentre öhajítja bízni. Lehet, hogy az újonczutalék provizórikus fötelelésébe belemerne, de bizonyára csak akkor, ha kivívja a választójogi reform elsőbbségét. Hogy ebben az esetben micsoda komplikációk vetődnek föl, azt nagyon találgatni sem kell, ha ismerjük gróf Tisza Istvánnak a valóban szabadlevű választójogi

— Tanulmány dolga — mondta a festő könnyedén, mintegy, visszalépve a szerepébe és tovább magyarázgatott:

— Mint például mikor a jámbor író megír egy gyilkosságot.

— Hát... lehetséges ez? — kérdezte a leány, még kissé kételkedve.

— Igen, Ez a művészet.

— Impozáns dolog így ismerni és megérteni a nyomort. Csupán studiummal ennyire hozzáférni! Maga nagy művész lehet. Csodálom magát... Mi lenne, ha nem lenne festő?

— Semmi foglalkozást nem üznék — hazudta a festő.

Ebben a perczben átment előttük az uton egy kis fiú, aki piszkos volt, rettentően, torzul görbék voltak a lábai, egy midzagral kerekében járó két falovat húzott és mosolygott. A festő csodálkozva és érdeklődő szemmel nézte meg a furesz látványt. A leány a festőre nézett és ösztönszerűen kissé idegenkedett tőle. A festő most fölcapta a fejét, még elegánsabbra alakította a testtartását, mint valaha s felülmullatatlán előkelőleg mondta:

— Talán menjünk innen máshova!... Ezt a helyet már tulságosan ellepte a plebs.

Ebben a pillanatban rázendített a katonabanda egy triviális indulóra. A kocsinton egy lassu konflis gördült végig. Már mindenfelé sétáltak az emberek... A festő vidáman új témába kezdett.

reformmal szemben táplált köztudomású ellenszenvét. Nehéz tehát a kompromisszum de mégis létre kell jönnie, ha a véderőreformot egyáltalán meg akarják alkotni. Mert a véderőreform nagy veszedelmei közé most egy újabb is sorakozott, amiről az ellenzék egyrésznél sok komoly szó esik, azt tudniillik, hogy most má nemcsak a véderőreform, hanem a normális újonczmegállapítást és megajánlást célzó törvényjavaslatot is minden eszközzel, ami csak parlamenti obstrukcióban rendelkezésre állhat, meg fogják akadályozni a törvénytervezés emelésben; ez pedig könnyen kínos következzekkel járhat, mert ha a hadsereg a magyar kormány balsikerei révén zavarba jut, ebből európai válság származhatik. Ismételjük, hogy már nagyon nehéz dolog, a kompromisszumnak létre kell jönnie, ha csak azt nem akarják, hogy a véderőreform ismét áldozatul essék annak a lappangó válságnak, amely ezúttal a Széll-rezsim alatt vette kezdetét és most ismét akuttá lett.

Egy nem létező pénzcsoport

Bécsből táviratozzák: Az a Bécsben felmerült hír, hogy egy pénzcsoport a cs. és kir. flotta számára több hajót kezdett építtetni, amelyeket a haditengerészeti vezetésnek annakidején majd átvesz, teljesen alaptalan. Illetékes haditengerészeti helyen egyáltalán nem tudnak ilyen célokat szolgáló pénzcsoportról. (Amit ezen az illetékes helyen bizonyára nagyon sajnálnak.)

A választójogi körirat.

Az általános, egyenlő, titkos választójog Országos Szövetsége a miniszterelnök választójogi köriratára adandó válaszával elkészült, miután azonban Justh Gyula, a szövetség elnöke hosszabb ideig távol volt a fővárostól, a végrehajtó-bizottság előtt a választást bemutattani és letárgyalni ez ideig nem lehetett s így a választ csak bizonyos késedelemmel tudják a miniszterelnök elé juttatni. A végrehajtó-bizottság Justh Gyula elnöklete alatt még e hét folyamán összeül s megállapítja végleges szövegében a választójogi köriratra való válaszköpen a Választójogi Országos Szövetségének álláspontját.

A horvát helyzet.

Zágrábból jelentik, hogy az ottani ellenzéki köröket dr. Rakodczay Sándornak a hétszemélyes tábla elnökének nyugdíjaztatása izgatja. A nyugdíjaztatásnak politikai hátteret festenek. Utóda Posilovits István, a hétszemélyes tábla elnöke lett. Félhivatalos híradás szerint a változásnak semmi köze a politikához. A jogpárt sorsa a hét végére összehívott pártgyűlésen dől el. A gyűlés első napján csak a horvátországi jogpárt tagjai fogják megvitatni a helyzetet, a második napon azonban az isztiai, dalmát és bosnyák jogpárti kiküldöttek is résztvesznek a tanácskozásban. A gyűlésen három tábort fog megküzdeni egymással; az egyik a koalícióval való kooperációt kívánja kimondani, a másik a nemzeti haladás pártját öhajítja támogatni, míg a harmadik frakció minden esatlakozás mellőzésével a jogpárt további önálló állásfoglalását követeli. Mind a három pártágyulat az uralkodóhoz intézett és a helyzet megoldásáról szóló memorandumát akarja elfogadtatni a pártgyűlésen, amely igazalmasnak ígérkezik. A kisebbségben maradt frakciók semmi esetre sem vetik alá magukat a pártátározatnak, hanem a jogpárt kötelességéből kívánnak.

KÜLFÖLD.

A második Dreadnought. Bécsből jelentik: A Fremdenblatt szerint a második osztrák-magyar Dreadnoughtot március havában fogják vízrebocsájtani.

Az angol-német viszony javítása. Londonból jelentik: Az angol békekongresszus vezető-bizottsága az összes kereskedelmi kamarákhoz és több kereskedelmi testülethez körlevelet intézett, amelyben véleményük nyilvánítását kéri és felszólítja őket a Németországgal való jó egyetértésre irányuló törekvéseinek támogatására. A beérkezett levelek valamennyien kedvező hangulatról tesznek tanúságot.

Az angol királyi pár látogatásai. Berlinből jelentik: Az angol királyi pár tavasszal fogja meglátogatni az európai udvarokat. György király a királynéval először Párisba s onnan Berlinbe készül.

A francia kormány lemondott.

— Izgalmas minisztertanács. —

Budapest, január 10.

Lapunk legutóbbi számában ismertettük azt a nehéz helyzetet, amelybe a francia kormány egy kimondott becsületszó folytán került s jelentettük De Selves francia külügyminiszter lemondásának körülményeit is. Ma aztán a késő esteli órákban kiderült, hogy Clemenceau, — aki Caillaux sarokbaszorításával előrevetette a ma bekövetkezett események árnyékát — egy egyszerű kérdő mondatdal buktatta el a francia kormányt.

A mai izgalmas kormánytanácskozásnak aligha szívtárgott ki minden részlete, mert amidőn már Delcassé elvállalta a külügyi tárczát, aligha az volt a lemondás oka, hogy Caillaux nem talált megfelelő tengerészeti minisztert Delcassé helyébe. A német-francia marokkói egyezség éle volt az, amely sebet ejtett a kormányon s egészen bizonyos, hogy a tegnapi szenátusi bizottsági ülésen történt incidens, a becsületszó körüli tojástánc volt az egyenetlenség okozója. Talán jobb Európa békéjére, hogy a kormány lemondott, mielőtt a németellenes Delcassé ült volna a külügyminiszteri székbe. A revanche-nak ez a híve, bárha a marokkói egyezség befejezett tény elé állította volna, bizonyosan módot és alkalmat talált volna, hogy a kormány kellemetlenségeit Németországnak — meghálálja.

A mai eseménydús napról a következő távirati értesítéseink vannak:

Újabb részletek.

Arról az izgalmas beszélgetésről, amely Clemenceau, Caillaux és De Selves között történt, a következő részleteket közlik még:

Clemenceau kijelentette, hogy különböző bizalmas közléseket kapott, különösen azt, hogy Fondere, a tárgyalással megbízott egyik kiküldött, jegyzőkönyvet mutatott, amelyben gondosan feljegyzett minden beszélgetést, melyet Párisban Von der Lancken német nagykövetségi tanácsossal folytatott. Caillaux erre azt felelte, hogy mindez nem áll. Fondere kijelentette előtte, hogy azok a tárgyalások, amelyeket Berliuben és Párisban folytatott, sohasem vonatkoztak Marokkóra. Caillaux ezután magához Clemenceauhoz fordult és azt mondta:

— Ha önnek ellenem ilyen dolgokat meséltek, miért nem jött ön hozzám, hogy velem beszéljen azokról?

De Selves kitérően válaszolt: Ezt kellett volna tennem, de nem mertem, mert magam is nagyon szenvedtem miattuk.

Clemenceau ezután eltávozott. Caillaux a külügyminiszternek Messimy hadügyminiszter jelenlétében izgatott szavakban kijelentette, hogy nem engedheti meg, hogy De Selves az ő kijelentéseit valótlannak tüntesse fel, mire De Selves ezt válaszolta: Tessék minisztertanácsot egybehívni, be akarom nyújtani lemondásomat. Hiába igyekezett több szenátor De Selvest szándékáról lebeszélni. Courcel szenátor ezt válaszolta: El lehet mindent hallgatni. A hivatalos jegyzőkönyv nem fog említést tenni az incidensről. De Selves azonban, aki bolthalvány és izgatott volt, kijelentette, hogy a minisztériumban való megmaradás lehetetlen.

A szenátusi tárgyalás folytatása.

Miután a szenátusi bizottság a német-francia tárgyalások történeti lefolyásának vizsgálatát befejezte, holnap tárgyalni fogja a nov. 4-iki egyezményt. Azt hiszik, hogy munkálatai a hét végéig be lesznek fejezve.

Fondere, a közbenjáró.

Egy verzió alapján Caillaux kijelentette, hogy Fondere, az állítólagos közbenjáró a Kongó-

ügyben alig ismeri, Clemenceau erre precíz felvilágosítást kért de Selvestől és erre következett az incidens. Fondere különben vasuti vállalkozó és ő az az ember, akit az ellenzéki lapok hivatalos közbenjárónak mondtak. Caillaux kijelentette, hogy Fondere távol áll a diplomáciai tárgyalásoktól és hogy csupán üzleti ügyben, a Kongó vasút építése érdekében tárgyalt Semmler német bíró-dalmi gyűlési képviselővel.

De Selves lemondólevele.

Páris, január 10.

De Selves külügyminisztert Fallières elnök fogadta. De Selves az est folyamán a köztársaság elnököhöz levelet intézett, amelyben ezt írja:

„A szenátusi bizottságban történt kínos incidens után lemondok a külügyi tárczáról, mert nem viselhetem tovább a felelősséget olyan külpolitikaiért, mely a felfogások harmóniájának és a szolidaritás eljárás harmóniájának híján van. Attól az óhajtól vezéreltetve, hogy a nehéz tárgyalásokat eredményes befejezéshez juttassam és azoknak parlamenti elfogadását biztosítsam, kötelességemnek tartottam hivatalomat megtartani. De a kettős feladat, hogy egyrészt az igazság ellen ne vétsek, másrészt ne szegjem meg az állásomból folyó korrektség kötelezettségét, nem enged meg nekem, hogy tovább igya maradjak a kabinetnek. Mindenkor meg fogom őrizni annak a jóakarotnak emlékét, melyvel a köztársaság elnöke engem könyes és feledhetlen körülmények között megtisztelt.“

A Temps írja: Ez az első eset, hogy külügyminiszter oly módon hagyja ott állását, mint De Selves. A kamara fog dönten, vajjon alapos-e De Selves azon vádja, hogy a külpolitika nélküli a meggyező felfogást és a szolidaritás akcióit. Ily körülmények között szerencsének mondható, hogy Delcassé vállalta a külügyi tárczát, aki a kamara és a szenátus teljes bizalmának örvend. A jelen válság véget fog vetni a klikk-rendszernek és a személyes ambíciók uralmának, mert különben egy másik válság állana be, amely e rendszernek végetvetne.

Caillaux nyilatkozik

Páris, január 10.

Caillaux miniszterelnök a sajtó képviselőit fogadta és nekik a legformálisabban kijelentette, hogy ma a szenátusi bizottság előtt a teljes igazságot mondotta. Ő abból a célból, hogy a diplomáciát támogassa, meghallgatta mindazokat, akik neki közléseket hoztak, de azokat, akik tőle felvilágosításokat akartak, a berlini nagykövethöz utasította, mert kizárólag ő volt megbízva, hogy Franciaország nevében tárgyaljon. Végül az általa adott információkról állandóan a jour tartotta mindazokat, akik illetékesek voltak, hogy azokról tudomást szerezzenek.

Páris, január 10.

A Liberté dacára annak, hogy Caillaux kijelentéseit becsületszóval erősítette meg, ragaszkodik ahhoz, hogy a miniszterelnök közvetítők révén politikai tárgyalásokat folytatott Németországgal, amelyek eltekintve a nagy területi és pénzügyi engedményektől, Franciaország méltóságát és tekintélyét nemcsak Afrikában, de Európában is veszélyeztetették.

A minisztertanács határozata.

Páris, január 10.

A minisztertanács tegnap este 9^{1/2} órakor Caillaux miniszterelnök elnöklése alatt összeült. Az ülésen De Selves nem vett részt. A tanácskozás után Caillaux miniszterelnök a következő kommuniké tétele közzé:

„A minisztertanács tudomást vett De Selves visszaéléseiről és foglalkozott azokkal a lehetőségekkel, amelyek beállhatnak, anélkül azonban, hogy szó lett volna a beállott incidens további kiterjesztéséről.“

A tengerészeti tárcza.

Páris, január 10.

Germinel tengerenagy nem fogadta el a neki felajánlott tengerészeti tárczát.

Delcassé egynapos külügyminisztersége.

Páris, január 10.

Delcassé délelben elhatározta, hogy a külügyi tárczát elvállalja.

Páris, január 10.

Delcassé elfogadta a külügyi tárczát, miután Poincaré azt visszautasította. Attól a perectől kezdve, hogy Delcassé attól tette függővé a külügyi tárcza átvételét, hogy oly tengerészetiügyi minisztert neveznek ki, aki folytatja az általa megkezdett művet, Caillaux miniszterelnök biztosra vette, hogy Delcassé belép kormányába. Az egyedüli nehézség, mely még rendezésre vár, az új tengerészetiügyi miniszter kinevezése. A kormány figyelme Millerand felé irányul. A délután tartott minisztertanács a tengerészeti miniszter kinevezésének, valamint a tegnapi incidens dolgában holnapra a kamarában terveivel vita alkalmával tanusítandó magatartás kérdésével foglalkozott.

Páris, január 10.

Beavatott körökben nem keltett nagy meglepetést, hogy Delcassé elfogadta a külügyi tárczát. Már a múlt évben tudták, amikor De Selves a németekkel folytatott tárgyalások alkalmával akadékoskodott és lemondással fenyegetőzött, hogy Delcassé vállalkozott arra, hogy átveszi a külügyi tárczát és az egyezményt a parlamentben képviseli. Delcassének a kormánybalépése mindazonáltal egyes parlamenti körökben aggodalmakat kelt, már csak azért is, mert közöttük és Clemenceau között személyes ellentétek állanak fenn.

A kormány lemondott.

Páris, január 10.

A bejelentett minisztertanácsot ma délután megtartották. Delcassé közölte végérvényes határozatát, mely szerint elöladja a külügyi tárczát. A kormány elhatározta, hogy a kamara holnapi ülésén De Selves lemondása ügyében vitát kezd. Megzafolják azt az elterjedt hírt, mely szerint Lebrun gyarmatügyi miniszter le akarja mondani.

Páris, január 10.

Caillaux miniszterelnök felajánlotta Pierre Baudin szenátornak a tengerészeti tárczát. Ez előzőleg politikai barátaival fog tanácskozni.

Páris, január 10.

Hír szerint a mai délutáni minisztertanácsban nagy izgalom uralkodott. Az egyes miniszterek között komoly nézeteltérések merültek fel, úgy hogy Caillaux miniszterelnök elhatározta, hogy beadja a kormány lemondását. Parlamenti körökből származó hírek szerint Delcassé politikai barátainak befolyása alatt utolsó pillanatban újabb aggályokkal lépett fel, amelyek a külügyi tárcza vállalása ügyében felmerültek.

Páris, január 10.

Az összkormány beadta lemondását. A minisztertanács után kommuniké adtak ki, mely szerint tekintettel azon nehézségekre, amelyekkel Caillaux miniszterelnök a tengerészeti tárcza betöltésénél találkozott és annak szükségességére, hogy e tárczát haladéktalanul be kell tölteni, a miniszterelnöknek az a nézete, hogy a kormányért nem vállalhatja tovább a felelősséget.

Páris, január 10.

A kormányválság rendkívüli körülményeinél fogva a helyzetet mindenfelől igen komolyan észlik meg. Hír szerint Caillaux miniszterelnök különösen azért határozta el a lemondást, mert a mai minisztertanács folyamán arra a meggyőződésre jutott, hogy kormánya befolyásosabb tagjainak a bizalmát elvesztette. — Utódját illetőleg a legkülönbözőbb nevek kerültek kombinációba. Parlamenti körökben az a nézet, hogy ez idő szerint szürke átmeneti kormányra van szükség, mely főleg a német-francia egyezmény elintézésére lesz hivatva. Szó van azonban egy Poincaré-kormányról is, amelyben Bourgeois, Millerand és más politikusok foglalnának helyet, kik az egyezmény mellett foglaltak állást.

A háború.

— A török alkotmánymódosítás. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 10.

A nagykövetség békeakciója ismét szünetel. Törökország, valamint Olaszország olyan elutasító magatartást tanúsítottak, hogy a békeakció folytatása lehetetlen volt. A helyzet ilyenmódon egyelőre stagnál és a tripoliszi harcsteren is beállott ismét a rövid nyugalom. Az egyedüli érdekesebb mozzanat a mai háborús helyzetben az a törökországi politikai mozgáalom, amely, ha alapjában nem is, de eljövendő következményeiben függ össze a háborúval. A török nagyvezér betegségeiről és lemondásáról elterjedt híreket megegyeztetik s az újabb jelentések szerint az alkotmánymódosításnak most már kevés akadály van.

Távirati jelentéseinket a háborús helyzetről itt adjuk:

Konstantinápoly, január 10.

Török forrásból származó jelentések szerint két olasz hadihajó a hó 2-án bombázta Lahije erődjét a Vörös-tenger partján. E hajók egyike zátonyra jutott, de kiszabadították. Török részről egy katona megsebesült, három bárka elpusztult. E hó 5-én az olaszok a bombázást megújították, de eredménytelenül. Négy olasz szembuk Sefiben, az assyri parton négy ágyut és muníciót szállított partra.

Konstantinápoly, január 10.

Lefkónél négy olasz hadihajót láttak. Az olasz páncélosok kikötöttek a syriai parton és ágyukat szállítottak ki.

Konstantinápoly, január 10.

Said pasa nagyvezér komoly megbetegedésétől szóló hírek híres alapja. A nagyvezér ma egészen bizonyosan megjelenik a kamarában és a komité által előben már elfogadott lemondását hivatalosan is be fogja jelenteni az esetben, ha a kamara az alkotmány 35. szakaszának a megváltoztatását visszautasítja.

Konstantinápoly, január 10.

Hilmí pasa úgy nyilatkozott egy hírlapíró előtt, hogy ha a képviselőházi többség megszavazza az alkotmány módosításáról szóló 35. szakaszt és a kormány mégis feloszlatja a képviselőházat, akkor az új választásokon vérontások lesznek, ha azonban az alkotmánymódosítás megszavazása után is együtt marad a képviselőház, akkor helyreáll a nyugalom.

Konstantinápoly, január 10.

Báró Marschall német nagykövet közbelépésére a kormány elhatározta, hogy elhalasztja az olaszok kiutasítását, Mirieftől és a Márvány-tenger szigeteiről, holott a kiutasítási rendelet úgy szól, hogy az olaszok tartoznak ezeket a helyeket két hét leforgásán belül elhagyni. A porta bejárja, míg a hadügyminiszter megállapítja, vajjon ezek a szigetek a megerősített zónába tartoznak-e.

EGYHÁZAK.

— (Fejérvári beiktatása.) Komáromból jelentik: A komáromi evang. hitközség ma fénves ünnepség keretében iktatta be Fejérvári Géza cs. és kir. kamarást, az egyház újonnan választott felügyelőjét.

AZ „EGYETÉRTÉS“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

Prohászka félreértett beszéde.

Lapelkobzás Augustza főhercegnő miatt.

Budapest, január 10.

Prohászka Ottokár, Székesfehérvárnak arany-szavú, mélytudású püspöke a katolikus szociális misszió-társulat vasárnap délelőtti gyűlésén győztes beszédet mondott a szociális kötelességeiről. A beszéd mély hatást keltett mindenfelé, különösen, mert beszédének egy részét úgy értelmezték, hogy Augustza főhercegnő kórházi látogatásait állította oda követendő példának gyanánt.

Annál inkább feltűnő bécsi telefonjelentésünknek tartalma, mely szerint a *Neues Wiener Abendblatt* mai estilapját az ügyészség elkoboztatta és a rendőrség este hetedfél órakor hajtotta végre a konfiskációt. A vidékre és külföldre természetesen minden lap példány elment és helyben is mindenki olvasta már az inkriminált cikket, amely Budapestről jött tudósítás volt. Az idézett estilap ugyanis lenyomtatva a *Világ* mai száma egy cikkének egy részletét Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök beszédéről, amelyben az osztrák ügyészség Augustza főhercegnő megrögzöttségét állította.

Az inkriminált távirat a következő:

„Dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök ellen — akinek művei tudvalegyleg indexre kerültek, majd Prohászka visszavonása után ismét engedélyezték azokat — a magas klérus és a főnemesség körében mozgalom észlelhető. Amint a „Világ“ beavatott forrásból értesül, az újabb mozgalom kapcsolatban van azzal az éles beszéddel, amelyet Székesfehérvár püspöke, József főherceg felesége, Augustza főhercegnő ellen mondott. A reá vonatkozó rész így hangzik: „Szociális munkát csak komolyan lehet végezni és kómikus az, amikor szociális munkát csak divatból végeznek. Annak a főhercegnőnek, aki kórházakba jár, nem szabadna arra gondolnia, hogy lehetőleg nagy függől: csillogjanak a fülében és lehetőleg nagy strucc tollak díszítse a kalapját, valamint selyem ruhájának lehetőleg csodálatos frou-frouja legyen, hanem mosoruhában kellene odaállania, mert ez lenne a munka stílusa, a milieu stílusa.“ Prohászka beszédének ezek a mondatai, amelyek a szociális missziótársulat vasárnapi gyűlésén hangzottak el, a jelenlévő főrangú hölgyek között valóságos konsternációt keltettek. A főhercegnő már aznapon tudomást szerzett a beszédéről és az említett lap szerint felhívta a jelentette ki, hogy soha többé nem vesz részt nyilvános közgyűlésekben, ha egy magyar püspök nyíltan megtámadja azt, aki a legnemesebb intencióktól vezettetve merészkedett szerepelni a nyilvánosság előtt.“

Eddig a N. W. T. Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a *Magyar Kurír* a fővárosi lapoknak nyújtott értesítésében a bécsi lapban közölt részt a következőképpen, tehát teljesen más értelemben adta tovább és pedig:

E munkának van még egy jellege, hogy t. i. az, aki szociális téren komolyan dolgozik, komoly szellemi fölényre és emelkedettségre tesz szert. Midőn az a főhercegnő a kórházba elmegy, akkor bizonyosan nem arra gondol, hogy minél nagyobb butonok ragyogjanak a fülében, minél nagyobb strucc tollas kalap legyen a fején és minél csodásabb selyem ruhába legyen rajta, hanem odaáll egy mosoruhában, mert ez a stílusa annak a milieunak.

Amint látható, ennek teljesen más az értelme s sérelmet semmiképpen sem követelt el a püspök, mert:

1. Meg sem nevezte a főhercegnőt;
2. Nem azt mondta, hogy nem szabadna arra gondolnia, hanem hogy bizonyosan nem arra gondol, hogy buton ragyogjon a fülében. Már pedig ez óriási különbség; és
3. a tudósítás szerint a püspök nem azt mondta, hogy mosoruhában kellene odaállania, hanem: odaáll. — Tehát gúny nélkül beszélt, sőt elismeréssel adózott a főhercegnőnek.

Augustza főhercegnő sértődése és a nyilvánosságától való visszavonulása túlzott híradás, annál is inkább, mert hiszen egész sereg bálban való megjelenését helyezte kilátásba. Hogy pedig a N. W. T. tudósítása téves, igazoljuk az itt következő sorok, amelyek közlésére felkértünk:

Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök ma a következő táviratot intézte a *Világ* napilap szerkesztőségéhez:

A *Világ* napilap szerkesztőségének, Budapest. Becses lapjának mai száma közli a szociális misszió-társulat közgyűlésén mondott beszédem egy részletét. Kijelentem, hogy a közlés nem felel meg annak, amit mondottam és a beszédhez fűzött megjegyzések ellen pedig egyenesen tiltakozom. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök.

Egy newyorki felhőkarczólagó égése.

— Száz milliók a lángokban. —

Budapest, január 10.

Az amerikai óriás arányú tömegkatasztrófák között is példátlanul rémes, lesújtó hatású az a tüzkatasztrófa, amely — mint már jelentettük — az *Equitable* biztosító társaság newyorki huszemeletes felhőkarczólagóját elpusztította. Newyorki jelentés szerint az amerikai világrész ezen híres fővárosa még soha sem élt meg katasztrófit, amely az üzleti életre oly rettenetes visszahatással lett volna, mint az *Equitable* életbiztosító társaság óriás palotájának tegnapi égése. A börtanács komolyan foglalkozott azzal, hogy a börtét bezárja. Az üzleti forgalom teljesen megakadt. Három bank, mind a három a legnagyobbak közül való, amelyeknek irodái az *Equitable* palotájának szomszédságában vannak, egész nap zárva voltak, mert a rendőrség által vont kordonon belül vannak. Más bankok azért voltak kénytelenek irodájukat bezárni, mert üzletkötésről egyáltalában szó sem lehetett és mert a szükséges értékek az *Equitable* palotájának acélkamráiban vannak elhelyezve. A szemben lévő *Clearing House*, csak a legnagyobb nehézségekkel tudta üzleteinek egy csekély részét lebonyolítani. A veszteség nagyságát még nem tudták megállapítani, de azt már tudják, hogy az acélkamrában körülbelül ezerötven millió korona összegű értékek voltak elhelyezve. Azt mondják ugyan, hogy az óriás páncélos kamarák technikai tekintetben a legtökéletesebb berendezések, de azért mégis már most is halározottan lehet állítani, hogy a bennük elhelyezett értékek egy része nem tudott a tűznek ellenállni.

A newyorki felhőkarczólagó pusztulásáról még a következő részleteket jelentik: A tűz az északnyugati szárnyépület földszintjén lévő kávéház konyháján keletkezett. Az alkalmazottak eleinte azt hitték, hogy maguk is eloltják a tüzet, ezért nem értesítették a tűzoltóságot. A konyha mellett lévő világító-udvaron temérdek fa volt összehordva s ez is tüzet fogott. A lángok föléptek az első emeletre s a liftek nyílásain át terjedtek mind magasabbra. Mire a későn értesített tűzoltók nagy készülettel kivonultak, a legfelső emelet ablakából is lángnyelvek törtek elő. A biztosító társaság alkalmazottai még idejében mind az utcára menekültek. Egyszer csak a huszadik emeletről halálzott rémes segítségkiáltás. A newyorki ügyvédek szövetségének helyiségéből három alkalmazott kért segítséget, akik azért maradtak ott, hogy a hivatalos irásokat megmentseék. A tűzoltóknak tofólétra segítségével sikerült is egyiküket megmenteni, a másik kettő azonban, mivel a tűz a segítségükre dobott kötelet elégette, a szédületes magasságból az utcára zuhant.

Az alatt a gőzfecskendők teljes erővel működtek, az emberfölötti munkának azonban nem volt sok fogantaja, mert a dermesztő hidegben megfagyott a víz a csövekben, a gummitömítők csontig fagytak és a tűz már az egész épületen elharapódzott. Míg azon fáradoztak, hogy a csőben lévő vizet fölolvassák, a háttető is lángbaborult. Mon-

tésre gondolni sem lehetett, a hatalmas palota oszlopai egymásután roppantak össze s a háztető is lezuhant. Most már a páncélszoba megmentésére törekedtek, mert itt voltak a biztosítótársaság kötvényei s egyes iparvállalatoknak letétben lévő több száz millió dollár értékű részvényei.

A felső emeletek elvasztó falai iszonyu dübörgéssel roppantak össze s életveszedelemmel járt a tüzoltóknak az épület közelében való tartózkodás. *Walsh* őrnagy, a tüzoltóság hősi parancsnoka, *Kiparavolta onnan embereit s bár a társaság egyik igazgatója ott a helyszínen tízezer dollár jutalmat ígért a tüzoltóknak, ha megmentik a páncélos kamrákat, a nagy hidegség s az épület közelében való tartózkodás életveszedelemmé színté lehetetlenné tette a mentés munkáját, úgy hogy a gyönyörű palota minden éghető része a lángok martaléka lett. A rendőrség jelentése szerint a palota égésénél három ember életét vesztette, kettő eltűnt és hét megsébesült. *Walsh* őrnagy, a tüzoltóság parancsnoka, kinek hősiességéről csodákat beszélnek, szintén a tűz áldozata lett. Az égő emeletről a megroppant padozattal lezuhant és nyomban meghalt.*

Az anyagi kár 50 millió dollárra tehető. A társaság biztosítási kötvényei mind elégték. Évek néhez munkája lesz, míg az eredeti kötvények helyett a megmenekült másolatokról új kötvényt tud kiállítani. Napokig tart, míg a beomlott falakat el lehet takarítani a páncélos kamrák fölül s csak akkor lehet biztosan megállapítani, hogy mi maradt meg az ott őrzött több száz millió dollárnyi érték-papírból.

Érdekes, hogy Equitable-társaság új, 64 emeletes palotájának terve már teljesen készen van s a világ legnagyobb palotájának építését azért nem kezdték meg eddig, mert nem voltak tisztában, hogy a felhőkarezolót milyen anyagból építék? Az óriási tüzet egyébként még nem oltották el. Harmincz gőzfeeszkendő és két viztorony még dolgozik. A tűz, amely a hatalmas és eddig teljesen tüzbiztosnak hitt épületet elpusztította, az épület északnyugati részében fekvő kávékonyhában keletkezett. Ott a személyzet eleinte azt hitte, hogy maga is elbánhat a tüzzel és rem értesítette a tüzörséget. Amikor pedig már észrevette a veszélyt, akkor már késő volt. A lángok a felső emeletre hatoltak és az egész épületet elborították. A tűz idején 60 ember volt a házban. A házat olyan sűrű füst lepte el, hogy a tüzoltóság időnkint kénytelen volt munkáját beszüntetni.

Newyorkból ujabban a következőket táviratozzák. Az Equitable reggel hetefél órakor gyuladt ki. A tűz egy pincehelyiségben támadt s onnan harapózott el a felvonógépek körülén át. Az éjjeli őrköt terhelte a felelősség a pusztulásért, mert nem értesítették idejekorán a tüzoltóságot, azt hívták, hogy maguk is könnyen elfojthatták a tüzet, így történt, hogy mikor a tüzoltóság megérkezett, már az egész palota lángokban állott. A palotában lévő egyik *órház két alkalmazottja a lángok közt halt meg. A lezuhant s odaveszett tüzoltókon kívül egy tüzoltótiszt eltűnt, egy rendőr halálosan megsébesült, egy köztüztöltő megőrült. A romok alól eddig 12 súlyosan sebesületet mentettek ki.*

Berlinből jelentik: A nagy tűzkatasztrófaérül egy mai kábeltávirat Newyorkból a következőket jelenti: *Giblin* bankelnököt csodával határos módon mentették meg. Mindenfelé keresték s már azt hitték, hogy a tűzben veszett, mikor a tüzoltók segítségkiáltásokat hallottak s ráakadtak az igazgatóra a *Safa vastag acélrudjai közé préselve. Két óráig tartott, míg átfűrészelték a hüvelykvastagságú acélrudakat és kihúzták Giblint. Jól lehet az Equitable egész palotája a lángok martaléka lett, a kár mégsem mondható nagy, mert az épület már megérett a csákányra s közelebb akarták megkezdeni a lebontást. A vaspáncélokban lévő értékpapírok valószínűleg sértetlenül fognak megkerülni. A tüzvész alkalmával *hat ember halt meg, háromnak nyoma veszett és 21 megsébesült. — Este Brooklynban nagy tűz dübörgött.**

Adócsalás a fővárosban.

— Négyen csaltak ezer koronáért. —

— Saját tudósítónktól. —

Badapest, január 10.

A mai számunkban már jelentettük, hogy a rendőrség adópanamának jutott a nyomára. A nyomozást tovább folytatták és arra a megdöbbentő eredményre jutottak, hogy a csalást négyen, egy ügyvéd, egy ügyvédjelölt, egy adófőtiszt és egy miniszteri számgyakornok követték el.

A Kádár-utca 6. szám alatt volt Hess Emánuel prágai vaskereskedő fióküzlete, melynek tulajdonosa az állami és a községi adóját rendszerint félévvel előre fizette meg. A cég negyedévvél előre fizette meg. A cég negyedévvél ezelőtt megszűnt s az előre befizetett adó visszatérítését követelte. Hess elküldötte az ötödik kerületi adóhivatalba *Husser* Róbert nevű alkalmazottját *Törvis* számtanácsoshoz, aki kiszámította, hogy előre befizetett állami és községi adó címén 977 korona 53 fillér jár vissza Hessnek. A kereskedő nem jelentkezett minéjárt a pénzért, csak később küldött érte, akkor azonban elutasították azzal, hogy a pénzt már kifizették *Simon Ármán budapesti ügyvédnek, aki fölmutatta Hessből eredő fölhatalmazását.*

Hess nem akart hinni füleinek, majd följelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen. A rendőrségen megindították a nyomozást, amely kiderítette, hogy Hess *Pankuch* Gyula adóhivatali főtitst figyelmeztette, hogy van visszakövetelhető adója, később azonban *Pankuch* azt mondta Hessnek, hogy tévedett, amiben a kereskedő megnyugodott. *Pankuch* azután egy *Dobos* Dezső nevű emberrel fölment *Simon* ügyvéd irodájába, *Dobos* Hess Emánuel néven mutatta be az ügyvéd irodavezetőjének, meghatalmazást íratott vele alá s fölvetette vele a pénzt.

Erre a kissé homályos ügyre teljes világosságot csak *Pankuch* Gyula vallomása vetett. *Pankuch* elmondotta, hogy megjelent nála *Várad* Henrik ügyvédjelölt, dr. *Simon* Ármán ügyvéd segédje és megkérte, hogy írja össze azokat a czegeket, amelyeknek adókövetelése van az ötödik kerületi előjárásnál. Ő majd azokat visszakörvényezi és ezért busás honoráriumot kap. *Várad*, amikor megkapta a kérdéses czeimeket, mindenhová elment és felajánlotta a szolgálatait. Így jutott el Hess Emánuel üzlethelyiségébe is, ahol megtudta, hogy a cég már megszűnt. Ekkor támadt az ügyvédjelöltnek az az ötlete, hogy a pénzt maga veszi föl egy-két cinkostársával együtt. Beszéltek ebben az ügyben *Pankuch* hal is, aki örömmel vállalkozott a panamára. A dolgok további folyását így ismertette:

— Legelső dolgunk volt keresni egy ál-Hess Emánuel és egy közös barátunk, *Dobos* Dezső földművelésügyi miniszteri számgyakornok személyében találtunk is vállalkozót Hess szerepére. Elmentem dr. *Simon* Ármán irodájába, ahol *Dobos* mint Hess Emánuel felhatalmazást írt alá. Ennek alapján dr. *Simon* maga jelentkezett az adópénztárnál és fölvette a 970 koronát. Ebből nekem adott 480 koronát, 490 koronát magának tartott meg. A 480 koronát én megosztottam *Dobos* Dezsővel, hogy *Várad* és *Simon* a maguk részével mit csináltak, nem tudom. Azután hetek multak el. A fővárosnál már a választásokra készültek és én első helyen voltam jelölve a főtiszt állásra, mikor egy napon megjelent a szobámban egy ur és németül bemutatkozott:

— *Én Hess Emánuel vagyok, tudom, hogy tulfizetés történt a magam részéről, kérem a többlet visszautalását.*

— Majdnem elszedültem, amikor Hess Emánuel megláttam. Valami ürügy alatt elküldöttem az embert, én magam pedig rögtön felsiettem dr. *Simon* Ármánhoz és dr. *Várad* Henrikhez és kértem őket, rendezzék az ügyet. *Simon* ekkor így válaszolt:

— *Semmi közöm a dologhoz, maguk csinálták az egészet. Felhoztak egy embert, akit bemutatnak Hess Emánuel gyanánt, mi hittünk és én nem*

végeztem egyebet, mint ügyvédi funkciókat. Intézkésem el maguk a dolgot.

Annyiban maradt a dolog, ergem idközben megválasztottak adófőtisztnek és az V. kerületi adóhivatali számvevőség főnöke lettem. Hogy a tragédiát elkerüljem, felhajszoltam ezer koronát, elmentem vele Hess Emánuelhez, aki Budapesten tartózkodott és át akartam adni neki a pénzt. Hess azonban kijelentette, hogy csalóval nem tárgyal. Sőt azt is mondotta, hogy már megbírtá ügyvédjét a följelentés meglátásával.

A rendőrség kihallgatta *Dobos* Dezsőt is, aki hasonlóan vallott. A vallomások súlyosan kompromittálták a két ügyvédet, akik azonban erősen tagadnak. Érdekes volt *Pankuch* és az ügyvédek szembesítése. *Simon* megismételte tagadó válaszát: és azt mondotta, hogy ő jóhiszeműleg járt el és azt hitte, hogy tényleg a cég jogos tulajdonosának fizeti ki az összeget.

Pankuch nem tudta tovább hallgatni az ügyvéd beszédét, hanem idegesen félbeszakította:

— Ugyan kérem, hiszen *Dobos* közös jó barátunk volt, meg azután ez a fiú csak magyarul tud, önnek pedig, mint ügyvédnek fel kellett volna, hogy tünjön ez. Hiszen Hess Emánuel prágai kereskedőnek legalább németül kellett volna tudnia!

Mikor az ügyvéd továbbra is tagadott, *Pankuch* a következő, megdöbbentően érdekes dolgokat vágta a szemébe:

— *Emlékezzenek csak vissza az urak, amikor Dobos bejött az irodába, mi már ott voltunk. Hogy a formáságokat betartsuk, neki be kellett mutatkoznia Hess Emánuel néven. Dobos azonban zavarba jött és így szólt:*

— *Én Dobos Dezső vagyok.*

Ekkor én hátha ütöttem a fiut, aki észretért és korrigálta a tévedést:

— *Pardon, Hess Emánuel vagyok.*

A rendőrfogalmazó jegyzőkönyvbe vette a vallomásnak ezt a részét, ugyszintén dr. *Simon* tagadó vallomását is és tekintettel arra, hogy a gyanúsítottak szökésétől nem kell tartani, a jegyzőkönyv aláírása után mindnégyüket szabadon bocsátotta. A rendőrség tovább folytatja a vizsgálót.

TÁVIRATOK.

A kínai események.

London, január 10.

Pekingben attól félnek, hogy Oroszország példájára Japán is ki fogja venni a maga részét Kínából, mert Oroszország nem lépett volna föl ily követeléken, ha előbb meg nem egyezett volna Japánországgal. Arról beszélnek, hogy Oroszország annektálni akarja Mandzsuriát arra hivatkozva, hogy ezzel az akcióval csak megerősítene azt, amit a mongol herezegek már maguk tettek. Az utóbbiak proklamálták Mongolország autonómiáját. A mongolok különösen amiatt panaszkodtak, hogy a kínai telepítvényesek kedvéért elkergették őket termékeny völgyekben lévő földjeikről és katonai szolgálatra kényszerítették őket. Keleti Turkesztánban is fokozódik a nyugtalanság s a csapatok megtagadták az engedelmességét.

Osztokodás Perzsiában.

Pétérvár, január 10.

A külügyminisztérium erőlyesen megczáfolja azt a híresztelést, hogy Angolország és Oroszország meg akarnak osztokodni Perzsián. A két állam között sohasem merült fel ilyen terv.

Uj forrongás készül Albániában.

Konstantinápoly, január 10.

A porta körjegyzéket intézett a külföldi diplomáciai képviselőkhez azzal az utasítással, hogy hívják föl a nagyhatalmak figyelmét a montenegrói csapatösszevonásokra, amelyek izgatják a maliiszorokat. Albániából az ifjútörök komiték aggasztó jelentéseket küldöttek a központi bizottságnak, amely sürgöti a kor-

mányt, hogy sietve valósítsa meg az ígért reformokat Albániában, mert különben ismét kitér a lázadás.

Anglia követelése Marokkóban.

Köln, január 10.

Tangerből jelentik: Az angol kormány a spanyol-francia marokkói tárgyalások során külön követelésekkel fog előállni, hogy Tanger közigazgatására megfelelő befolyást kapjon és Gibraltár semleges zónáját kitagítsa.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		jan. 10.	jan. 9.	jan. 8.
Buza	helyben	99 $\frac{3}{4}$	99 $\frac{1}{4}$	100
	májusra	104 $\frac{1}{4}$	104 $\frac{3}{8}$	105
	juliusra	100	100	100 $\frac{5}{8}$
Chicago.		jan. 10.	jan. 9.	jan. 8.
Buza	májusra	100 $\frac{1}{4}$	100 $\frac{3}{8}$	101
Tengeri	januárra	61	60 $\frac{3}{8}$	61

Udvarképes darabok

Udvarképes előadások.

Drezdában történt, hogy egy fiatal főhercegnő szülei és velegénye társaságában ellátogatott az Operába, ahol a nálunk is ismert „Rózsagavallér”-t adták. Az igazgatóság a fiatal főhercegnőre való tekintettel úgy intézkedett, hogy az első jelenetek ne az ügyben játszódnak le, hanem a két szereplő széken ülve énekeljen. Miután könnyen lehetséges, hogy ifjú főhercegnők magyar színházakat is megvizsgálják látogatásukkal, jó lesz gondoskodni, hogy ilyen alkalmakra a darabok fehér átdolgozásban is rendelkezésre álljanak. Akkor azután, ha a főhercegi látogatást bejelentik, az igazgató egyszerűen behívhatja a rendezőt.

Igazgató: Rendező ur, estére fenséges vendégeink lesznek... Mi megy?

Rendező: Bánk bán.

Igazgató: Legyen szives intézkedni, hogy az udvarképes átdolgozás kerüljön színre.

Rendező: Igenis.

Igazgató: A változtatásokat tudja... Ahól Petur azt mondta: Oh, miképp tekintett le ránk! csak a merániakra néz. Bámulja a harisnyát... ebelyett jön: bámulja a laktkopánkjára orrát...

Rendező: Lehete mondani: finom metszésű sztorrát...

Igazgató: Maga ne akarjon írni lenni... Csak háad maradjon, ahogy én mondom... Azután a negyedik jelenetben Bánk bán nem uti köntösben jön, hanem diszköpenyben, amelyet majd úgy magyarázunk, hogy az uton kirabolt egy gróft...

Rendező: Ez egy kicsit merész dolog...

Igazgató: Ezért ne fájjon a maga feje... A békétlenek jelenete kimarad... Az összeesküvést a királyné ellen majd kommunikáltesse a holnapi lapokban, hogy a fizető közönség mégis értesüljön róla.

Rendező: Talán levélben lehetne beadatni a darab végén, amikor a fenséges vendégek már távoztak.

Igazgató: Nem, nem, csak kommunikáltesse... Vigyázzon arra a passzusra, ahol Bánk azt mondja, hogy elviszi Melindát, semhogy szolgáljon egy bujának, akinél még drágább s becsesb előttem a kutyám... Ehelyett azt kell mondani Bánknak, hogy furdóbe küldi az aszszonyt, mert megtámadott idegrendszerét ezt megköveteli.

Rendező (bólint): Helyes... A többit tudom már... Ottó nem esábitja el Melindát, csupán flirtel vele, mire Bánk kiutasítja a házából és Ottó huzamosabb külföldi utra indul...

Igazgató: Igy van, hanem vigyázzanak, mert a multkor, amikor itt volt a braunschweigi hercegnő, Bánk ilyeneket kiabált: Te engemet utagadhoz hívatnál, szikrát okádó vérem éktelen dühében... Orrot kaptam és egy udvaronc finom mosolygal jegyezte meg: Igazgató ur, ha egy színészo tüzet vacsorált, ne bocsássa szinpadra.

Hay.

UJDONSÁGOK.

Tévedt lelkek.

* * *

Nem elsőrangú fontosságú általános szempontból, hogy ketten, vagy négyen osztokodtak-e azon a 977 korona 53 filléren, amelyet az adóhivatalban jogtalanul vettek föl és amelyért most felelniök kell. Ha négyen voltak és nem ketten, az csak sötétebbé teszi a képet, melyet ez az ügy teremt. De bizonyos már eddig az, hogy egy adófőtiszt és egy miniszteri alkalmazott vannak benne a csávában, s hogy ez a két ember alighanem a karrierjével fizeti meg majd azt, amit a szó közönséges értelmében eltévelyedésnek neveznek.

Ez a négy, vagy mondjuk: csak két ember képviseli a tévedt lelkek ezreit, talán százezreit, akik ebben a fényes, nagyszerűen szervezett, höltönökben bővelkedő társadalomban szédülő fejjel járnak és csak nézik a fényt és ragyogást, de nem tudnak beletörödni abba, hogy ebben a nagy fényben ők csak árnyak, még pedig szomorúan és kétségbeesetten ténfergő árnyak.

Lateiner emberekről van szó, akik bizonyára nem csekély fáradtsággal s utánjárásal szereztek állást. S az egyik, aki immár főtiszt rangban van, minden bizonynyal szívdobogva várta az előmenetelt, fokról-fokra való haladását. Hány álmatlan éje, mekkora szorongásai voltak, mennyi csalódás érte utól, amíg főtiszt rangba került! A másik csak gyakorol még a földművelésügyi minisztérium számvevői osztályában, de aki tudja, hogy ezt az állást is mily nehéz elnyerni, az tudja azt is, mennyire kell azt megbecsülni.

Egy ügyvéd és egy ügyvédjelölt is bele vannak keveredve az adócsalás dolgába. S mindez 977 korona 53 fillérért. Mindent kockára tettek tehát: karriert, jó hírnevet, becsületet, előmenetelt, a jövőre való kilátást, csak azért, hogy nyomorult 977 koronát szerezzenek jogtalanul s hogy legalább addig, amíg a pénzben tart, elhitessék magukkal, hogy nem árnyak, hanem ők is egy-egy fénypontocskát jelentenek ebben a ragyogásban gazdag városban.

S el lehet képzelni, nem is kell nagy fantázia hozzá, hogy mekkora lehet a hivatalnok-nyomor, ha ilyen aránylag valóban nyomorult összegért kiteszik magukat ekkora veszedelemnek! Milyen fizetésük, jövedelmük lehet, ha összemérjük ezt a javadalmozást azokkal az igényekkel, amelyek nagyra nőttek bennük már állásuknál és hivataluknál fogva is.

Napról-napra látni, hogy mekkora fényűzést engedhetnek meg maguknak azok, akik talán aránylag legkevesebbet dolgoznak; szemlélni, hogy a sorsnak és társadalomnak kiválasztottjai jólétben usznak, pazarolnak, dűskálódnak, bizonyára keserű megpróbáltatás annak, aki ugyanilyen jólétre áhítozik, de ernyedetlen munkával ezt a vágyát soha ki nem elégítheti.

S ha ezekhez a vágyakhoz csatlakozik az, amit gyöngye karakternek neveznek, akkor a legelső kínálkozó alkalom kell ahoz, hogy az addig tisztességes individuum becsutelen individuummá váljon. Az első lépés bizonyára nehéz. De ha rátette lábát a becsutenség ösvényére, akkor az útja visszavonhatatlanul ki van jelölve. A hidak föl vannak perzselve mögötte. Milyen hirtelen lehet ki-viül kerülni a társadalmon és mily nehéz, sokszor lehetetlen visszatérni oda! Ezer, meg ezer tüzes sárkány öri az egyszer elhagyott kaput. Csak úgy nem lehet visszatérni oda, mint ahogy az első emberpár nem térhetett többé vissza a paradicsomba.

Ez a tartalma és morális jelentősége annak a kicsalt, vagy jogtalanul megszerzett 977 korona 53 fillérnek. Bizonyára el fogják itélni ezeket a tévedt lelkeket s bizonyára elvesztenek mindent, amit eddig becsesnek tartottak. De amikor elítélik őket, ebben a ver-

diktben benne lesz a társadalom súlyos elitélése is, mely mesterségesen neveli és gyártja a tévedt lelkeket. (1)

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg,

hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

NAPIREND: Naptár. Csütörtök, január 11. — Róm. kath.: Higin vt. — Prot.: Melánia. — Görög-ország: december 29. Apró szent. — Zsidó: Tebeth 21. — A nap két reggel 7 óra 47 perczkor, nyugszik délután 4 óra 26 perczkor. — A hold két éjjel 12 óra 5 perczkor, nyugszik délelőtt 11 óra 23 perczkor.

Az igazságügyminiszter fogad délelőtt 12 órakor. A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órakor. A kereskedelemügyi államtitkár fogad déli 12—2 óráig.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Műveszi géphimnuszok kiállítása az Iparművészeti Múzeumban. Nyitva 9—1-ig. Belépődíj nincsen. — Japánkiállítás a Teréz-körút 7. szám alatti földszinti termekben. Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen. — Lakásművészeti és iparművészeti kiállítás a Technológiai Iparmúzeumban. Nyitva 9—1-ig és 3—7-ig. Belépődíj 30 fillér. — Házipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj egy korona.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7-ig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 10—1-ig. — Földtani Intézet Könyvtára 4—6-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Műcsarnok jubiláris kiállítása. Nyitva 9-től 3-ig. Belépődíj egy korona. — A „Neukunst Wien” kiállítása a Művészházban. Nyitva 10—6-ig. Belépődíj egy korona. — A Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10—2-ig.

— **A király egészsége.** Bécsből táviratozzák: A külföldi lapokban a király egészségi állapotáról megjelent híresztelésekkel szemben a Korr. Wilhelm megállapítja, hogy az a csekély indiszpozíció, amelyben az uralkodó december utolsó felében szenvedett, teljesen megszűnt. Az uralkodó állandóan a legjobb egészségnek örvend. Fáradhatatlanul intézi a napi munkaprogramját, nagy érdeklődéssel hallgatja az udvari funkcionáriusok jelentéseit és majdnem minden nap külön kihallgatásokat ad. Éjjeli nyugalma zavartalan, étvágya kitűnő. Ma délelőtt fogadta az udvari funkcionáriusok előterjesztéseit, majd gróf Achrenthal közös külügyminiszter járt nála hosszabb kihallgatáson.

— **A trónörökös Boszniában.** Szerajevóból jelentik: A szerajevói lapok azt írják, hogy Ferenc Ferdinánd királyi herceg, trónörökös, brioni és raguzai üdülése után Mosztárba és Szerajevóba látogat el, ahol csapatsemléket fog tartani. A trónörökös számára ugyanazt a lakosztályt rendezik be, ahol legutóbb a király lakott. A látogatást negy-öt napra tervezik.

— **Frigyes főhercegek Pozsonyban.** Frigyes főherceg és családja — mint Pozsonyból jelentik — a napokban Pozsonyba érkezik. Szombaton este a városi színházban a főhercegi család tiszteletére díszelőadás lesz, amelyen megjelenik az ifjú jegyzőúr is. Izabella Maria főhercegnő és György bajor herceg. Vasárnap délután a főhercegi udvarnál fogadás lesz, mely alkalommal tisztelegnek a város, a vármegye, számos egyesület, stb. küldöttségei, hogy a főhercegi párt leányuk eljegyzése alkalmából üdvözlőjék.

— **A spanyol király nagynénje Münchenben.** Berlini jelentés szerint most már véglegesen szent a béke Alfonso spanyol király és nagynénje, Eulália infánsnő között, a spanyol hercegnő könyve nem fog megjelenni s unokaöccse, a király, újév napján hiány nélkül folyósította az eddigi évjáradékot. Eulália infánsnő azonban sohasem fog többé visszatérni hazájába, Münchenben marad s már egy kis palotát is vásárolt.

— **A szerb király szüleinek temetése.** Belgrádból jelentik: Péter szerb király szüleinek hamvai ma este érkeztek oda, aztán a koporsókat különvonaton Kladenovába szállították, onnan pedig kocsin fogják Topolába vinni. Három orvos utazott oda, hogy a temetés előtt hitelesen megállapítsák, vajjon a megtalált koponya csak-ugyan Karagyorgyevics Sándor hercege.

Héderváry
potában l
elnökné k
kint csak
Návay La
közös kül
délután
terelőknö
gróf Seré
rek is. M
landóan f
állapota
fs naponk
érdeklödt
Alfréd he
Achrenth
Burián Is
Móricz lo
Rezső, a l
Károly os
herceg k
czeg mag
a főrendi
elnöke. S
tanácsosó
köréből is
ezeken ki
mából mé
Sándor J
san a fő
resték fel

Mint
előkészítő
fogja a
miniszter
alkalmáb

— A
része. Haz
llonkát e
pesti XV
es. és kir

— E

bécsi Un
tkai és
hogy Csir
sem gróf
nak vala
az is, hog
nem volt
gukat és
honvédel

Mind ez
előtt gr
leányain
prácziak
hivatalok
hogy gró
lehetett

ter má
Csirszky

Ujál
közlése t
thal távo
zetesen l
nier fran
Bécsből
lenhettek
német k
ter az es
a lakod
mányt és
tálet tők
egész hi
egyéb.

— I
Gyot s
lepletek
súlyu és
észrevél
igazgató

— C
iratozzá
Glek ter
gáját, d
kossága

— A gyógyuló miniszterelnök. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök szemének állapotában legutóbbi javulás, de a miniszterelnöknek még kiméletre van szüksége, azért naponként csak egy-két látogatót fogad. Ma nála volt Návay Lajos, a képviselőház elnöke és báró Macchio közös külügyminiszteri osztályfőnök; tegnap délután báró Láng Lajos látogatta meg a miniszterelnököt, akinél rövid látogatásra megjelentek gróf Serényi Béla és dr. Beöthy László miniszterek is. Mióta a miniszterelnököt megoperálták, állandóan adtak jelentést a miniszterelnök egészségi állapotáról a kabinetirodának. József főherceg is naponként jelentést kért. Ugyancsak naponként érdeklődtek telefonon és távirat útján Montenuoro Alfréd herceg, a király első főudvarmestere, gróf Aehrenthal Alajos közös külügyminiszter, báró Burján István közös pénzügyminiszter, Aufferberg Móricz lovag hadügyminiszter, gróf Montecuccoli Rezső, a haditengerészet parancsnoka, gróf Stürgkh Károly osztrák miniszterelnök, Festetics Taszilo herceg királyi főudvarmester, Pálffy Miklós herceg magyarországi udvarnagy, gróf Osáky Albin, a főrendiház elnöke, Návay Lajos, a képviselőház elnöke, Széll Kálmán és Kossuth Ferencz titkos tanácsosok s a magyar politikai és társadalmi élet köréből is rendkívül számosan. A miniszterelnököt ezeken kívül a sikeres operáció és gyógyulás alkalmából még báró Vojnits István, gróf Tisza István, Sándor János, Molnár János apát és igen számszerűen a főrendek, képviselők és főispánok közül kezték fel üdvözlésükkel.

Mint Aradról jelentik, a város közgyűlését előkészítő tanácsülés elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy melegen üdvözölje a miniszterelnököt szerencsésen sikerült operációja alkalmából.

— A honvédelmi miniszter leányának eljegyzése. Hazai Samu honvédelmi miniszter leányát, Monkát eljegyezte gyéresi Szász Sándor, a budapesti XVII. számú helyőrségi kórházba beosztott os. és kir. közös hadseregbeli főorvos.

— Bonyodalmak egy főúri esküvő miatt. A bécsi Union jelentése szerint a császárváros politikai és diplomáciai köreit nagyon meglepte, hogy Csirszky német nagykövet leányának esküvőjén sem gróf Aehrenthal, sem a külügyminiszternek valamely képviselője nem volt jelen. Feltűnt az is, hogy sem az angol, sem a francia nagykövet nem volt az esküvőn és nem is képviseltették magukat és hogy az osztrák miniszterium csak a honvédelmi minisztert bízta meg képviselésével. Mind ez annál feltűnőbb, mert néhány héttel ezelőtt gróf Szönyény-Marich berlini nagykövet leányának esküvőjén jelen voltak az egész diplomáciai kar, a birodalmi kancellár és a birodalmi hivatalok képviselői. Más forrásból azt jelentik, hogy gróf Aehrenthal családi gyászja miatt nem lehetett jelen az esküvőn és hogy a külügyminiszter már néhány nappal előbb emiatt elnézést kért Csirszky nagykövettől.

Újabb bécsi jelentés szerint a prágai Union közlése teljességgel alaptalan. Ami gróf Aehrenthal távollmaradását illeti, a külügyminiszter előzetesen kimentette magát családi gyászával; Gröner francia és Cartwright angol nagykövetek Bécsből távol szabadságon vannak, tehát nem jelenhettek meg, ellenben üdvözlőlevelet küldöttek német kollégájuknak. Georgi honvédelmi miniszter az esküvőn, gróf Stürgkh miniszterelnök pedig a lakodalmi ünnepen képviselte az osztrák kormányt és a lakodalmi is ott volt, a diplomáciai testület többi tagja szintén elment a templomba. Az egész hír ártatlan, de rosszindulatú házánál nem egyéb.

— Ellopott szobor. Lyonból jelentik, hogy Guyot szenátor szobrát, amelyet augusztus 8-án lepleztek le, ellopták. A szobor több métermánya súlyú és épp ezért esodálatos, hogyan tudták észrevétlenül elszállítani. A lopás a városban nagy izgatott ágot kelt.

— Gyilkosság a templomban. Pétervárról táviratozzák: Fegyveres banditák betörték a Boris Gleb templomba s meggyilkolták a templom szolgáját, de menekülniök kellett, mert a község lakossága észrevette a betörést.

— Összeesküvés a császár ellen. Pétervárról jelentik: A rendőrség letartóztatott harmincz embert, akik titkos egyesületet alakítottak. A letartóztatások azért történtek, mert a rendőrség összeesküvésnek jött a nyomára, amely a császár ellen irányult és amelynek a letartóztatott terroristák voltak a tagjai. Az összeesküvésnek az volt a terve, hogy az orosz Vízkereszt-napján (január 19-én) merényletet követnek el a császár ellen. Az összeesküvés élén állítólag a Sijassulevics-társaság négy tagja: Minin, Klementjev, Ivanov és Nikolajevny és a Grafikus-társulat Bolnev és Leonova nevű tagjai állottak, akiket letartóztattak. A rendőrség valamennyi letartóztatottnak a lakásában házkutatást tartott, és nagymennyiségű kompromittáló levelezést foglalt le, amiből messze szétágazó terrorista szövetkezésre következtek.

— Letartóztatott gyermekrabló. A pestvidéki törvényszék vizsgálóbírója a meződi Schönfeld János negyvenöt éves Magyar Államvasuti altiszt ellen elfogatósi parancsot adott ki. Schönfeld pár hónapja állás nélkül van és azóta csak azzal foglalkozott, hogy apró gyerekeket bűnös utra csábított. A detektívek ma este megjelentek a Ranolder-utca 23. szám alatt lévő lakásán, rögtön elfogták a védekező embert és behozták a főkapitányságra, ahol letartóztatták.

— A Hirlapírók Nyugdíjintézetének. A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete fennállásának harminczadik évi jubileuma alkalmából a következő adományokat kapta: Solymossy Lajos bárótól (Apatelekek) 1000 korona, a Budapesti Bank Részvénytársaságtól 1000 korona, Befolyt Krausz Simontól, a Krausz és Bettelheim-czég birtagjától, a már jelzett 4000 korona; ezzel a cégnek jubilearis alapítványa 19.000 koronára emelkedett. Rendes adományként befolyt a Magyar Labdarugók Szövetségétől 100 korona, a Magyar Fővárosi Malomegyesületétől 300 korona. A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének elnöksége ezen az uton is hálás köszönetét fejezi ki az adományozóknak.

— Egy milliomos fiu tragikus öngyilkossága. A bécsi rendőrségre tegnap megidéztek Heller-Himmelbauer Oszkárt, egy bécsi milliomos 23 éves fiát. A fiatal ember ismert alakja volt az osztrák fővárosi élőkörök éjeli világának. Sokat mulatott tisztek és artisták társaságában, szórta a pénzt s lakásán gyakran nagy mulatságokat rendezett. A rendőrségnek azonban tudomására jutott, hogy ezeken a mulatságokon többnyire csak olyan férfiak vesznek részt, akikkel Heller-Himmelbauer nagyon is bensős barátságban van. Megindították ellene az eljárást, házkutatást tartottak nála és egész sereg olyan fényképet találtak, melyeken a fiatalember női ruhában artistákkal és katonatisztekkel volt lefényképezve. Egy rendőrbiztos erre tegnap maga elé idézte a fiatalembert és bejelentette neki, hogy úgrét átteszi az ügyészséghez és őt előzetes letartóztatásba helyezi. Amikor Heller-Himmelbauer ezt meghallotta, elsápadt, majd hirtelen kirántotta zsebéből browningját és a rendőrbiztos személtára halántékra lötte magát. A golyó keresztülhatolt a fiatalember fején és a rendőrbiztos feje fölött alig néhány ujjnyi magasságban furódott a falba. A súlyosan megsebesült fiatalembert a kórházba vitték, ahol tegnap este meghalt. Végrendeletet találtak zsebében, mely arról tanuskodik, hogy el volt készülve a halálra. Egész vagyonát 43 éves házvezetőjére hagyta.

— Politikai verekedés. Lembergől táviratozzák: Egy rutén vendéglőben politikai vitatkozás közben véres verekedés támadt. Az egyetemi zavarások idején meggyilkolt Kolko ruthén diák két övére összeverekedett Cegelski ruthén Reichsrat-képviselővel, Baczinsky tartománygyűlési képviselő pedig egy orvossal, egy ügyvéddel és egy újságíróval titkos titkossal. A verekedés tovább tartott egy óránál is. Az egyik pincéért, aki beavatkozott, véresre verték. A esendőrség vetett véget a dulakodásnak, amelyben sokan megsebesültek.

— Megmérgezett család. Eszékrol jelentik: Podgorica községben egy pékmester egy tiz tagból álló családot megmérgezett. A család épp egy eljegyzési ünnepségen volt és a pékmester, Mirko Makovae elkészeredésben mérgezte meg a süteményt, mert a leány ő kérte meg előbb, de kosarat kapott. A pékmestert letartóztatták, de meg az éjjel magát is megmérgezte és reggel halva találták.

— Újabb mérgezések Berlinben. Már az lehetett hinni, hogy a methyl alkohol pusztításai megszűntek s most ismét két áldozata van a faszsznek. Berlini tudósítónk jelenti: Tegnap egy munkásember, aki a rendőrségi fogházból szabadult ki, egy pálinkamérésben leitta magát s mere hazaért, rettenetes görcsök fogták el. A mentők kimosták gyomrát s a kórházba akarták vinni, de szállítás közben meghalt. Egy második megmérgezett beteget is találtak az utcán görcsöktől rángatózva. Ezt még idejében a kórházba vitték s ott a gyomormosás után jobban lett.

— Nagy havazások. Kassáról jelentik, hogy ott 10 fok Celsius mellett hétfő óta állandóan erősen havazik. Éjjel 6 hőmérséklet lesüllyedt 15—17 fokig. A hóréteg magassága 35—40, a külterületeken 30—60 centiméter magas.

Aradról jelentik: Reggel óta itt és a környéken erősen havazik. A megye minden részéről heves hófúvásokat jelentenek. Budapesten ma jelentkezett az első hó, de a látás időben még alig állt meg az utcán. Csak a háztetők jelzik a hó nyomatát.

— A postás betegpénztár bojkottálása. Nagyváradról táviratozzák: Az egész országra kiterjedő bojkottmozgalmat indítottak a nagyváradi orvosok a postások betegpénztára ellen. Körülbelül fél év óta folynak a tárgyalások a budapesti postaigazgatóság és a nagyváradi szervezett orvosi kar között az orvosi tiszteletdíjaknak méltányosabb megállapítása végett. A postások betegpénztára ugyanis eddig nőtlen tagja után 6 koronát, minden nő tagja után pedig 9 koronát fizetett évenként gyógykezelés címén orvosainak. Mint-hogy pedig eddig a posta főbb tisztviselői is tagjai voltak a pénztárnak, sok előkelő családot is kellett évi 9 koronáért gyógykezelniök az orvosoknak, akik kifogásolták, hogy a nagyobb fizetésű tisztviselők is tagjai lehessenek a pénztárnak. A postaigazgatóság mindent elkövetett, hogy békés megállapodásra jusson a nagyváradi orvosokkal, maga Demény Károly igazgató is résztvett a tárgyalásokon és a pénztári orvosoknak minden nőtlen tag után 9, minden nő tag után pedig 11 koronát ajánlott fel. Az orvosok ehhez hozzá nem járultak, hanem kijelentették, hogy meglegszenek ugyan az eddigi gyógykezelési tiszteletdíjakkal, de mondják ki, hogy a pénztárnak csak a kisebb fizetésű tisztviselők és alkalmazottak lehessenek tagjai, az 1000 koronán felüli fizetéssel bírók pedig ne részesülhessenek ilyen esekély honorárium mellett gyógykezelésben, vagyis ne legyenek pénztári tagok. Ezt az ajánlatot a postaigazgatóság nem fogadta el, mire a szervezett nagyváradi orvosok kimondták a postás betegpénztárra a bojkottot, valamennyi orvosnak megtiltották, hogy állást vállaljon a pénztárnál, egyedül dr. Móricz Ernő főorvossal tették kivételt, de ő is csak adminisztratív ügyeket fog intézni. Kimondták továbbá az orvosok, hogy a postásokat ezentúl csakis rendes honorárium mellett hajlandók gyógykezelni. A nagyváradi orvosok kiterjesztik mozgalmukat az egész országra és nem lehetetlen, hogy ebből a postás betegpénztáraknak országos bojkottálása lesz.

— Házasság. Grosz Menyhért, Grosz Adolf Kassai terménykereskedő fia, eljegyezte Schiller Anuskát Szepsiben.

Szomere Jenő, a „Hermes” magy. általános váltóüzlet st. eljegyezte Konyódy Margitot.

Hörvath Frigyes és Korányi Felicitás január 7-én házasságot kötöttek Budapesten.

— Veszedelmes szökőár. Triesztből táviratozzák: Tegnap délután hatalmas szökőár keltekezett közel a tengerparthoz és sok kisebb hajót végveszedelemmel fenyegetett. A révkapitányság mentőgőzösei egymásután kimentek nyílt tengerre, hogy beventassák a bajbajutott hajókat. Sok partí gőzös csak ügyvel-bajjal menekült meg az elsüllyedéstől.

— Kifosztott nyárilak. Fiuméből táviratozzák: Dr. lovag Schiffer nagybirtokos San Nicoló városrészben levő villájában ismeretlen tettesek betörést követtek el. A tettesek az ablakon keresztül hatoltak be a villába s a dolgozószobában az íróasztal fölkjárt felfeszítve, elraboltak egy három-czer korona értékű karkötőt, amelyet egy fillér nagyságú smaragd és hat borsószem nagyságú brilliáns díszített. A mellékszobában levő nagyértékű arany és ezüst ékszerek, valamint evőeszközökből semmi sem hiányzik. A betörést csak reggel fedezték fel. A vizsgálatot megindították.

— Egy bankszédelő Budapestén. Pár hónappal ezelőtt részletesen beszámoltunk Schwarz Sámuel hírhedt bankszédelő szokásáról, aki a gráci fogházból Roth fogházfelügyelő segítségét felhasználva, nyomtalanul eltűnt. Schwarz Sámuel a budapesti rendőrségnek is jó ismerőse volt. Budapestén százezrekre rugó csalást követett el. A kalandornak, akit a bűnösök világában *subeni hercegnek* neveznek, mert éveket töltött a subeni fogházban s ott pénzéből nagyuri módon élt, a szokás után nyoma veszett, de Rothot Berlinben elfogták s már el is itálták őt. A gráci hatóságok közözlőlevelet bocsátottak ki Schwarz ellen, aminek azonban nem volt fogamatja. Eleinte azt hitték, hogy Goldsteinné nevű budapesti asszonnyal, akinek a keze a szokásban is benne volt, Svájcba menekült. Ez a nyom azonban téves volt, mert a *szökevény hetekig Budapestén rejtőzködött*. Bár a mi rendőrségünk is megkapta a közözlőlevelet, mégsem talált rá Schwarzra. Az igaz, hogy a szokás után házkutatást tartottak Schwarz Samu budapesti fényes lakásán, a Török-utca 100. számú házában és néhány napig megfigyelték ezt a házat. Schwarz Samu nagyon jól érezte magát a fővárosban. Eljárt a régi törzskávéháza s ott találkozott néhány zugbankárral s egy Bécsből odarendelt pénzügynökkel, aki büntársa volt a gráci csalásokban is, amelyekért a múlt év őszén vizsgálati fogságba került. Ezek az emberek valóságos *Konzorciumot hoztak össze*, amelynek tagjai valamikor mind czinkostársak voltak Schwarz Samu számos csalásában. Mivel Schwarz leleplezésével fenyegetőzött arra az esetre, ha nem szereznek neki pénzt néhány évi külföldi tartózkodásának költségére, a konzorcium csaknem két hónapig rejtette itt Schwarzot, ellátta a mindennapi költséggel s végre harmincezer koronát gyűjtött a számára. A subeni herceg ezzel az összeggel a minap bucsút mondott a fővárosnak s a külföldre utazott. Most már biztonságban van.

— *Postabló cigányok.* Pécsi jelentés szerint a múlt heti ráczvárosi postarablás tettesei közrekerültek. A esendőrök Pécs környékén letartóztatottak egy sátoros cigánykaravánt és a cigányok beismerték tettüket, azután megmutatták azt a helyet, ahol a rablást elkövették, valamint Bicsérd községben azt a másik helyet, ahol a rablott bélyegeket és pénzt elásták. Kilencz cigány részes a rablásban és ezeket beszállították a pécsi ügyészség fogházába.

— *A pinczerek mozgalmá.* A pinczerek mozgalmát indították a helyzetük javítása érdekében. Holnapra hívták össze a pinczergyűlést és a meghívón sok sérelmüket sorolják elő és pontokba foglalják követeléseiket. A tizenegy-tizenöt órás munkaidő helyett *tíz óra munkaidő* rendszeresítését követelik tizenkét órás keretben s a jelenlegi tizenegy korona hetibér helyett husz koronát. A *Kánéparosok* Szövetségének elnöke, *Harsányi Adolf* ebben az ügyben a következő nyilatkozatot tette

— *A kávésszédők agítálnak ellenünk.* Ezelőtt hat évvel a kávésszédők havi fizetése husz korona volt, később amikor a fizetésüket rendszeresítettük, ezt szerződés alapján *Heti tizenkét, tizenhárom, majd tizenegy koronára* emeltük föl s az ipartestület *tegnapi választmányi ülésén* mi az eddigi fizetésüket önként 15 koronára emeltük. Már most a kávésszédők azzal felelnek vissza, hogy kiálltványt bocsátanak ki ellenünk. Husz korona hetibért követelnek, de hiszen kérem az az öt korona különbség semmit sem számít, különben is a kávésszédők nem fizetésükből, hanem a borralból élnek. Mert egy pinczér borralaló keresete naponként átlag ötven korona s így egy hét alatt harmincz-hatvan koronát vág zsebre. Legutóbb a borralaló is tetemesen emelkedett, de ugy látszik, ez sem elég. *Gyűlésüknek* sikere semmi szin alatt nem lesz, mert nem is lehet. Mi megadjuk munkáinknak azt, ami nekik a modern és józan fölfogás szerint kijár, de többet mi sem tehetünk.

— *Öngyilkos kisdíák.* Makóról táviratozzák: Szegő István makói 12 éves kis diák ma reggel eltávozott a diákokthonból és nem tért többé vissza. Hátrahagyott levelében azt írta, hogy a Marosba ugrik. A kis diák egy elkövetett esinyjéért reá váró büntetéstől félt és ezért szánta rá magát az öngyilkosságra, amelyet valószínűen már végre is hajtott, mert mindeddig eredménytelenül kutatott.

— *Ünnepelt főszolgabíró.* Trencsénből jelentik: A trencsényi járás közönsége szép és megtisztelő ünnepségekben részesítette *Motesiczky Imre* főszolgabírót szolgálatának tízéves fordulójára alkalmasból. Az ünnepi lakomán *Szalavszky Gyula* tükös tanácsos, főispán méltatta *Motesiczky Imre* érdemeit.

— *Három tűz.* A mai nap folyamán három helyen ütött ki tűz a fővárosban. Nagy tűzkatasztrófa fenyegette ma délelben a főváros egyik legelőkelőbb negyedét, a Belvárost. A Károly-körút 5-ik számú házában van az Erőnyi-féle gyógyszer-tár. Az egész első emeletet raktárnak alakították át, ahol óriási mennyiségű Dianna-sósószeszt helyeztek el. Délután félhárom órakor a járókelők ijedten vették észre, hogy sűrű füst tör elő a padlásnyílásokon és lassan-lassan a lángnyelvek is előcsapnak. Rögtön értesítették a negyedik kerületi tűzörséget, ahonnan pár perc múlva megérkeztek a tüzoltók. Három tűzugárral dolgoztak, de nem bírtak a folyton előtörő lángnyelvekkel. Éppen ekkor érkeztek meg a nyolcadik kerületi és a központi tűzörség *Kállay Gyula* tüzoltóosztály vezetésével és együttes munkával tizenöt perc alatt megfékeztek a tüzet. Csak akkor látták, hogy milyen nagy veszedelem fenyegette a Belvárost. A padlásra ugyanis *háromszáz üveg ballon volt fűlhalmozva, amelyben hetvenöt hektoliter aether tartottak. Ha a robbanékony anyagot elérte a tűz, több ház rombadólt volna.* A rendőrség részéről *Wolkenberg* felügyelő jelent meg a helyszínen és intézkedett, hogy az elővigyázatossági intézkedéseket megtegyék. — Este kilencz óra tájban kigyulladt a *Benz*-féle magyar autó- és motorgarázs első emeleti anyagszertára. Kivonultak a központi, a nyolcadik kerületi és az önkéntes tüzoltók. Három vizugárral dolgoztak és husz perc alatt lokalizálták a tüzet. Autórészek égtek meg, de a kárt eddig még nem sikerült megállapítani. A tűz valószínűleg egy elromlott kályhától keletkezett. A vizsgálat megindult. — A harmadik tűz teljesen jelentéktelen volt. A Ráday-utca 31-ik számú házában *Liller Jánosné* lakásán a tüzes vasaló leesett a szőnyegre. Gyorsan futottak végig a lángnyelvek a szőnyegen és pár perc múlva az egész szoba lángban állott. A kilenczedik kerületi tűzörség vonult ki és pár perc alatt eloltotta a tüzet.

— *Garázda baka a korzón.* Kedden délután véres verekedést rögtönzött a szatmári korzón *Papp Gábor* 12. honvédegyalozredbeli közlegény. Már egész délelőtt a korezmákat járta s azután a korzón garázdálkodott, többek között véresre verte *Ludvig Borbála* cselédeányt. A botránynak *Bikádi* András esendőr vetett véget, aki *Papp Gábor*t bekísérte a esendőrségre. Még ott is olyan botrányosan viselkedett, hogy *Rapócsi Lajos* őrmester kénytelen volt vasraveretni. A nekivadult bakát a katonai készülség kísérte be a kaszáryába.

— *Románok országos kongresszusa.* A román munkások a gör. kel. karácsonyi ünnepek alatt, hétfőn, kedden és szerdán országos kongresszust tartottak Budapestén a vas- és fém munkások *Thököly-uti* otthonában. A nagytermet zsufolásig megöltötték a Budapestén lakó románajku munkások. A kongresszust a román munkások dalárdája nyitotta meg egy forradalmi dallal. A vezetőség jelentését *J. Buciumeanu* terjesztette elő. Elmondotta, miként üldözik a román munkások mozgalmát, így például 43 bejelentett népgyűlésből mindössze 21-et vettek tudomásul, a többit betiltotta a hatóság. A sajtó kérdéséről *Fluerasiu J.* referált s elhatározották, hogy a román lapot lehetőleg hetenkint jelentik meg. Az általános választójogról *Mihutiu J.* beszélt. Ajánlotta, hogy fogadják el a magyarországi szociáldemokrata párt legutóbbi kongresszusán elfogadott határozati javaslatát azon megtoldással, hogy a román munkásság elítéli a román nemzetiségi pártnak e kérdésben tanúsított állásfoglalását. Sokan szóltak a tárgyhöz, közöttük *Grigorovici* reichsrathi képviselő is, végül a javaslatot elfogadták. Végül megválasztották az országos központi vezetőséget, melynek tagjai lettek: *Cristea Aurél, Ciser József, Jon Mihutiu, Jon Fluerasiu, Tiron Albani, Pavel Buciumeanu, George Gradinariu, Jon Vitalariu, Toma Vintila* és *Jon Bratfaleanu*. A budapesti román munkások ünnepélyt rendeztek a küldöttek tiszteletére.

— *Apagyilkosság feltételeységből.* Makóról táviratozzák: Sajtény községben *Mócz Istvan* számos vadházasságban élt a nála jóval fiatalabb *Igrisan Annával*, akire fia is szemet vetett. Tegnap este *Mócz Juon* ittas állapotban tért haza, feltételeységi jelenetet rögtönzött apjával és őt a vita hevében fejszéjével agyonujtotta. A gyilkos fiut letartóztatták. Ifj. *Mócz János* az asszonyt állandóan szerelmi ajánlatokkal üldözte. Az asszony hajlott a esabításra, amit az apa észrevett és kitiltotta fiát házából. A fiu erőszakkal ottmaradt és egy ideig került az asszonyt. Id. *Mócz János* ma ismét észrevette, hogy fia a feleségével ölelkezik, mire baltát kapott fel és azzal támadt fiára, aki viszont egy kapát kerített és azzal apját agyonütötte. Az asszony egykedvűen nézte végig férjének meggyilkolását. A fiu ezután az asszonnyal együtt lefeküdt és nyugodtan aludtak.

— *Nyomdász-sztrájk előtt.* Fiuméből táviratozzák: A nyomdatulajdonosoknak a nyomdászokkal hat évvel ezelőtt kötött árszabályegyezménye január 15-én lejár. Az érdekeltek újév óta tárgyalnak az új szerződés megkötése ügyében, azonban eddig eredmény nélkül. Az alkalmazottak köréből vett értesülés szerint nincs kizárva, hogy érdekeik védelmére sztrájkba lépnek, míg a tulajdonosok arra törekednek, hogy a lapok a sztrájk ellenére kisebb terjedelemben is megjelenhessenek.

— *Megugrott a debreczeni Szvengáli.* Tudvalevőleg a debreczeni rendőrség a múlt héten letartóztatott egy *Róth Sándor* nevű artistát, tiltott hipnotizálás miatt. Az esetről most a következő újabb részletek kerültek nyilvánosságra. A letartóztatott *Róth Sándor* a rendőrségre kijelentette, hogy a magát *Rónsi Aladárnak* nevező médiuma az ő öccse s hogy *Róth Adolfnak* hívják. A rendőrség erre a budapesti rendőrséghez fordult felvilágosításért s kiderült, hogy a médium tényleg *Róth Adolf*, akit lelketlen bátyja hosszabb idő óta hipnotizál. A rendőrség, mivel a mutatványok engedélyezésre alkalmasával a fufangos artista a hatóságot is félrevezette, tíz nap fogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. *Róth* az ítélet ellen fölébezt s minthogy kijelentette, hogy ügye elintézéséig Debreczenben marad, szabadlábon hagyta *Róth* azonban sietve kerekelt oldott. A debreczeni rendőrség már át is írta a budapesti rendőrséghez letartóztatása iránt.

— *Életunt asszony.* Tegnap este Csütörtök *Mátyásné, Major Julia* harmincznyolcz éves születő a pestújhelyi templomtéren szublimátoldatot ivott. Tettének oka családi viszály. A mentők a *Rökus-kórházba* szállították.

— *Nagy keleti luxus-utazás.* A január hó 20-án induló társas kirándulás rendkívül gazdag utiprogramja felőleli minden érdekes pontjának meglátogatását: *Bukarest, Konstantinápoly, Smyrna, Pireus, Athen, Alexandria, Cairo, Helwan, Heliopolis, Port Said, a Suez-csatorna, Jaffa, Jeruzsálem, Jerichó a Jordán, a Holttenger és Bethlehem* mellett, még számos kirándulás teszi ezt az utazást különösen érdekessé. Ez utazást, mint ismeretes, a keleti társas kirándulásairól nevezetes és ott nagy összeköttetésekkel rendelkező *Központi Menetjegyiroda* (Budapest, IV. Vígadó-tér 1.) rendezi, ahol a résztvevők korlátolt számára való tekintettel, a mielőbbi jelentkezés ajánlott.

— *Halálozás.* Özevgy *Ötömösi Magyar Imréné, Jankovich Antónia*, 76 éves korában, Szabadkán meghalt. Szamosujvár-némethi dr. *Daniel Lajosné*, szül. *Irsa Friderika* életének 47-ik évében meghalt Nagyváradon.

— *Royal-Orfeum.* Budapest, Erzsébet-körút 31. sz. Színházi és variété műsor. Kezdeté 8 órakor.

— *Premiére a Folies Caprice* színpadán. Tegnap kedden, este vonult be a *Folies Caprice* német slágere. Satyrnak „Hofjagd” című eredeti egyfelvonásos darabja, szinte példátlan kacagás és szűnni nem akaró tapsvihara közepette. A darab egy hegyi kunyhóban játszik egy képzelt királyság uralkodójának udvari vadászata alkalmával. Hogy *Róth Sándor* mint alkirály miket művel a darabban, hogy felesége, *R. Türk Berta* milyen remekül alakítja szerepét, azt látni kell! *Trebitch Sándor* rendezte a nagyhatású slágert sok ötlettel. Egy humoros fődarab szerepében 6 nagyot alkot. *Springer* mint király, *Werner, Pfeifer, Gerő, Halmay, Novák*, stb. mint udvaroncok, továbbá *Knochné, Lotbner, Beliczay*, stb. mint tipikus nőalakok egytől-egytig remekelnek az újdonságban, amely előreláthatólag nagyon sokáig marad majd műsoron és számtalan télt házat fog vonzani. A *Folies* január havi műsora, remek szólóival, valamint a *Casino de Paris* kitűnő attrakciói rendkívül tetszenek a közönségnek, amely minden este zsufolásig tölti meg a nézőteret. Czélserű az összes jegyeket a nappali pénztárnál előre megváltani, mert a „Hofjagd” bizonyára minden este az összes jegyek elkeltét fogja okozni.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg-
ateza 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban
felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordították

x Royal-Orfeum. A Royal-Orfeum januári
várads műsora iránt oly nagy az érdeklődés, hogy az
összes jegyek már elővételben elkeltnek. Napról-napra
szüfolt nézőtér frenetikus tetszésnyilvánítása mellett
lépnek fel a világ legkiválóbb artista számai: Holden
Kabszínháza, Moris Cronin Comp., The Empire Comedy
4, Fraser Frères, Christie Duc, Rafaetta, Les Déchar-
neux, Mac's 8 Marry, Marvelt stb. Az édes titok című
kacagató új bohózat, K. Solti Hermin új kupléi, va-
lamint Virágh Jenő rendkívül mulatságos P. T. C.
kupléja főerősségei a műsor színházi részének. Csü-
törtökön, január 11-én délután 3 és fél órakor mérsé-
kelt helyfű nagy családi előadás lesz, amelyen az ösz-
szes csodás attrakciók fellépnek.

x Nyolcz szenzációs újdonságból állította
összes az Apolló Színház új felheli műsorát. Itt em-
jük meg, hogy a múlt hónapban bevezetett gyermek-
előadásait immár rendszeresítette az Apolló Színház.
Minden pénteken délután fél 4 órakor kezdődnek a
gyermekelőadások, amelyeken Gaál Mózes, a kitűnő
író, főgimnáziumi igazgató és jeles pedagógus mesél
Jegyek gyermekek és kísérők részére pénteken d. e.
kilenc órától válthatók 80 és 40 filléért az Apolló
pénztáránál.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Magyar találmány a repülés terén. Sza-
badkai jelentés szerint *Bulyovics* Péter templom-
festő és *Kucsera* István malomépítő szabadkai la-
kosoknak több évi buzgó kísérletezés után végre a
Blériot-rendszerű repülőgépet sikerült úgy meg-
konstruálni, hogy a felborulás veszélye ki van
zárva. A két kísérletező ezen újításával döntő és el-
határozó lépést tett a repülés terén. A pilóták ezen
új rendszerű gépekkel bátrabban vágatnak neki a
levegő-öcegnak, nem kell attól tartaniok, hogy
gépük felborul. Magát az újrendszerű gépet és an-
nak részletleírását ezúttal mellőzzük annál is in-
kább, mert a gép most van a szabadalmazás stádu-
mában. Egyes szakértők, akiknek alkalmuk volt a
tervezetet és a részletes leírást látni, a legnagyobb
elismerés hangján nyilatkoznak a tökéletesített új-
rendszerű gépről és biztos jövőt jósolnak annak.

© Egy csodás léghajó. Angliában Rómeo
Adám báró aviatikus egy csodás, szinte rémes léghajó-
típust szabadalmaztatott. Rómeo báró ugyanis
azt a feladatot tűzte maga elé, hogy a léghajót lát-
hatatlanná és zajtalanú tegye, hogy tehát a há-
boruban ne lehessen már messziről észrevenni.
Nagy tudományos készültséggel indult neki a fel-
adat megoldásának és kísérleteit az optika törvé-
nyeire alapította. A léghajó burkolatát a világos,
fénylő, könnyű féműből, a chrominiumból készít-
teti. Ennek a fémnek ugyanazok a tulajdonságai,
mint a tüköré. A feltalálónak az a meggyőződése,
hogy az ilyen léghajónak a magasban okvetlenül
teljesen láthatatlannak kell lennie, mert a chro-
miniumfelület mindig a környezete színét fogja
visszatükrözni s így mindig teljesen bele fog ol-
vadni az atmoszféra változó színeibe. Mivel pedig
a felületet is tükörképbe veszi, esetleg egy felhő-
darab benyomását kelti. Hogy pedig a léghajó az
által láthatóvá ne váljék, hogy alulról a földfelület
tükörképét adja, éles szögbe futó hajófenék jön alája
s így a föld képét a ferde lapok föl nem vehetik,
illetve vissza nem adhatják. A feltaláló ezenkívül
azt hiszi, hogy megtalálta a módját a légszavár za-
katolása csökkentésének is úgy, hogy az csak közel-
ről, legrosszabb esetben 500 méterről lesz hallható.
A kritika természetesen mindaddig lehetetlen,
amíg a részletek nem ismeretesek. A terv tetszetős
és nem látszik kivihetetlennek. Ami szembetűnik,
az az, hogy az ilyen léghajó a napsütésben bizo-
nyára csillogni, szinte ragyogni fog, tehát feltű-
nőbb lesz, mint az eddigi léghajók. Leket, hogy
erre is van a feltalálónak ellenszere. Mindenesetre
érdekes lesz az első léghajókísérlet megjelenése a
légtengerben.

© Gróf Zeppelin léghajói. Friedrichshafen-
ből jelentik, hogy gróf Zeppelin „Deutschland”
nevű kormányozható léghajóját, mely annekide-
jén Düsseldorfban szerencsétlenül járt, kitaratoz-
ták és ismét teljesen hasznavehető állapotban van,
úgy, hogy a felszállásokat újból megkezdheti. Ezen-
felül egy új kormányozható léghajónak az építését
is megkezdették.

© Az elveszett léghajó. Kirchdorfból jelen-
tik: A „Salzburg” léghajó felkutatására a Ge-
vielalm-on a nagy és a kis Pyrgas között működő
katonai ski-expedíció, amely egy tisztből és négy
közlegényből áll, eddig a nagy hóvihar miatt
semmit sem tudott csinálni. Az expedíció a kö-
zeli turistamentésben várja az idő jobbrafordu-
lását.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A varsányi csata.

(Komédia négy felvonásban, írta Farkas Pál. A Ma-
gyar Színház mai bemutatóelőadása.)

Az öszinte, néhol túlradó jókedv és az el-
mes, mindig találó szatira találkozott Farkas
Pálnak ma este bemutatott új darabjában és ki-
váltott a közönségből egy jóleső, kellemes érzést.
A kacagás ez egyszer nem az utszéli, burlesk,
felszínes ötleteknek szült, hanem a mindvégig
irodalmi, finom szatirának és a darabból kiáradó
éles elmésségnek honorálásaképpen jegyezhető fel.
Voltaképpen tiszta szatira a Farkas Pál darabja
és ez adja meg „A varsányi csata” értékét, amely
jóval felülemelkedő a szatírával vegyített vig-
játékok eddig ismert értékénél.

Alig van valaki a könyv- és újságolvasó kö-
zönség között, aki ne ismerné Farkas Pálnak
egy kitűnő, népszerű könyvét: Az önkéntes nap-
lóját. Ennek a könyvnek a humorából is kicsillan,
a szerző erős torzító ereje és helyes megfigyelé-
seken épült finom szatírája, amely ma részben
ebből a könyvből, részben új ötletek kapcsán át-
telepedett „A varsányi csata” című komédiába.
„Az önkéntes naplóját”-nak kitűnő figuráival ta-
lálkoztunk ma a színpadon és a szerző írói erejét
bizonyítja, hogy ezek a figurák éppen olyan ele-
venek, igazak a színpadon, mint amilyen eleve-
nen éltek előttünk annak idején, a könyv olva-
sása közben. És mindezeket kívül egy új, ötle-
tes mulatságosságában is értékes szenzációtval
szolgál Farkas Pál darabja. Beleszól a mai
aktuális irodalmi csatározásokba és valóban ke-
ves humorral figurázza ki az ugynevezett hiper-
moderneket, akiket nagyszerű, bár tulajdonban
torzított karrikaturákban rajzol meg előtünk.
Ismerjük Farkas Pál komolyabb színpadi mu-
lkait, tudjuk, hogy erős köze van a komoly iroda-
lomhoz és kedves meglepetésül szolgál, hogy
ebben a könnyebb fajtájú műfajban is mindvégig
irodalmi eszközökkel tudott felemelkedni a fel-
színesség és a köznapiaság fölé.

Az irodalmi szatirának a katonai vig-
játékba való beolvasztása sikerült. Ennek
a két jellegzetes társadalmi rétegnek az
alaktjai mozognak a színpadon és minden szatírától
eltelintve is eljátszanak előttünk egy kedves, szór-
akoztató, hol romantikus, hol bohókás mesét.
Szokolnok báró kastélyába befészkelte magát az
alírodalom és alkultura egy kellemetlen költő és
egy jelszavakkal dobáló alszociológus alakjában.
A báró gyermekei közül az idősebbik fiú és időseb-
bik leány rajonganak a két ultra-modern ember
eszméiért, akik voltaképpen nem akarnak egyebet,
mint ilyen módon hozzáférközni a báró leányá-
rak fogományához. Minden rendben volna, de jön
a hadgyakorlat és a báró varsányi kastélyába be-
szállásolják a tüzekeket, köztük Reneval főhadna-
gyot, ki már régebben ismeri a báró idősebb leányát.
katonák azután teljesen feldulják azt a hadtervet,
amelyet az ultramodernek kieszeltek. A báró
idősebbik leánya az utolsó pillanatban mégis csak
a szívére hallgat s a főhadnagynak nyújtja ke-
zét, nem pedig az alszociológusnak, akiről kö-
lönben igen dehonosztáló dolgok derülnek ki. A
báró fiatalabb leánya pedig felesége lesz egy de-
rék fiatalembernek, aki mindvégig adta a modern
embert, csak azért, hogy a szeretett leány közelé-
ben maradhasson, de akiről kiderül, hogy egészen
normális, komoly, okos ember.

Ebbe a kis mesébe illeszkednek bele a szerző
pompás figurái, a szigorú kapitány, a könnyelmű,
tréfás önkéntesek, Krámez, a stréber önkéntes
és még egynehányan, köztük az ultramodern
költő, aki a legkacagatóbb figurák egyike. Ott,
ahol a szerző nem akar karrikaturákat adni, ott
egészen jól megrajzolt, igaz alakokat ad és né-
hány rövid vonással általában jellemzi a nagy-
stilű pénzembert, a mai katonatisztot és a ma-
dern leányt.

A színészek közül Z. Molnár László és Huszár
Károly adtak egy-egy önkéntes szerepében pompás
alakokat. R. Gombaszögi Frida asszony az idősebbik

leány szerepét játszotta, a fiatalabb leány szerepé-
ben pedig Tóth Irma volt meglepően jó. A többi
szerepeket Szirmay, Törzs, Kertész, Dobó, Pető,
Vágó játszották, általában jól, bár néhol túlzott
torzítással. A szerző szatírát akart, a színészek
azonban még ennél is többet akartak adni és néhol
operettet játszottak. Ez azonban nem ártott a da-
rabnak, amely mindvégig mulattatta a premier elő-
kelő közönséget. A telt ház minden felvonás végén
sokat tapsolt a színészeknek és a szerzőnek, akinek
sokszor kellett megjennie a rivalda előtt.

(*) Kraumer Teréz szerződése. Néhány
nappal ezelőtt a m. kir. Operaházhoz közelálló
körökben az a hír terjedt el, hogy az Opera-
ház igazgatósága felmondta volna V. Kraumer
Teréz asszonynak, az Operaház e kitűnő és
csaknem pótolhatatlan tagjának szerződését.
Mi, a magunk részéről ennek a híresztelésnek
kezdetben semmiféle hitelt nem adtunk. Még
feltevésnek is furcsának találtuk, hogy az
Operaház vezetősége olyan módon bánjon régi,
érdemes tagjaival, hogy felmondja a szerződé-
süket csak azért, hogy azon változtatásokat
eszközölhessen vagy új, a tagra nézve kevésbé
előnyös szerződést köthessen. Az ilyen eljárás
súlyosan sérti az illető művész, vagy művésznő
ambícióját és különben taktikai hiba is,
amennyiben az ilyen eljárás majdnem lehe-
tetlenné teszi az Operaház igazgatósága és az
illető művész, vagy művésznő közötti közele-
dést. Ma értesültünk arról, hogy az Operaház
igazgatósága valóban levelet intézett V. Kraumer
Teréz asszonyhoz s ebben értesítette arról,
hogy szerződését, — amely tudunkkal az idei
szezont végén jár le — megújítani nem haj-
landó. Nekünk ehöz kevés hozzáfűzni valónk
van, egyelőre azért, mert biztosan reméljük,
hogy ez az ügy ezzel a levéllel még nem nyert
elintézését és az Operaház igazgatósága még
fogja találni az alkalmat ennek a súlyos téve-
désnek a kireparálására. V. Kraumer Teréz
asszony csaknem nélkülözhetetlen tagja az
Operaháznak és a színház igazgatóságának kö-
telessége, hogy minden módon keresse és ta-
lálja meg a formát a művésznőhöz való köze-
ledésre annak az elvnek a szemmel tartásával,
hogy ne üldözze el azokat a tagokat, akik az
Operaház művészi színvonalát megalkották és a
műv. megtartásában pótolhatatlan erejét képe-
zik az Operaház művészgárdájának.

(*) Zongora-est. A lelkiismeretes és komoly
exeutív művészek fajtájából való Keéri-Szántó
Imre, aki ma este a Royal-teremben tartott hang-
versenyén ismét tanúságot tett kiváló és már a kül-
földön is szépen méltányolt kvalitásairól. A buda-
pesti hangversenypublicum szívesen látott vendége
Szántó, mert a pódiumon zongorázó átlag virtuoz-
ok jellegzetes külső szertelensége nélkül, komoly,
művészi értelmiségen lesűrődve adja magából
mindazt, ami nemcsak a laikus, de a szigorú sza-
botossággal mért esztétika szerint is értéket jelent.
Mint már megszoktuk nála, ezúttal is finoman és
előkelő műsorral jött hozzánk vissza, amelyen —
ha Lisztet is hozzászámítjuk — a magyar szerzői
domináltak. Érzékösség felő hajló szenzibilitásá-
nak kitűnően felelt meg a műsor legkimagas-
labb száma, Schumann Fisz-moll szonátája,
melyet nagyszerű stílusban és frazirozásban
ritkán tapasztalható tökéletességgel szólaltatott
meg. Lágy billentése, nobilis előadó művészete itt
érvényesült legjobban, de nem kisebb eredménye-
ket ért el műsora többi számaiban is, Liszt, Bartók
és Dohnányi műveiben, melyeknél markáns férfias-
ságot volt alkalma előnyösen dokumentálni. A
Liszt-átírta híres Schubert-féle „Vándor-ábránd”,
Bartóknak érdekes, fiatalkori műve az e-moll
cherzo, valamint Dohnányi páratlanul szellemes és
lendülettel 3. rapszódija előadásaival fényesen
igazolta Keéri-Szántó a belhelyezett remények ala-
posságát, hogy komoly törekvései nem engedik mű-
vészetét holtpontra jutni és hogy a legnehezebb
feladatokra képes talentuma tulajdonképpen csak
most kezd teljes virágzásában kibontakozni. Befé-
jezésül Liszt F-moll szonátájának egy tételét, az
„Au bord d'une source”-ot és a II. magyar rapszó-
diát halottuk impozáns technikai készségű előadás-
ban, bár kevésbé egyéni felfogásban. A természet

sen megöltök előkelő közönség lelkes ovációkban részesítette minden egyes után a kitűnő fiatal művészt, aki a zajos tapsokat Liszt Seirées de Vienne-je első darabjának bravuros előadásával köszönte meg. — *na.*

(*) **Hírek a Nemzeti Színházról.** Holnap, csütörtökön, a Borgia Lucretia, Hugó Victor tragédiája kerül a színpadra a Nemzeti Színházban Jászai Mari-val a címszerepben. Don Alfonz Ivánfi Jenő, Genarrot Borogó Oszkár, a többi szerepet pedig Sugár Károly, Garamszeghy Sándor, Pálffy György, Horváth Zoltán, Náday Béla, Hajdu József, Molnár Rózi és Bónis Lajos fogják játszani. Póntekre a Cyrano de Bergerac van kitérve Pethessel a címszerepben, szombat pedig ötödik előadását éri meg a színház legújabb nagy sikere, Bernhard Shaw Nem lehessen cudi című komédiája, amelyben ez alkalommal is a bemutatás szereplői játszanak. — Vasárnap délután a kaméliás hölgy van műsoron P. Márkus Emiliával a címszerepben, este pedig a Velencei kalmárt adják, amelynek Schylock szerepét Ivánfi Jenő játssza.

(*) **Főpróba az Operában.** A magyar királyi Operaházban holnap délelőtt féltizenegy órakor tartják meg ifjabb Ábrányi Emil operájának a Paoló és Francescának főpróbáját.

(*) **A Rigolotto második bemutatója.** A Népeperában csütörtökön teljesen új szereplőkkel játszák a Rigolotto, amelynek nagyszerű reprimé állandó helyet biztosít a műsorban. A fél 8 órakor kezdődő előadás a herceg Várnai, Rigolotto Gábor, Gilda Javor Mária, Sparafucile Kőrösi és Basillides Mária, Gleviczky Irén Róna, Mátrai és Révész a többi főszereplők.

(*) **Nem lesz mozi a Nemzeti Színházban.** Amióta a régi Nemzeti Színház épülete üresen áll, élelmes üzletemberek és kijárók állandóan foglalkoznak azzal az ötlettel, hogy mozgókép-színházat csinálnak benne. A terv akkoriban dugába dőlt, most azonban állítólag ismét fölmerült. E szerint a sok mindenféle, fölöttébb tarka műsor mozi mellé ide a régi színházba egy olyant csinálnának, amely csupán komoly darabokat adna elő és főleg vallásos vonatkozású tárgyakat játszanák a főszerepet. A mozi dolga állítólag odáig jutott, hogy a napokban már érdemleges döntés is lesz. A régi Nemzeti Színház mozgóképek eljára való felhasználásának tervét annak idején illetékes helyen elvetették. Ebben a dologban Molnár Viktor kultuszminiszeri államtitkár kijelentette, hogy a régi Nemzeti Színház épülete oly tűzveszélyes, hogy a kormány semmi esetre sem adhatja oda ilyen célokra. Amellett már néhol bedőléssel is fenyeget s azért nem fogják a közönséget oda bocsátani. Annak idején, amikor az elsőfokú hatóság mindig megtagadta a játszásra az engedelmet, a minisztérium, mivel kényszerhelyzetben volt, a saját felelősségére megadta. Most azonban nincs ilyen helyzet s mióta a Nemzeti Színház kiköltözött a régi épületből, az olyan állapotban van, hogy azért aligha lehetne a felelősséget vállalni. Egy ízben, amikor kértek ide mozgókép-színházra engedelmet, a kérelmezőt elutasították. Hogy most megint terveznének bármilyen mozgóképes mutatványt, arról az államtitkár nem tud és a minisztériumban szó sem volt róla.

(*) **Nincs tovább.** A Vigaszínházban holnap, csütörtökön a Nincs tovább, Földes Imre szenzációs budapesti története kerül a színpadra. A főszerepeket Varsányi Irén, Hegedűs Gyula, Fenyvesi Emil, Tanay Frigyes, Szerény Zoltán, Vendevy Ferenc, Tapolca Dezső, Sarkadi Aladár, Tihanyi Miklós, Ferenczy Károly és ifj. Dittói Mór játsszák. A nagyhatású színművet már a legtöbb vidéki színházban megszerezték. Holnapután, pénteken, a Csitrit, Veho: és de Gorse poszupus vigjátékát ismétlik.

(*) **A Sirály megismétlése.** Szenzációs sikert aratott vasárnapi bemutatóján a Kamarajáték Társulat Csehov „A sirály” című négyfelvonásos drámájával. Az előadást táblás ház nézte végig és erre való tekintettel a Kamarajáték Társulat vasárnap este hat órakor megismétli a nagy orosz drámájának előadását. Az előadást ismét Szini Gyula konferencere vezeti be. Az igazgatóság az előadás iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésre való tekintettel ezúton figyelmezteti a nagyközönséget, hogy jegyeit az előveteli helyeken minél előbb megváltva. Jegyek válthatók előveteli díj nélkül a Bárd testvérek jegyirodájában, Lohr Irma

virágüzletében (Fő-utca 1.) és a Várszínház pénztáránál.

(*) **A Nemzeti Zenede közgyűlése.** A Nemzeti Zenede ma délután hat órakor tartotta évi rendes közgyűlést gróf Zichy Géza elnöklésével. Az elnök megnyitójában üdvözölte a tagokat és kérte, hogy az intézetet a jövőben is támogassák. Utána Vajdaffy Emil titkár terjesztette elő a Nemzeti Zenede múlt évi működéséről szóló jelentését, amely szerint az elmúlt estendő legkiválóbb mozzanata az volt, hogy József főherceg a Nemzeti Zenede fővédnökségét elfogadta. A jelentés tudomásul vétele után a titkár a múlt évi zárszámadásokat ismertette. Az intézet bevételei a múlt évben 194.047 korona 55 fillér, a pénztári maradvány 5507 korona 17 fillér volt. Az egyesület vagyona 562.701 korona, a nyugdíjalap vagyona 180.091 korona 88 fillér. A pénztári jelentést a számvizsgáló bizottság jelentésével együtt elfogadta a közgyűlés. Utána az ügyszabályokat erősítette meg a közgyűlés némi módosítással a jövő évre vonatkozólag. Bemutatta a titkár a jövő évi költségelőirányzatot, amely 201.054 korona bevételt és 196.587 korona kiadást irányoz elő. A jelentések tudomásul vétele után a tisztikari és a számvizsgáló bizottságot választotta meg a közgyűlés és az eddigi tagokat mind megválasztotta, kivéve az elköltözött dr. Davida Miklóst, akinek helyébe Brney Józsefet választotta meg választmányi tagnak. Végül dr. Mutschbacher Viktor indítványára kimondta a közgyűlés, hogy a Nemzeti Zenede új palotája építésének ügyét állandóan napirenden tartja és dr. Reményi Antal indítványára az elnöknek buzgó működéséért és különösen a Liszt Ferenc-ünnepély rendezéséért hálás köszönetet mondott.

(*) **Egy háromszáz éves színház pusztulása.** Velenceből jelentik: Két hónap mulva a Lagunák városa szegényebb lesz egy régi műemlékkel, a legrégebb színházzal. A Malibranszínházat ugyanis, amely 300 éves, április elején lebontják. Az óriási faépítmény már régen szemétt szurt a tűzveszélyessége miatt a hatóságoknak és a rendőrség a télen nem is adta meg a játszási engedélyt.

(*) **Gróf Schlessinger főpróbája.** Csütörtök este 7 és fél órakor tartják meg Faragó Jenő és Feld Mátyás városzerte óriási érdeklődéssel várta „Gróf Schlessinger” című látványos pesti bohózatoknak a főpróbáját a Városligeti Színházban. A közönség érdeklődése a rendkívül kacagató ujdonság iránt oly nagy, amilyen a Városligeti Színháznak még soha egy ujdonsága iránt sem mutatkozott. A színház Korna Bertával az élén legjobb tagjait foglalkoztatja az ujdonságban. Vasárnap délután Küry Klárával a címszerepben „Lili” kedveit operett kerül a színpadra.

(*) **Márkus Lili sikere Münchenben.** Münchenből kapjuk a hírt, hogy Márkus Lili, a kiváló magyar zongoraművész, e hó 7-én önálló hangversenyt rendezett és előadott darabjaival szokatlan nagy sikert aratott. A bajor főváros közönsége meleg elismeréssel honorálta a művésznő zongorajátékát és egyre-másra kérte a ráadásokat.

(*) **Csók István az Uffiziben.** Megírtuk a minap, hogy az olasz közoktatásügyi miniszter megkérte Szinyei-Merse Pált, hogy önarékaépét engedje át a firenzei Galleria degli Uffizi képcsarnokának, amelyben régi hagyomány szerint minden kor legnagyobb mestereinek önarékaépét gyűjtik össze. Ugyanezt a rendkívüli megtisztelő felhatalmazást megkapta Csók István is, akinek a római nemzetközi műkiállítás nagy sikere volt. Csók Istvánnal immár ötre rug azoknak a magyar festőművészeknek száma, akiknek megkérte a műveit az Uffizi-képtárban függ. Eddig Munkácsy, Benecuri, László Fülöpöt és Szinyei-Merse Pált érte ez a ritka tisztesség.

(*) **Magyar festő sikere Münchenben.** Kacziány Ödön festőművészeknek mely érzsű, szimbolikus művészetét mindjobban méltanyolják a külföldön is. Legújában a Münchenben megjelent tekintélyesebb művészeti folyóiratok egyike, a „Die kritische Kunst” közli a mesternek halál-ciklus című képsorozatát és ennek kapcsán meleg elismerés hangján emlékszik meg egy a mesterről, mint általában az egész magyar művészetről.

(*) **Az Iparművészeti Múzeum kiállításának megnyitása.** Az Iparművészeti Múzeum nagy kupaacsarnokában Radics Jenő miniszteri tanácsos, igazgató most rendezte el azokat a művészeti tárgyakat, amelyeket legutóbb Londonban, Párisban és Berlinben vásárolt a közoktatásügyi kormány megbízásából a múzeum számára. Különösen értékesek a műtárgyak között a Gerhardt-féle gyűjteményből megvett porcellánok és stvösmü-

vek, amelyeket most alkalmi kiállítás keretében mutatnak be a nagyközönségnek. A kiállítást pénteken, január 12-én a sajtó képviselői tekinthetik meg, másnap szombaton délután 5 órakor lesz az ünnepélyes megnyitás, amelyen a kultuszminiszter képviselőjében Molnár Viktor államtitkár jelenik meg. A kiállítás vasárnap nyílik meg a közönség számára.

(*) **Barta Ernő kiállítása.** Barta Ernő grafikus és festőművész gyűjteményes kiállítást rendez, amelynek keretében be fogja mutatni a legújabb és régebbi keleti műveit. A kiállítást e hó 14-én délelőtt 11 órakor nyitja meg Molnár Viktor kultuszminiszteri államtitkár a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában.

(*) **Az U. M. Z. E. hangversenye elmarad.** Az Új Magyar Zene-Egyesület január 12-ére kitűzött hangversenye dr. Kovács Sándor megbetegedése miatt február hó folyamán, a hírlapok útján később közzéteendő napon fog megtartatni, amikor is az előreváltott jegyek érvényesek.

(*) **Hangversenyek.** Gönczi Mór zongoraművész és Kresz Géza hegedűművész, Nédal Oszkár, a brácsa mestere és Becker Hugó csellista január 13-án és 15-én egy-egy kvartett-estélyt rendeznek a Lloyd-teremben. — Sauer Emil január 11-én a Vigadó nagytermében zongoraestélyt tart. Műsor: Beethoven: Sonata appassionata op. 57; Schumann: Fantasia op. 17; Chopin: Fantasie Impromptu op. 66, Nocturne op. 13 No 1 Scherzo op. 31; Liszt: Guo enreigen, Ricordanza; Sauer; 3-ik Konzerttude (először) Moto perpetuo oktavokban; Csajkovsky—Pugst: Paraphrase di Konzert sur l. opéra Eugène Onegin. — Casals Pablo január 16-án tartja második cello-estélyét a Vigadó nagytermében. — Bonnet Joseph orgonaművész, a párisi Conservatoire-konzertek állandó közreműködője, január 19-én tartja első hangversenyt a Zeneakadémia termében. Ezen az estélyen fog Sarsen Ellen dalénekesnő is bemutatkozni. — Az Országos Szimfoniai Zenekar január hó 14-re hirdett harmadik bérelti estélye közbejött akadályok miatt egy héttel később, vasárnap, január 21-én lesz a Zeneakadémia dísztermében. — Méry Béla hangversenyei: Gmeiner Lulu Kamaranékesnő jövő hétfői dalestélye a legérdekesebb lesz a közeli hangversenyek sorában. A méltán ünnepezt nagy művésznő olyan műsört állított össze, amely a legkényesebb kritikus ízlését is ki fogja elégíteni. — Springer Gizella zongoraművésznőről szentpétervári és rigai lapok fényes kritikát írtak. A fiatal művésznő jövő heten, pénteken, január 19-én rendezi első budapesti hangversenyt nagyon tartalmas műsorról. — Csup Julia egyetlen dalestélyéről, amely pénteken, január 20-án lesz a Royal-teremben, már ma konstataítható, hogy zsúfolt termet hoz a bajor művésznőnek. A műsor a legváltozatosabb izlésre vall. — Hegedűs Ferenc, az elsőrendű magyar hegedűművész, vasárnap, január 28-án rendezi bueuhangversenyt a Royalban. Hegedűs új műsorába bevette Brahms A-dur szonátáját, Vitsli Checonuáját, Lalo Symphonie Espagnoullának első részét és közkívánatra Bruck új versenytárgyját fis-mollban, amely a multkor annyira tetszett közönségnek. — Yvette Guilbert látogatásának említése elezendő volt arra, hogy Chanson-estélyre, amelyet hétfőn, január hó 20-án és február 5-én fog rendezni Budapesten, már az első napokban elkéljen a Royal-terem ülésének a nagyobb fele. Guilbert mind a két műsorát különböző értékes historikus kosztümben fogja elnekelni. Estélyen a francziák legnagyobb fuvolaművésze, Louis Fleury fog közreműködni Gustave Ferrari zeneszerző kíséretével. Jegyek Gmeiner, Springer, Culp, Hegedűs és Guilbert estélyeire Méry Bélánál kaphatók.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Népszerű természettudományi estélyek.** A Királyi Magyar Természettudományi Társulat január hó 12-én, pénteken és 18-án, csütörtökön este hat órakor a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében népszerű természettudományi estélyt rendez. Mindkét alkalommal dr. Lenhossék Mihály egyetemi nyilvános tanár tart előadást a következő tárgyról: A jégkorszakbeli emberről (vetített képek bemutatásával). 1. Az ősembér és a jégkor; a diluviumi ember csontmaradványai. 2. A jégkorszakbeli ember kultúrája. A Természettudományi Társulat vendégeket szívesen lát az előadásokon, belépőjegyért a Társulat titkári hivatalában kell jelentkezni. (Esterházy-utca 16.)

Kereskedők, hivatalnokok, munkások és mind a z o k n a k, kik napestig zárt helyiségben foglalatokodnak, nem kell okvetlen vérkeringési zavarokban szenvedniök, mert azt könnyen elkerülhetik a természetes Ferencz József-keserűviz észszerű használata által. A kura nagyon olcsó és egyszerű, kétszer az évben (akármely évszakban) három héten keresztül reggelizés előtt 1/2 pohár valódi „Ferencz József”-keserűvizet iszunk anélkül, hogy rendes életmódunkon bármit is kellene változtatnunk. E megbízható gyógyviznek egy háznál sem szabad hiányoznia.

FŐVÁROS.

(A Városi Villamos budai vonalai. Néhány nappal ezelőtt közöltük a városi villamos vasut új vonalainak tervezését. Ebben legnagyobb érdeklődést keltettek a Budára tervezett összeköttetések, amelyek a város legtöbb pesti vonalát közvetlenül kapcsolatba hoznák a budai részekkel. A tervezet különösen a budaiak között keltett nagy érdeklődést és ma népes küldöttség jelent meg Hűvös József elnökgazdájánál a Budára vezető vonalak létesítését minden erővel mozdítsa elő. Hűvös kijelentette a küldöttségnek, hogy a Budára való átkelést komolyan tervezi, erősen dolgozik rajta, hogy a megfelelő koncessziókat mielőbb megkapja és mielőbb azok birtokában lesz, nyomban megkezdje az építést. A küldöttség meglepedéssel fogadta a megnyugtató választ.

(Jégpályák az iskolákban. A téli idő beálltával megnyitják az iskolai jégpályákat is. A székesfőváros közoktatásügyi osztályának megbízásából a szakfelügyelők már sorra járták azokat a községi iskolákat, amelyeknek udvarán jégpályákat rendeznek be. Egyes helyeken már meg is nyiták a jégpályát, amelyeken tornaórák helyett a tanulók a téli sportban gyakorolják magukat.

(Az állatok megvizsgálása. A főváros területére a szárazvámokon át érkező állatokat tudvalevőleg állatorvosi vizsgálatnak kell alávetni. A kerületi előjárók előterjesztést tettek a tanácsnak, hogy ettől a kötelező állatorvosi vizsgálatától tekintsenek el, mert a marhalevel amugy is igazolja az állatok egészségi állapotát és a vizsgálatok a felektől igen sok időt rabolnak el. A tanács legközelebb fog foglalkozni ezzel az előterjesztéssel.

(Főzőtanfolyam. A tanács a Damjanich-utcai fővárosi háztartási tanfolyamon olyan nők részére, akik nem kenyérkereset céljából, hanem saját háztartásuk jobb vezetése céljából kívánának a főzésben nagyobb jártasságot szerezni főző tanfolyamot rendez. A tanfolyam résztvevői hetenként egyszer, csütörtökön délután 5—8-ig részülnek oktatásban. A havi tandíj 10 korona és ezért az általuk készített ételekből vacsorát kapnak. A sikerrel megindult tanfolyam iránt általános érdeklődés mutatkozik és a még üresedésben levő néhány helyre, a tanfolyam vezetője, özv. Halász Sándorné igazgatónő (VII., Damjanich-ut. 52. sz.) jelentkezéseket korlátozott számban felvesz.

(Dohányzás a pótkocsikon. A Budapesti Közüti Vaspálya Társaság előterjesztést tett a főváros tanácsának, hogy a pótkocsikon a dohányzási tilalmat megszüntessék. Ezzel az intézkedéssel a vasutársaság a hátsó peronok tisztaságának csökkenését reméli elérni. A rendőrkapitányság a tilalom felfüggesztéséhez már hozzájárult és legközelebb a tanács fog foglalkozni ezzel az ügyvel.

(Elárúsító nők. A községi élelmiszerárúsító üzem kolbászárúk eladásában gyakorlott elárúsítókat keres. Jelentkezni a marhaközvágóhidon levő kolbászáruban (IX., Soroksári-ut) lehet január 12. és 13-án délelőtt 8—10 óra között.

Mulatságok.

* A Budai Polgári Kör kedden este rendezett ünnepélyes estét a budai előkelőségnek ismét egy kedves és vidám estét nyújtott. A szép számban megjelent fiatalság zingyzené mellett pajzán jókedvben járta a csárdást és bostont világos virradtig. Jelen voltak: Asszonyok: Dr. Baillók Józsefné, Csery Kálmánné, Grimm Walterné, dr. Gábor Illésné, Horváth Béla, dr. Neuschloss Kornélné, Péter Jánosné, dr. Sárly Guidoné, Szuly Gyuláné, Viola Imréné, Weimess Mária, Wolf-rumb Katalin, Fekete Alajosné, Szentirmay Károlyné, Pogrányi Józsefné. Leányok: Csery Böske, Horváth Czuca, Jakus Etelka, Medgyessy Edith, Péter Pirocki, Lilike és Annus, Sárly Gizella és Margit, Szuly Angyalka, Viola Manca, Waltersdorfer Jolán, Szentirmay Irénke és Manca, Pogrányi Emmike, Varga Irma, Virág Betta.

* Jogász-hál. A ma, csütörtök este megtartandó jogászbál az előjelek után ítéltve, az idei elítélőleg legfényesebbikének ígérkezik. A közönség érdeklődése oly imponáns módon nyilvánul meg a fiatal lányok a bemutatónál iránt, hogy a rendezőség felhívja a közönség figyelmét arra, hogy

az esti rendezésnél való torlódás elkerülése végett jegyeit lehetőleg még a bálirodában (Hungária-csalló I. em. 116. sz.) váltsa meg. József főherceg s Augustia főhercegnéasszony pontosan este fél 10 órakor jelennek meg. A bejáratok ez okból fél 10 előtt tíz percet lezáródnak. A főudvarmesterei hivatalból nyert értesítés alapján a rendezés ez uton is kéri a közönséget, hogy 9 órára pontosan megjelenni sziveskedjék. A bálanyai tisztet újabb meg számos előkelőség fogadta el, úgy hogy a teljes névsoruk immár a következő: Andreios Jánosné, gróf Attems Gyuláné, Bartal Ferenczné, Bartóky Józsefné, özv. Beretvás Endréné, Boda Dezsőné, báró Dániel Ernőné, Fráter Jenőné, özv. Genosy Sámuelné, Heinrich Ferenczné, Hoffer Imréné, id. Imrődy Kálmánné, Kálmán Gusztávné, gróf Khuen-Héderványi Károlyné, özv. Kormos Béláné, K. Kovács Gyuláné, Meixner Emilné, Nagy Ferenczné, özv. Nagy Jenőné, P. Nagy Sándorné, özv. báró Orszay Sraphinné, Ordódy Béláné, Plósz Sándorné, Rohonczy Gedeonné, Schwartz Gusztávné, Szalay Lászlóné, özv. Szent-Iványi Gáborné, Timon Ákosné, Tolnay Kornélné, Tóth Jánosné, Töry Emilné és Vancsó Gyuláné.

TANÜGY.

= Iskola a süppedező bánya felé. Tul a Dunán, Baranyában, a főhercegek, grófok és az egyház iskolái zsúfoltság, egészségtelenség és egyéb mizériák terén vetélkednek. Szabolcsbányatelepen a szénbányára építették az iskolát. Az aláaknázott falak megrepedtek, az épület bedőléssel fenyeget. Így, életveszélyes helyzetben tanítják a bányászok gyermekeit. Mert a bányászgatóság nem épít új iskolát, inkább vállalja a jogi felelősséget a hatvan sápadt bányász-csapatért, arra az esetre, ha az iskola falai rájuk dőlnek.

= A kereskedelmi felsőlányok tulterhelése. Ily címen kaptuk a következő sorokat: A női felsőkereskedelmi iskola növendékei, a központi kormány által kiadott s a szaktanárok által követelt módszer mellett a végtelenségig tartó munkák terhelve. Naponta 5—8 órát töltenek iskolában, heti órák összege pedig 38, miből 34-re kell készülniök. Minthogy ennyit sem a központi írtéka-gógusok, sem pedig a vezető szaktanárok nem dolgoznak és minthogy a késő éjjel tartó előadások a növendékek közegészségének rombolására szolgál; kívánatos lenne, hogy az intéző körök legalább a tanórák számát napi öt órára szűkítsen leszállítsák és a tanórák lehetőleg délelőtt 8—1-ig terjedő időtartamra leszorítsák, hogy az érettségi vizsgára készülő felső osztálynak képp legyen némi kis érkezése a készülésre.

EGYESÜLETEK.

(—) A „Gies“ művész-társaság ma este hangversenyyel és operett-előadással egybekötött elite-stélyt rendezett, amelyen Kiss Margit, a Zeneakadémia végzett növendéke pompás énekével nagy sikert aratott.

(—) A kereskedelmi utazók nyugdíjgye. A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületében serényen folyik az a munka, hogy a nyugdíjalap megteremtéséhez a főnökök segítségét is megnyerjék. Az utazók szakmák szerint csoportosulnak, hogy az egyes szakmák főnökeit azok az utazók nyerjék meg, akik hozzájuk legközelebb állanak. Ez a szakma szerint való szervezkedés már eddig is jelentős összegeket eredményezett az utazók nyugdíjalapjára. Legutóbb megalakult az ékszerszakma is, amely védnökül a Schlesinger L. és társa cég főnökét, Schlesinger Lipótot választotta meg a detail ékszerszakma védnöke Löw Sándor lett. Schlesinger Lipót ebből az alkalomból régebbi 2500 koronás adományát 5000 koronára emelte fel. Löw Sándor pedig 2000 koronával járult az utazók nyugdíjalapjához. A szervezkedés más szakmákban is folyik.

(—) A Nemzeti Irodalmi Társaság január hó 11-én, csütörtök este 8 órakor a „Magyar Tanítók Otthona“ helyiségében (IX., Kinizsy-utca 10. szám) felolvasó-estét tart. Műsor: 1. „Ossián“ eposz ismertetése. Irta és felolvasa: Kálmán Károly. (Székfoglaló.) 2. Az új ember. Elbeszélés. Irta és felolvasa: Duka Imre. (Székfoglaló.) 3. Visszaemlékezés a szabadságharcra. Irta és fel-

olvasa: Losonczy Szabó Andor. 4. A társadalom, az állam és a nemzet. Értekezés. Irta és felolvasa: dr. Simon József Sándor. (Székfoglaló.)

KÖZIGAZGATÁS.

Fegyelmi egy alispán ellen. Hunyad vármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta az új évben első ülését Mara László főispán elnöke alatt. Az alispán havi jelentésében különösen a gyümölcstermelés és állattenyésztés intenzívebb művelése érdekében teendő fontos intézkedésekre hívta föl a bizottság figyelmét. Ezt hosszabb vita követte, amelyben Pietsch Lajos, Dénes Károly tanfelügyelő, Ziegler főállatorvos és Hajnóczky József igazgató vettek részt. Végül egyhangulag elfogadták az alispáni jelentést. Ezután a közigazgatási bizottság albizottságait választotta meg. A felfüggesztett alispán ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat folytatására három tagú bizottságot választottak, amelynek tagjai Róth Flóris Kenderessy Ferenc és Dénes Károly. A fegyelmi vizsgálat befejezéséhez közeledik.

Fortélyos bíróválasztás Komjátón. Furesa szavaztatást produkált szombaton Komját vasme-gyei község előjárósága. A bíróválasztáson két párt állott egymással szemben. Az egyik a hivatalos párt, amely a régi bírót akarta ismét megválasztani és a másik, mely új ember zászlója alá tömörült. Névszerinti szavazást nem kívántak, de a többséget mégis konstatálni kellett. A választási elnök erre egy furesa módját eszelte ki. Felszólította azokat, akik nemmel, tehát a régi bírót ellen szavaztak, a választási helyiség elhagyására. Ennek megtörtéttével megszámlálta a helyiségben maradtakat s így megállapította, hogy melyik jelöltnek van többsége. A véletlen azonban úgy akarta, hogy a künn didergő ellenpárt volt többségben. Erre a választási elnök, miközben 5 elvbátaival bent vígan időgált, a többséget egy óra hosszat kint a hidegben várakoztatta és mikor azok a hidegtől félig lefagyott fülekkel lassankint beszállingóztak a terembe, második szavazást rendelt el. Az előbb kint didergő ellenzék többsége természetesen most már benn maradt a meleg terembe és a régi bíró nagy többséggel győzött.

Baranya pusztulása. Az egyke és a kivándorlás hazájában, Baranyában, az alispán most állította össze a legutóbbi öt év kivándorlási statisztikáját. Ebből megtudjuk, hogy hány magyar hagyta el ősei földjét és pedig: 1907-ben 2551, 1908-ban 1220, 1909-ben 996, 1910-ben 543 és 1911-ben 363. Összesen tehát 5873 ember öt év alatt.

Seregélyesi halottak az anyakönyvben. Fejérvármegyében a múlt héten Seregélyesen Szabó József gazdának egyszerre betegedett meg a fia is, meg a lánya is. Két nap alatt meghalt a lány, a mit Szabó kötelességszerűen jelentett a községi orvosnak, aki halottkémlés miatt meg is jelent a halottasháznál s megkérdezte:

— Hogy hívják?

Szabó József — válaszolta az apa. Az orvos többet nem is kérdezett s anélkül, hogy a halottat megnézte volna, kiállította a halotti bizonyítványt. Szabó a halotti bizonyítványt elvitte a község-házára s ennek alapján a halálozást bevezették az anyakönyvbe. Négy nap múlva meghalt a fiú is. Az orvos újra csak azt kérdezte halottkémléskor, hogy hívják. Szabó József megint csak a maga nevét mondta be. Az orvos megint kiállította erre a névre a halottbizonyítványt, amit az apa elvitt a község-házára. Itt feltűnt a községi jegyzőnek, hogy egy hét alatt két Józsi nevű fia halt meg a gazdának. Megkérdezte tőle:

— Hogyan lehet, hogy magának két Józsi nevű fia halt meg?

— Nem volt az kérem egyik sem József, annál kevésbbé, mert az egyik lány volt... Kiderült, hogy Szabó József az orvos kérdésére megmondván saját nevét, az orvos minden további nélkül kiállította a halotti bizonyítványokat erre, anélkül hogy a halottakat megnézte volna. Ennek alapján hamis adatok kerültek az anyakönyvbe, a mi szükségessé tette, hogy az esetről hivatalos jelentést tegyenek a belügyminiszternél, mert az anyakönyvben tudvalevőleg javítani nem szabad.

A pécsi kávéházak megrendszabályozása. Pécs város a mai napon küldötte föl a belügyminiszteriumba a vendéglők és kávéházak zárórájára vonatkozó módosított szabályrendeletét, mely szerint az összes kávéházakat és vendéglőket csakis éjjeli három óráig szabad nyitva tartani. A belügyminiszteriumban a szabályrendeletet valószínűleg módosítás nélkül fogják jóváhagyni.

SALVATOR

a kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás, vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása.

Főraktár Budapest: EDESKUTY L.-nél.

SPORT.

(Az English Wanderers FC. revánsa. Körutjának utolsó állomásához érkezett a Ferencvárosi Torna Club: Londonban a Chealse pályán mérkőzött az English Wanderers csapatával, akik tavalyi vendégszerelésük alkalmával 3:0 arányban kikaptak az FTC-től. Anglia egyik legjobb amatőr csapata a vereséget nem sokáig tartotta ki és meghívta a FTC-t Londonba, hogy revánst vegyen magának a zöld-fehéreknek. Az FTC a meghívást elfogadta és ma délután folyt le a mérkőzés, amelyet az English Wanderers 4:1 arányban megnyert. A Ferencvárosi Torna Club tartalékos csapatával állt ki, mert Rumbold a zöld-fehérek kitűnő hátvédje hétfőn a Woking mérkőzésen megsérült és helyette Geiser játszott elég gyengén. A fáradságos németországi mérkőzések erősen megviselték a játékosokat és a londoni rossz étkezés is elősegítette a magyarok vereségét. Az angolok a lehető legjobb csapatot állították ki és egy-két kivétellel Anglia válogatott csapatának is beillett volna az összeállítás. A mérkőzésről a következő táviratot adjuk:

London, január 10.

English Wanderers F. C. — Ferencvárosi Torna Club 4:1. Nagyszámú közönség előtt a Chealse pályán az angolok gyönyörű szép játék mellett az első félidőben 2:0 arányban vezettek. Szünet után egy kissé változik a játék képe, mert a magyarok is gyakran jutnak támadáshoz. A 20-ik p-ben rugja Borbás az FTC egyetlen gólját. Az angolok dacára a zöld-fehérek jól és óvatosan játszó védelmének, további két gólt rugtak.

(A FTC fogadtatása Budapesten. A Ferencvárosi Polgári Körben tegnap este 8 órakor dr. Springer Ferenc elnöklésével értekezlet volt, amelyen a kör tagjai a Ferencvárosi Torna Club diadalmas csapatának Budapestre leendő visszatérésekor való ünneplés részleteit megbeszéltek. A győztes csapat vasárnap, a hó 14-én délután fél 2 órakor érkezik meg a keleti pályaudvarra. Itt a székesfehérvári polgársága nevében dr. Bárczy István polgármester fogadja és üdvözli a győztes ifjakat. Utána dr. Springer Ferenc, mint a Ferencvárosi Polgári Kör és a F. T. C. elnöke mond beszédet. Ezután megkezdődik a városba a bevonzás. A bevonzásban 150 kocsis és automobil vesz részt. A díszmenet a keleti pályaudvartól elindulva a Rákóczi-úton, József-körúton és a Ferencvárosi körúton át a Boráros-térig halad, ott megfordul és a Ferencvárosi körúton visszajöve az Üllői-útra tér ki és halad egészen a F. T. C. pályájáig. A pályán folyik le az üdvözlés második része. A magyar labdarúgó szövetség és egyes társaságok kiküldött üdvözlő beszédek kíséretében babérkoszorút és egyéb elismerő jelvényeket nyújtanak át a győztes ifjaknak. A fogadtatás részleteit 250 tagú bizottság intézi. A bizottság tagjai a fogadtatás alkalmával zöld-fehér szalaggal díszített fehér szegfűt viselnek.

(Fogyanak az eladóversenyek. A Magyar Lovaregylet propagandájából már konstatálhattuk, hogy nagyon megrikkították a magyar pályákön a kisdíjazású eladóversenyek számát és most ezt a példát követte az osztrák Jockey Club is, amennyiben a minimálisra redukálta az efajta futásokat. Sportértéke semmi sem volt ezeknek a versenyeknek és minden esetben a fogadók vallották kárát, így tehát cseppet sem fog feltűnni elmaradásuk. Sőt fogadási szempontból kívánatos is volt már ezeket a versenyeket a lehetőségig redukálni, mert az eladóversenyekben rendszeren csupa engedékenyes lovas szállt nyeregbe s ezeknek egyike-másika jóformán azt sem tudta, hogy kell ülni a nyeregben és a lovat képességének kifejtésében nemhogy elősegítette volna, hanem akadályozta. Az üdvös újítás azt mutatja, hogy a leginkább érdekelt fél: a publikum is hathatósabban figyelembe fog ozentul részesülni, mert bizony sok esetben tapasztalhattuk a közelmúltban is, hogy akárhány igos panasz hangzott el a közönség részéről, az süket fülekre talált.

(Blagueur II. oddsza óráról-óra rövidül a rasárnap lefutandó nizzai nagy akadályversenyben s ma már legjobb esetben 1 1/2:1-hez kínálják työzelmet. A többi résztvevő oddsza stagnál, sőt legtöbbjét már magasabban jegyzik. A vén csapat már kétszer győzött a gazdag díjban s idén — hacsára horribilis sulyának — nagy chancea van, mert ellenfelei jóformán számításba sem jöhetnek,

különösen mióta megmutatta, hogy ismét teljes egészségben van.

(Landluft erősen tartja favorit-pozícióját úgy a Király-díjban, mint a Derbyben s a könyvesek már oly rövid oddsot kínálnak halmozásban való fogadásnál is győzelmére, hogy az szinte neveltséges. Csak a végén csütörtököt ne mondjon a nagy bizalom.

BELLEVUE PENSIO TELEFON 140-88.
BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 8. SZAM.
Budapest legújabb és legnagyobb kényelemmel berendezett pensiója. Hűdég és melegvíz ellátás. Központi fűtés. Külön lakosztályok. Fürdőszobák. Társalgóterem. Minden szoba balkonnal és kátfással a Dunára. Prospektus ingyen.

TÖRVÉNYSZÉK!

Az üldözött ember.

— Tatárjárás Ökörmezőn. —

Budapest, január 10.

Elriasztó vidéki kulturkép alakult ki ma a hallgatóság előtt annak a sajtópörnek a tárgyalása alkalmából, amelynek vádlottja Székely Miksa, ökörmezői gyógyszerári gondnok volt. Kálváriajáról és üldözöttségéről több alkalommal mi is irunk, de hiába menekült Székely a sajtó védőszárnyai alá, a kellemetlenségek láncolata egyre fűződött tovább. A sokat szenvedett ember azután maga írta meg egy budapesti lapban üldözöttes történetét „Tatárjárás Ökörmezőn” címmel. Elmondta benne, hogy V. Balázs Pál máramaroszi kir. törvényszéki vizsgálóbíró egy rágalmozás vétsége címén folyamatban volt kivizsgálást során vele és Friedmann Lipót gyakornokával szemben elrendelt házkutatást és személymotoszást a törvénybe ütköző módon fogatosította. A személymotoszást a gyógyszerár gondnokát menyasszonya és ennek anyja előtt levetkőztette, a házkutatásnál a butorokat és egyéb ingóságokat összerongálta és hivatalos működése közben vele és gyakornokával szemben durván és fenyegető módon viselkedett.

Másnap beidézték Székely gyógyszerészt a járásbírószágra, a menyasszonyát is kihallgatták. Balázs bíró többek között azt kérdezte az urinótól: Törvényesen váltotta-e jegyet a gyógyszerészszelet? Azért zaklatták őt is, Friedmann gyakornokot is, hogy valljanak, hogy ki adta be a miniszteriumhoz a névtelen följelentést. Székely Miksa fegyelmi följelentést tett Balázs vizsgálóbíró ellen. Ökörmezőn odáig fajult a közbiztonság, hogy a patikusnak a házkutatás éjjelén revolverrel kellett kilönie az ablakból, mert gyanus alakok ólálkodtak a ház körül. Székely Miksa az egész meghurcoltatást és üldözöttesét dr. Pál Alfréd képviselő beszújának tekintti.

Ezért a közleményért a kir. ügyészség rágalmozási sajtópört indított Székely Miksa 40 éves, római kath. vallású, egri születésű, ökörmezői lakos, gyógyszerári gondnok ellen.

Ma tárgyalta ezt a rágalmozási sajtópört a budapesti büntető törvényszék esküdtszékében dr. Mikovics Lajos bíró elnöklése alatt. A tárgyaláson a vádat dr. Sztrocho Gusztáv kir. ügyész képviselte, a vádlott gyógyszerészt dr. Lengyel Zoltán ügyvéd védte. A tárgyalásra mintegy husz tanu volt beidézve Ökörmezőről, illetve Máramarosmegyéből.

A késő estig tartó esküdtszék tárgyalás mindenki kielégítő eredménnyel végződött, amennyiben az esküdtszék Székely Miksát felmentette.

Székely vallomása.

Az elnök megnyitva a tárgyalást, konstatálta a beidézett felek megjelenését és az esküdtszék ki-sorsolása után a vádirat rendelkező részét ismertette, azután pedig a vádlottat hallgatta ki, aki vállalta az inkriminált csekkért a felelősséget. Nem érzi bűnösnek magát, mert amit írt, az mind igaz az első betűtől az utolsóig.

— Joga van nyilatkozni a vádra.

— Mikor megbíztak az ökörmezői patika vezetésével, csakhamar észrevettem, hogy egy érdekesport dolgozik ellenem, amelynek feje a járásbíró és az akkori főszolgabíró volt...

Az elnök: Figyelmeztetem, hogy joga van ugyan védekezését korlátlanul előterjeszteni, de

nem engedhetem meg, hogy itt távollevő és a peren kívül álló személyeket meggyanúsítson.

A vádlott ezután elmondotta a pör előzményeit s azokat a körülményeket, amelyek az inkriminált csekk megírására készítették. Elmondotta részletesen a házkutatást, amelynek alkalmával előtte semmiféle végzést fel nem olvasott a bíró és, így azt sem tudhatta, hogy mit keresett nála.

Elnök: Ha ön szabálytalannak tartotta a vizsgálóbíró eljárását, miért nem jelentette fel őt fegyelmi úton, miért fordult hírlaphoz?

— Tettem én fegyelmi följelentést is Székely igazságügyminiszternél, de nem történt semmi sem ebben az ügyben.

A sértett.

Ezután az elnök a személyesen megjelent sértett vizsgálóbíró, Viski Balázs Pál máramaroszi kir. törvényszéki bírót hallgatta ki, aki elmondta, hogy csendőri és rendőri készlettel mentek el Székelynek a gyógyszerárban lévő lakására. Mikor belépett, tudatta vele jövelele célját és felolvasta előtte a házkutatást elrendelő végzést, kioktatta arra, hogy ez ellen joga van felfolyamodással élni. Székely kijelentette, hogy felfolyamodással él és kéri a vizsgálóbírói végzés másolatának kiadását. Ezután felszólította Székelyt, hogy adja ki az igazságügyminiszterhez Lám Wolf néven intézett feljelentés fogalmazványát. Székely erre kijelentette, hogy ilyen fogalmazványról ő nem tud semmit, nála ilyen nincs. Erre elrendelte személymotoszást. Székely kézzel-lábbal tiltakozott ez ellen, hangosan kiabálta, hogy eljárását törvénytelennek tartja, ezt megírja, beküldi a lapoknak és interpellációt intéz az eljárás miatt a miniszterhez. A motoszás alkalmával, hogy levetkőztették volna, tagadja. Ezután a házkutatásra került a sor és ezt is kellő pedanteriával és humanizmussal párosulva végeztette, semmi meg nem rongáltak.

Az elnök ezután a valódiság bizonyítása érdekében nyilatkozatételre hívta fel a védőt.

Lengyel Zoltán védő a Btk. 263. szakasza 5. pontja alapján kérte a valódiság bizonyításának megengedését, mert közhivatalnokról és ennek hivatalos eljárásáról van szó. Kérte továbbá, hogy a tanuként kihallgatott dr. Rohlitz helyett tanuként hallgattassanak ki Fényes László és Ferenczi Géza.

Dr. Sztrocho kir. ügyész hozzájárult a valódiság bizonyításának elrendeléséhez és kérte a vizsgálóbíró által fogatosított házkutatásnál jelen volt és a mai főtárgyalásra beidézett tanuk kihallgatását. Tiltakozott az ügyész az ellen, hogy a tétessék bizonyítás tárgyává, hogy Székely Miksa vádlott ellen hajszá folyt.

A bíróság rövid tanácskozás után elrendelte a valódiság bizonyítását arra vonatkozólag, hogy Balázs Pál vizsgálóbíró a házkutatás folyamán milyen viselkedést tanúsított és hogy tullepte-e hatáskörét. Mikovics elnök felolvasta a házkutatást elrendelő végzést és a kutatásról felvett jegyzőkönyvet.

A motoszás története.

Rövid szünet után megkezdődött a tanuki-hallgatás.

Elnök Gör Orban törvényszéki irnokot hallgatta ki a bíróság, aki elmondotta, hogy két csendőrrrel, két hatósági tanuval mentek elő és a vizsgálóbíró Medveczkyné házába, ahol Székelyt találták. A vizsgálóbíró felolvasta Székelynek a házkutatást elrendelő végzést, amely ellen Székely reindjárt felfolyamodást jelentett be. Ezután megéjtették a személymotoszást, még pedig akként, hogy a vizsgálóbíró felszólította Székelyt a zsebében lévő tárgyak megmutatására és azután felhajtotta a nadrágját és megnézte, vajjon a keresett postai feladóvevény vagy fogalmazvány nincs-e a harisnyájában. A személymotoszás eredménytelen-sége után bementek Székely lakására és ott házkutatást tartottak.

Elnök: A csekkben azt írta Székely, hogy a menyasszonya jelenlétében levetkőztették. Igaz-e?

— Igen. A menyasszonya jelen volt, de az nem igaz, hogy a kabátot és mellényt a vizsgálóbíró levétette vele, sem pedig az ingét nem huzatta ki a nadrágjából.

— A csekkben arról is van szó, hogy a vizsgálóbíró úgy kiabált, hogy az asszony, a menyasszony anyja, siróküresöket kapott és elvesztette beszédképességét?

— Igaz, hogy sirt és Székely, meg Medveczkyné esitították, le az asszony tovább sirt, hogy őt még ilyen szögyen nem érte.

— Igaz-e, hogy ön szállásadójánál, Schmidt Hermannál, mikor ott vacsorával kínáltak, azt válaszolta, hogy ilyen fölháborító dolgok után, amitket ma látott, nem tud vacsorázni?

— Ez nem igaz. Jóval később, mikor újból Ökörmezőn voltam, akkor említettem a házkutatást és csak annyit mondtam, hogy az rám nézve is kellemetlen volt.

A tanu ezután elmondja, hogy a házkutatás alkalmával Medveczkyné ügyvédért akart küldené.

de az ajtóban álló csendőr nem engedte ki, hanem a vizsgálóbírótól kért engedelmet, hogy kiengedhesse. A vizsgálóbíró azt felelte, hogy ez fölösleges.

Vádlott a tanuhoz: Nem mondta ön nekem, hogy ilyen vandál házkutatást még nem látott?

Tanu: Ezt nem mondtam, hanem azt, hogy ilyen részletes házkutatást még nem láttam.

Sztrache kir. ügyész: A cikkben az van, hogy önök tönkretették a könyveket.

— Tudommal nem tettünk tönkre semmit.

— A fehérműt széjjel dobálták?

— Nem dobáltuk széjjel, csak nem raktuk vissza olyan sorrendben, mint volt.

— Mikor mondta a vádlott, hogy ezt a házkutatást a budapesti lapokban közzé teszi és országos botrányt csinál belőle?

— A házkutatási eljárás folyama alatt többször is hangzott.

Védő: Igaz-e, hogy a vizsgálóbíró ur elrendelte, hogy az öreg asszonynak a Székely szobájában lévő menyasszonyi koszoruját is szérbontsák és a csendőr ezt megtagadta?

— Nem emlékszem, hogy volt-e a szobában menyasszonyi koszoru, de ha volt, és ha a vizsgálóbíró ur elrendelte a felbontását, akkor a csendőr nem tagadhatta meg.

— Átnézték-e a Székely magánlevelezéseit is?

— Igen.

Egy fontos vallomás.

Schmiedl Hermann ökörmzei iskolaigazgató volt a következő tanu. Ő volt az, aki Gör Orbánnal a házkutatás napján találkozott bátyja lakásán.

Schmiedl: Hallottam, amikor Gör kijelentette, hogy neki vacsora nem kell, mert a házkutatás olyan benyomást tett lelkiállapotára, hogy nem tud enni.

Elnök: Lehet, hogy fáradt volt Gör?

Tanu: Nem, a lelkiállapotára hivatkozott és azt mondta, hogy ebben az ügyben érzékos üldözöttet lát és hogy a vizsgálóbíró túllépte a megengedett törvényes határt.

Elnök: Azt a kifejezést használta, hogy erőszakos üldözöttetés?

A tanu: Igen.

Elnök: Önt is kihallgatták a Lám-Wolff-féle ügyben?

Tanu: Igen.

Elnök: Olyan volt a vizsgálóbíró viselkedése, mintha utazott volna Székelyre?

Tanu: Igen. Belőlem ki akart erőszakolni olyan vallomást, hogy a névtelen feljelentést Székely írta.

A tanu e kijelentései nagy konsternációt keltek. Az elnök és az ügyész kérdéseire részletesen elmondja a kihallgatás lefolyását, a vizsgálóbíró többek között azt mondta neki: Azért hallgatom ki magát, hogy vallja azt, hogy Székely írta a levelet.

A szembesítésnél Schmiedl Görrel szemben fentartja vallomását.

— Presszionált-e a vizsgálóbíró valakit arra, hogy Székely ellen terhelőleg valljon. Fenyegetés formájában használta ezt a pressziót.

— Szóval is lehet presszionálni.

Következett Fényes László tanukénti kihallgatása. A tanu elmondta, hogy a szerkesztősége megbízásából kétszer vagy háromszor lenn járt Máramaros megyében s értesülve a Székely gyógyszerész elleni hajszáról, elment Ökörmzeire is, ahol két-három napot töltött és ahol az üldözött gyógyszerész ügyében többeket megkérdezett. Beszél Medveczkyné öreg édesanyjával is, de beszélt Rohlitz gyógyszerésszel is, aki elmondta neki, hogy a főszolgabíró már a házkutatás előtt nyilvánosságra hozta, hogy Székely ma még le lesz tartóztatva. Azt is elmondott neki, hogy a házkutatás alkalmával a vizsgálóbíró az öreg 78 éves asszony képrámába foglalt menyasszonyi koszoruját is ki akarta venni a rámból és ettől a szándéktól csak akkor állott el, amikor Medveczkyné sirva tiltakozott ez ellen. Elmondotta a tanu, hogy Székely gyógyszerész Kosinszky Károly járásbíró ellen több feljelentést is tett, amelyek sokkal súlyosabb vádat tartalmaztak, mint az, amely miatt most a házkutatást fogantatosították ellene.

— Honnan tudja ezt a tanu ur?

— Olvastam ezeket a feljelentéseket.

A tanu ezután vallomására letette a fogadalmat.

Következett Obladányi Mátyás csendőrörsvetető és Kovács Mátyás csendőr tanukénti kihallgatása. Mind a két tanu tagadta, hogy a kabátot lehúzták volna Székelyről. Székely a kabátot a megmotozás után maga vetette le. Azt beismerték a ta-

nuk, hogy Medveczkynét, mikor ki akart menni a szobából, nem eresztették ki, mert a vizsgálóbíró megtiltotta nekik, hogy a lakásból valakit kibocsássanak. Kovács csendőr szerint a személyi motozás mintegy fél óráig tartott.

Friedmann Lipót gyógyszerész-gyakornok elmondotta, hogy november 11-én, mikor a vizsgálóbíró a csendőrökkel és a rendőrökkel házkutatást jött tartani a gyógyszerész-tárbá. Ő a patikában volt, s innen hívták elő. Ugyanakkor ott volt Rohlitz gyógyszerész is, aki a patikát meg akarta venni. A tanuról nem vetették le a kabátot, csak felemelték kabátjának két szárnyát és végig tapogatták. A ládját azonban kiforgatták. Épp úgy, mint Rohlitznak az utazó bőröndjét. A vizsgálóbíró lármásan viselkedett. Az asszonyok sirtak. Arról is tud, hogy a vizsgálóbíró a 78 éves öreg asszony menyasszonyi koszoruját tartalmazó képeret fel akarta bontani, de Medveczkyné kérésére ettől elállott.

Veges Jura rendőr fogantatosította Podjua László rendőrtársával együtt a személyi motozást. Veges vallomása szerint a vizsgálóbíró nem volt megelégedve az ő motozásával és ezért rászólt, hogy ezt erősebben kell végezni. Így ni, szólt a vizsgálóbíró, azzal Székelynek a baloldalt ő motozta, a jobboldalt pedig a tanu. Mindakét rendőr tagadja, hogy Székelyt levették volna.

Az elnök ezután a tárgyalás folytatását délután négy órára halasztotta el.

A délutáni folytatolagos tárgyaláson a bíróság elsőnek Sántha Mihály levélhordót hallgatta ki. Ez a tanu annak idején laboráns volt a patikában. Vallomásában elmondta, hogy ő a házkutatás alkalmával csak azt látta, hogy a rendőrök a szekrényeket kiürítették, s hogy a nagyságok sirtak.

Következett özv. Medveczky Ferenczné tanukénti kihallgatása.

Az elnök: Fel kell tennem a kérdést nekem is, hogy törvényes jegyese Ön a vádlottnak?

— Igen. Ebben az esetben írtására adom, hogy a törvény értelmében joga van megtagadni a vallomástételt.

— Kérdem tehát, kíván-e ezzel a joggal élni vagy akar-e vallomást tenni.

— Igen.

A tanu ezután elmondta, hogy a házkutatás napján a vizsgálóbíró, mikor a rendőrökkel és a csendőrökkel bejött a lakásába, azt kérdezte tőle, melyik a Székely szobája. Mikor ezt megmutatta neki, Székely arra kérte, hogy várjon addig, amíg jogtanácsosát, dr. Katrics Kálmán ügyvédet elhívja. A vizsgálóbíró a megisméltel kérését nem vette figyelembe és kijelentette, hogy a hivatalos aktus alatt oda az Ur Isten sem teszi be a lábát. Megfenyegette Székelyt azzal, ha tovább is okvetlenkedik, lecsukattja. Ezután elmondotta, hogy Székelyt levették.

Az elnök most előszóli-totta egymásután a már kihallgatott tanukat, elsősorban Veges Jura rendőrt.

— Hallotta, mit mond Medveczkyné, hogy Ön vetette le a Székely kabátját és melléjét. Ön gombolta fel a nadrágját és húzta le az ingét.

A tanu: Ez nem igaz.

Hasonlóképpen tagadták Medveczkynének ezt a vallomását a szembesített csendőrörsvetető és Podjua László rendőr is.

Medveczkyné vallomása további folyamán vallotta azt is, hogy a rendőrök Friedmann Lipót gyógyszerész-gyakornokot is levették.

Az elnök most Friedmann Lipótot szólította elő.

— Igaz, hogy Önnek is levették a kabátot a rendőrök?

— Erre már nem emlékszem.

— Ön a délelőtt határozottan vallotta, hogy nem vetette le a kabátját, hanem annak csak a szárnyát emelték meg a rendőrök a személymotozás alkalmával.

— Én nem emlékszem már, hogy hogyan történt.

Medveczkyné vallomása további folyamán elmondotta, hogy a házkutatásból anyagi kára is származott. Majd áttért arra, hogy öreg édes anyja a Székely ellen indított hajszá és meghurcoltatás miatti félelmében elvesztette beszélni képességét.

Presszió.

Sütő Andrásné azt adta elő, hogy a vizsgálóbíró a kihallgatás alkalmával nagyon mérgesen rátámadt és azt mondta, hogy neki Székely se inge, se gallérija, mondja hát, hogy Székely írta a levelet. A tanu erre azt felelte a vizsgálóbírónak,

hogy ő ezt nem állíthatja, miután nem tudja. Balázs vizsgálóbíró erre durva hangon azt mondta a tanunak, talán a szeretője, hogy így védi. A tanu ez ellen határozottan tiltakozott, mire a vizsgálóbíró azt mondta: Majd kerül maga még én hozzám!

Ferenczy Géza és Voper Mária lényegtelen vallomása után Balázs Pál vizsgálóbíró, sértett tette meg a vallomásokra észrevételeit s valótlannak mondta a reá nézve terhelő tanuk állításait.

Dr. Lengyel védő ezután indítványozta több bírósági végzés és határozat felolvasását, amelyekkel azt akarta bizonyítani, hogy Székely Miksa ellen valóságos hadjárat folyt Ökörmzezőn.

A bíróság azonban az indítványt elutasította és a bizonyítási eljárást az elnök befejezettnek jelentette ki.

Az ítélet.

Ezután a perbeszédre került a sor.

Sztrache kir. ügyész vádbeszédében arra kérte az esküdteket, hogy a vádlottat sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében mondják ki bűnösnek. Dr. Lengyel Zoltán védő nagyszabású védőbeszédében a vádlott felmentését kérte, mert az inkriminált cikk állításait a vádlottnak sikerült bebizonyítani.

Az esküdtek nem bűnösnek mondták ki Székely Miksát, mire a bíróság a vádlottat a rágalmazás sajtóvétségének vádjára alól felmentette. Az ítélet jogerős.

§ Goga Oktávián az államfogházban. Szegedi tudósítónk jelenti: Goga Oktáviánt, a magyarországi románok legkiválóbb költőjét, nemzetiségi igazgatás miatt elítélték. Goga csütörtökön kezdi meg a szegedi államfogházban büntetése kitéltését.

§ A Pincsi öröksége. A múlt év utolsó napján a ferencvárosi Annyal-utca 29. sz. alatt lakásán halva találták Szabó Béláné Czabányi Bertát. A magános nő jó módban volt és annak daczára, hogy nagy rokonságra van, senkivel sem érintkezett. Egyetlen élő lény, amelyhez szeretettel ragaszkodott, kis pincsi kutyája volt. A szomszédok és rokonok ekkor elhíresztelték, hogy a magános urinő összes vagyonát, mintegy 90.000 koronát, pincsi kutyájának gondozójára hagyta. Az egyik érdeklődő rokon épp ezért nyomban magával vitte a kis kutyát és hazaszállította lakására. Ma kintint, hogy az egész híresztelésből semmi sem igaz. Szabó Béláné egyáltalában nem készített végrendeletet és így az egész vagyon, 90.622 korona készpénz és nagyobb mennyiségű ékszer az elhunyt egyetlen testvéréé, Czabányi Gyuláé lesz.

§ Pörnyertes munkásbiztosító. Szegedről jelenti: A szegedi kerületi betegsegélyző pénztárnál a tisztai kotrások vezetősége nem jelentette be munkásait. A munkásbiztosító pörölt és most a földművelési miniszter kénytelen volt 50.000 korona négy és félféve hátralgó járulék befizetését elrendelni.

§ Az ügyvédjelöltek albejegyzése ellen. Az Országos Ügyvédszövetség budapesti osztálya legutóbb Burrián Béla udvari tanácsos elnöke alatt megtartott választmányi ülésén a fővárosban rendkívüli mértékben elharapódzott ügyvédjelölti albejegyzések kérdésével foglalkozott. Dr. Kramer Emil előadó kifejtette, hogy nem lehet több megjelödni a fegyelmi megtorlás eszközeivel, annál kevésbé, mert nyilvánvaló, hogy az az ügyvéd, aki szánékosan közreműködik arra, hogy valamely ügyvédjelölt joggyakorlatban létezől valótlan tény kerüljön a közokiratot képező, a vonatkozó ügyvédi kamara választmányára elé vezetett lajstromba, a büntető törvénykönyv 400. paragrafusába ütköző közokirathamisítás bűncselekményét követi el. Az előadó utalt arra is, hogy igen sok esetben az albejegyzések tévesen felfogott kollegialitásra, illetve pajtáskodásra vezetendő vissza. Erre való tekintettel szükségesnek találja az előadó, hogy az ügyvédek figyelme erre a kérdésre a napi és a jogi szaklapok révén felhívassék és csak bizonyos kíméleti idő letelte után találja helyénvalónak azt, hogy az ügyvédszövetség a kamarától beszerzendő adatok alapján azok ellen a kartársak ellen, akik a kíméleti idő letelte után is jónak látják az albejegyzések pártolását, bünvádi feljelentés révén a bünvádi eljárás folyamatba vételét kieszközölje. Az ügyvédszövetség budapesti osztályának választmányára dr. Kramer Emil előadó e kifejtéseit egyhangulag elfogadta és a szövetség igazgatóságához ez indítvány értelmében fog átírni.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle Igmándi keserűvíz

Használatra valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Az elrontott gyomor 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér Nagy üveg 60 fillér

KÖZGAZDASÁG.

A Közuti Villamos osztaléka. Jelentették már, hogy a Közuti Vaspálya-Társaság igazgatósága tegnap ülést tartott, amelyen több rendbeli személyi ügyet intéztek el. Az ülésről kiadott közlemény mindenről beszámol, csak arról a szenvoldélyes vitáról hallgat, amely az 1911. évi osztalék megállapítása körül zajlott le. Tudvalevőleg a társaságnak 1911-ben közel másfél millió koronával nagyobb bevétele volt, mint 1910-ben, úgy, hogy az igazgatóságnak minden módja meg volt arra, hogy a kedvezőbb üzleteredményből fel-emelt osztalékokat fizethessen a részvényeseknek. Pénzügyi körökben természetesnek is találták azt, hogy a jobb üzletmenet hasznát a részvényesek is élvezhessék, sőt számítottak az osztalék fölemelésére a társasághoz közel álló tőkésök is, akik éppen azért hajtották föl nemrég a Közuti részvények árfolyamát egészen 839 koronáig. E mellett köztudomású volt az is, hogy az a csoport, mely annak idején a Közuti igazgatóságába is bejutott, egyenesen arra törekedett, hogy a vállalat szakítson az eddigi túlzott tartalékolási politikával s miután már ingatlanokban és egyéb értékekben óriási tartalékokat halmozott föl, juttasson a részvényesek számára is a részvények bel-értékének megfelelő osztalékokat. A tegnapi igazgatósági ülésen a csoport képviselői tényleg kívánták azt, hogy az igazgatóság végre szakítson az eddigi túlzott tartalékolásukkal és követelték, hogy az 1911-ben elért nagyobb nyereségből az igazgatóság nagyobb osztalékokat is fizessen. Ezzel szemben az új vezérigazgató, — aki már ezuttal is szembehelyezkedett a végrehajtó-bizottság tagjaival és azzal a csoporttal, amely őt eddig támogatta — az eddig inaugurált pénzügyi politika híve gyanánt mutatkozott be s keresztül is vitte az igazgatóságban, hogy — miként 1910-ben — a most lezárt üzletéről is csak 32 korona osztalékokat fizessenek a részvényeseknek. Ez a határozat, természetesen, a részvényesek körében igen nagy elkedvetlenedést szült, ami kifejezésre is jutott már a mai tőzsdén is, hol az igazgatósághoz közel álló Union klubbeli tagok nagy tételekben adták el a Közuti részvényeket, melyeknek árfolyama csakhamar 803 koronáig süllyedt. Ez az árfolyamhanyatlás jellemzi a mai helyzetet, amely tele van bizonytalansággal a társaság jövő fejlődése tekintetében, mert hiszen hiányzik a vállalat éléről az a hozzáértő kormányzó kéz, amely nélkül siker egy első sorban műszaki vállalatnál el sem képzelhető. A nagy bizonytalanságban csak az bizonyos, hogy a Közuti Vaspálya Társaság belső ügyvitel, valamint maga a közlekedés — sajnos — nem fog úgy rendbe jönni, mint azt egyes optimisták remélték.

Az Ipari Egyesület ülése. Az Országos Ipari Egyesület végrehajtó bizottsága tegnap délelőtt Matlekovits Sándor v. b. t. t. elnökele slatt ülést tartott, amelyen Gelléri Mór igazgató bejelentette, hogy a kereskedelemügyi miniszter közölte, hogy az egyesületnek az országos középítési tanácsban való képviseltetésére vonatkozólag közölte az ipar-egyesülettel, hogy ipari érdekeket érintő kérdések tárgyalása alkalmával gondoskodni fog az Országos Ipari Egyesület képviselőinek meghívásáról. Az igazgató indítványára elhatározta a bizottság, hogy a középítési szabályzat 67. paragrafusában értelmében a minisztériumok és állami hatóságok szükségleteinek beszerzéséről kiadott jelentésnek megküldését kéri a kereskedelemügyi minisztertől. Lovag Falk Zsigmond alelnök jelentést tett dr. Dóczy Sámuelnek az iparosok járadék biztosításáról tartott előadásáról és javasolta, hogy a kérdést az Országos Ipari Egyesület tegye tanulmány tárgyává és igyekezzék azt a megvalósítás felé terelni. A bizottság a javaslatához hozzájárult és az előadót megbizta, hogy az előkészítő tervezetet, amely a további tárgyalás alapjául fog szolgálni, terjeszse elő. Ullmann Adolf alelnök felszólalására elhatározta a bizottság, hogy a nők éjjeli munkájáról szóló törvény végrehajtási utasításának huszonhétedik paragrafusával szemben, amely szerint az ipartelepek harmincz nap alatt kötelesek új munkarendjüket az iparhatóságokhoz beterjesztetni, a termé-nyeknek legalább hatvan napra való kitölését fogja kérelmezni. A harmincz napos terminus ugyanis nagyon rövid ahhoz, hogy az egész iparosság al-

kalmazkodhassék egy december 28-án publikált rendelet intézkedéseivel.

Az Első Magyar Általános Biztosító új igazgatósági tagjai. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnak gróf Zichy Nándor és Szende Károly elhalálzásával megüresedett két igazgatósági helye. Ez ügyben a társaság január 29-én délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyen az elhunytak helyébe új tagokat választanak. Ezen a rendkívüli közgyűlésen beválaszt-igazgatót választja meg. Balabán a társaság régi míg a márcziusi rendes közgyűlés Gergely Tódor igazgatót választja meg. Balabán a társaság régi érdemes tisztviselője, aki nagyszabású munkássá gával rászolgált a kitüntetésre. De méltán éri a kitüntetés Gergely Tódort, a társaság egyik kiváló tudása és igen nagy sikereket elért tisztviselő-jét is. Az ő éleslátásának köszönheti a társaság, hogy létrejehetett az a hatalmas vidéki szervezete, mely ma sikeres működésének egyik leg-főbb záloga. Gergely legutóbbi nagy alkotása az volt, hogy megcsinálta Szerajevóban magyar tőkével azt a biztosító intézetet, amely egy újabb láncszemmel fogja hazánkhoz fűzni az annektált tartományokat.

Az okserü pincekezelés ismeretének terjesztése. Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter rendeletére önálló nagyobb szőlőbirtokosok és gazdatisztek számára Budafokon az állami pin-czemesteri iskolában borkezelési kurzust rendeznek. A kurzusnak célja, hogy a nagyobb bortermelők és gazdatisztek a legszükségesebb elméleti és gyakorlati borkezelési ismereteket elsajjássák. A kurzus január 29-én kezdődik és tart február hó 10-ig. Napenként délután. Ha többen jelentkeznek, mint amennyinek felvétele egy kurzusra tehető, úgy a szükséghez képest, későbbben meghatározandó időben több hasonló tanfolyam is fog tartatni. Mindazok a szőlőbirtokosok és gazdatisztek, akik a kurzust látogatni óhajják, felvételért forduljanak minél előbb a budafoki állami pin-czemesteri iskola igazgatóságához. A felvétel a jelentkezés sorrendjében történik.

A Törlesztési Bank alaptőkeemelése. Mint már előre jeleztük, ma tartotta meg az alaptőke-emelés céljából összehívott rendkívüli közgyűlést a Törlesztési Bank R.-T. A bank erőteljes fejlődése és az a nagy bizalom, mely működése iránt egy a pénzpiacban, mint a nagyközönség sorában megnyilvánul, szükségessé tette saját tőkéinek szaporítását. Ezért a mai közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóság azon indítványát, hogy az intézet nagyobarányu fejlesztése céljából eddigi 2 millió korona alaptőkéjét 3 és félmillióra emeli föl. Az új részvényeket egy magántőkés-ké-vel álló előkelő csoport már teljesen át is vette, úgy, hogy az alaptőkeemelés teljes sikerrel végrehajtottnak tekinthető. De nagy nyereséget jelentett a bankra nézve a mai közgyűlés azért is, mert az igazgatóságba s a társaság élére olyan előkelő és kiváló férfiak kerültek, akikre büszke lehetne bármely nagy bankunk is. Az új igazgatóság ugyanis a következő: Elnök: dr. Szivák Imre orsz. képviselő, ügyvédi kamarai elnök, alelnökök: id. Fűrő Csávossy Béla földbirtokos és Szóbbely Gyula földbirtokos, udvari tanácsos. Tagok: dr. Baross János orsz. képviselő, Bottlik István orsz. képviselő (új), ifj. báró Csávossy Béla földbirtokos (új), Fazekas Ágoston Pestvármegye alispánja (új), Feczky Béla földbirtokos, dr. Hódervári Lehel orsz. képviselő (új), Kohn Arnold, az „Unió“ Életbiztosító és Leánykiházasító Intézet vezérigazgatója, Szamrecsányi György orsz. képviselő (új), Rud-tyánszky György orsz. képviselő. Oly névsor ez amely teljesen garantálja a bank feltétlen komoly és szilárd működését, annál is inkább, mert dr. Hódosy Lajosban a társaságnak olyan kiváló vezérigazgatója van, aki eddig is teljes sikerrel fejlesztette kisbankból középbankká az intézetet.

Kimutatás az Általános Biztosító forgalmáról. Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“-nál 1911. évi december havában 11,435,695 korona tőkérel szóló életbiztosítási ajánlat nyújtott be, melyből 9,506,005 korona biztosítási tőkérel szóló ajánlat kény-kiállítás által lett elintézve. 1911. évi január elsejétől 117,657,030 korona tőkérel szóló életbiztosítási ajánlat lett beterjesztve 98,343,888 korona tőkérel szóló kötvény lett kiállítva. A folyó év január elseje óta bekövetkezett halálesetek folytán 5,187,668 korona biztosítási tőkérel szóló kár lett bejelentve. 1910. évi december 31-dikével 508,609,131 korona biztosított tőkérel és 1,522,086 korona életjáradékról szóló 142,700

drb életbiztosítási kötvény volt érvényben, melyre 139,467,022 korona gyűjtött díjtartalek van kimutatva. Életbiztosítási károk czimén az 1910. évben 5,023,390 korona lett kifizetve, míg a társaság alapítá-ása óta (1857.) az évenként közzétett kimutatások szerint, az összes biztosítási ágazatban előfordult károkért 522,600,408 korona összeg fizettetett ki.

A pénzpiac helyzete. Napról-napra kedvezőbb ugyan a pénzpiac helyzete, de ez a javulás nem olyan nagymértvű, hogy a tőzsdéken is élénkítené a vételkedvet. Ma már három havi pénzt 5% százalékkal mellett kötötték. A bécsi tőzsdén is csökkent a magánkamatláb, amennyiben négy és héttizenhatod és négy és fél százalék között változott a magánkamatláb. Feltűnő élénk kereslete volt a londoni devizáknak, úgy, hogy a londoni deviza ára 240.65-ről 240.85-re emelkedett. A berlini tőzsdén 3 százalékkért és annál alacsonyabb kamatlábbal volt napi pénz kapható, ezzel szemben a magánkamatláb irányzata mindinkább szilárdul, amennyiben még most is változatlanul 3 és fél százalék. Londonból 3 és ötnyolczad százalékos magánkamatlábat és 3 százalékos napi pénzt jelentenek.

A Csomagszállító Részvénytársaság tegnap tartotta rendkívüli közgyűlést, melyen tudomásul vette az 1910. évi mérleget és egyben a felszámoló bizottság két tagjának, Deutsch Béla cukrázsnak és Hirsch Károlynak, a bécsi C. A. Hirsch milliomos cég tagjainak lemondását. Ennek a két lemondásnak jelentőségét az ismert előzmények adják meg. Mikor a Csomagszállító Részvénytársaság bajba került s a ki nem elégitett hitelezők szorongatni kezdték: határozatba ment a felszámolás, melynek intézésére a hitelezők megnyugtatása szempontjából a bécsi milliomos cég két tagja, Deutsch Béla cukrász és Hirsch Károly, másrészt pedig a sajtó által is támogatott dr. Heteés Antal ügyvéd vállalkoztak. Mihelyt azonban dr. Heteés Antal az általa képviselt Parlagi-örökösök ügyét rendbehozta, szépen kivonult a likvidáció munkájából, már nem volt neki fontos a Csomagszállító hitelezőinek érdeke, melyet olyan fenhangon hirdetett, míg a sajtó támogatására szükség volt. Dr. Heteés után pedig most lemondott a bécsi milliomos cég két tagja is, egyszerűen átsétálva a Gyorsárügyítő Részvénytársaságba, mely egyenes jogutódja a Csomagszállítóknak s át-egyenvedve a felszámolásban helyüket Halló Gyula hivatalnoknak és dr. Jacobi Olivér ügyvédnek, 6—6000 korona évi tiszteletdíj mellett. Most aztán a Csomagszállító hitelezői ki volnának játszva, ha a kisomfordált likvidátor urak nem írták volna alá a Csomagszállító 1909. évi mérleget is, amiáltal mégis csak felelősek maradnak a Csomagszállító ügyei-ért. A Csomagszállító hitelezői nem is hagyják annyiban a dolgot s a legközelebbi napokban döntő értekezletet tartanak, hogy az elpárolgott felszámoló urak súlyos felelősségre vonását közösen megbeszéljék.

Pangás a gabonapiacozon. A gabonapiacozon december eleje óta tartó stagnáció az év fordultával sem ért véget. A készruapiacoznak hetek óta alig van valamirevaló forgalma és esemény- számba megy már az is, ha egyik vagy másik malom néhány ezer mássa gabona vásárlására szánja el magát. A pangás oka a lisztpiacz kedvezőtlen helyzetében rejlik. A lisztkereskedők sokkal több lisztet kötöttek előre, mint amennyit a fogyasztás megemészteni tudna és ez a fölösleges túlnagy mennyiség nyomja állandóan a piacozt. Mindaddig, míg a kedvezőtlen helyzet tart, nem is lehet nagyobb üzletre kilátás. A határidőpiacozon pedig kizárólag a helyi spekuláció vagyis a gombamódra felszaporodott napi játékosok tartják fenn a forgalmat, ezek is csak néhány fillér árváltozásban keresik a boldogulásukat. Ma is egy 4—5 filléres áremelkedéssel próbálkoztak hangulato- tot kelteni, melynek rugója az volt, hogy tudni vélték, miszerint a ma megjelent világtérkép- jelentésben a világ tengeri terméce a tavalyinál nem kevesebb, mint 200 millió métermázsával lesz kevesebbre feltüntetve.

Új távbeszélő központ. A kereskedelemügyi miniszter rendeletére a posta- és táviratigazgató- ság Karácsond (Hevesmegye) törvényhatósági, táviratközponttal is megbízott távbeszélő köz- pontot 1912. évi január 3-án megnyitotta és ugyan-

akkor a bevonata.

A

Zöldm

adni a

kezelés

készt is

ban el

termés

az élöz

deklét i

dön is

beeslés

egész y

venni.

csak vis

tes becs

végleg

nagyjáb

foglalk

teimése

A

1911-ben

ezéig.

Kémata

Nórvég

vég. T

e hábor

képes d

ugs (eu

málisn

Rumáni

Algír.

Birja sz

Amerik

gentina

Ez utó

fontos

1828-tól

-id, ill

Paragu

nek eur

lását a

Az Oro

1911-ben

1910-ben

1909-ben

A v

61 erd

bura

rosz

ért

sz

tens

10

19

Vág

1911. év

10 méte

Bá

ismerel

R. T. r

ryéinek

Bárd

lak az

lét del

a Magy

patójt

zotóját

Az

nagyobb

Öt

Két

Ez

Öst

19874 2

28933 3

47550 6

75431 7

91728 9

190235.

nyertek.

akkor a belföldi helyközi távbeszélő forgalomba bevonta.

A világ gabonatermése. Mint ismeretes, a földművelésügyi miniszter minden évben ki szokta adni az időközönként megjelenő belföldi termésbebecslésen kívül a világ gabonaterméséről szóló becslést is. Eddig az volt szokásban, hogy augusztusban előzetes becslést, januárban pedig végleges terméjelentést adott ki a miniszter. Most azonban az előzetes becslés elmaradt. A szakcsajtó és az érdekelteket üzleti körök nemcsak nálunk, hanem külföldön is sajnálattal vették tudomásul az előzetes becslés elmaradását, mert a kitűnő munkát az egész világ érdekeltsége komoly figyelembe szokta venni. Ezért a földművelésügyi miniszter mégis csak visszatért a régi rendhez, ha már az előzetes becslést 1911-ben nem adhatta ki, legalább a végleges terméjelentést tette most közzé. A munka nagyjában a régi keretekben mozog s részletesen foglalkozik a világ összes agrikultúr országainak terméseredményeivel.

A jelentés szerint **békeidőre szorultak** 1911-ben: az Egyesült Angol Királyság, Franciaország, Németország, Auszria, Olaszország, Németalföld, Svájc, Belgium, Dánia, Svédország, Norvégia, Spanyolország, Portugália, Görögország, Török Birodalom (ez idő szerint különösen a háború miatt), Egiptom és Brazília. **Kivételre képes államok:** Magyarbirodalom, Oroszbirodalom (európai, mint ázsiai részei: 1911. évben a normálisnál jóval kisebb felesleg felett rendelkezik), Rumánia, Bulgária, Szerbia, Kelet-India, Japán, Algír, Tripolis (1911. évben a háború miatt alig bírja szükségletét kielégíteni), Tunisz, Dél-Afrika, Amerikai Egyesült Államok, Kanada, Mexikó, Argentína, Chile, Uruguay, Paraguay és Ausztrália. Az utóbbiak közül az 1911. évben sem ültenek be fontos szerepet és inkább a behozatali országok között foglalhatnának helyet: Mexikó, Japán, Fok-öld, illetve a délafrikai angol gyarmatállamok és Paraguay. A jelentés a gabonatermés-eredményeknek európai és tengertúli részekre való megosztását az alábbi kimutatásban tünteti fel.

a) Európa.

(Az Oroszbirodalom és Törökbirodalom ázsiai részeivel együtt.)

	buza	rozsa	árpa	zab	tengeri
	m i l l i ó m e t e r m á z s a				
1911-ben	523.61	412.76	236.99	373.01	170.62
1910-ben	568.42	419.40	234.28	398.12	174.46
1909-ben	561.78	441.83	252.41	436.61	147.15

b) Tengerentúli államok.

	buza	rozsa	árpa	zab	tengeri
	m i l l i ó m e t e r m á z s a				
1911-ben	436.99	41.66	117.65	195.87	731.84
1910-ben	427.12	40.53	128.41	243.06	933.04
1909-ben	423.15	38.95	122.86	242.78	840.50

A világ gabonatermése tehát összehasonlítva az előző évi eredményekkel, 1911-ben a következő volt:

	1911-ben	1910-ben	Különbség 1911-ben
	millió métermázsá		
buza	960.60	995.54	- 34.94
rozsa	454.42	459.93	- 5.51
árpa	354.64	362.69	- 8.05
zab	588.88	641.21	- 52.33
tengeri	902.46	1107.50	- 205.04
Összesen:	3.241.00	3.566.87	- 325.87

1909-ben összesen 3.810.96 millió c.
1908-ban " 3.168.80 " "

Végezmenyre nézve tehát az összes gabonatermés 1911. évi terméséhezama 1910. évihez képest 325.87 millió métermázsával kisebb volt.

Bárdi és a Magyar Kereskedelmi Hitelbank. Ismeretes, hogy a Magyar Kereskedelmi Hitelbank R.-T. megszerezte a Bárdi automobil r.-t. részvényeinek nagy részét. Ezt külsőleg is kifejezendő, a Bárdi r.-t. legközelebbi közgyűlésén bevalasztják az igazgatóságba a Kereskedelmi Hitelbank két delegátusát is, még pedig dr. Schrayer Endrét, a Magyar Kereskedelmi Hitelbank ügyvezető igazgatóját és Hüvös Rezsőt, ugyanezen intézet igazgatóját.

Az osztályorszájáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:
Ötödik koronát nyert: 1358.
Kétszer koronát nyertek: 6942 34678 87892 98153.
Egy koronát nyertek: 11282 78662.
Összes koronát nyertek: 2653 5430 8860 18063 19874 29152 22445 23025 27466 27711 27752 27866 28933 31497 33690 36043 41958 41987 43662 46188 47550 60236 61626 63948 65540 66993 66785 74300 75431 75637 77296 81240 81438 82044 87987 90500 91728 93873 100924 103421 100939 103442 108744 190235. A többi kihuzott sorsjegyek 139 koronát nyertek.

A szegedi Délmagyarországi Közgazdasági Bank bukása. Ma már irtunk a szegedi Délmagyarországi Közgazdasági Bank bukásáról. A bank bukását fiatal vezérigazgatójának tulajdonítják, aki olyan vállalatokba vitte be a bankját, amely felülmúlta annak anyagi erejét. Nem csoda tehát, ha a kisbank nem sokáig bírta a nagy erőlködést. Most január elején aztán kezdte beszűntetni a fizetéseit. Mintegy 1.800.000 korona értékű váltója van leszámítolva 40 pénzintézetnél; szegedieknél, vidékieknél és budapestiekénél. Az érdekelte bankok most gyűltek össze Szegeden tanácskozásra. A mentésnek két lehetősége van: a moratórium és azután a fölszámolás, vagy a bank üzleteinek és váltótárczáinak átvétele. Erre az utóbbira azonban nem igen akad most vállalkozó bank. A bank elnöke az ősz óta dr. Girsich György, szegedi kir. közjegyző, Fabócz Ferencnek, a Pesti Hazai Takarékpénztár igazgatójának veje. Az igazgatóság tagjai: Berger Mór földbirtokos, Csernovics Agenor igazgató-főmérnök, Kálnai Béla fakereskedő, dr. Malino Lajos ügyvéd, dr. Koszó István ügyvéd és Szász Emil fűszerkereskedő. Betevéket kár alig ér. A betétállomány, 160.000 korona, javarészt igazgatósági tagoké, finanszírozott vállalatoké.

Kivitelünk Ausztráliába. A Magyar Keleti Tengerhajózási R.-T. második hajója, a „Turul” február 5. és 15-ike felé indul Fiuméből. A gőzös az eddigi tervek szerint Melbourne és Sydneybe fog indulni. A fenti gőzös részére szánt áruknak február 1-5-én kell Fiume és Triestben berakásra készen állniuk. — Itt említjük egyúttal, hogy *Sydneighből* megkaptuk az ottani elsőrangú bevitteli czégek jegyzékét, mely árucikkekét szintén sorolja fel a czégekét. Többek között a következő cikkekre nevez meg czégekét: Hirdetőiroda, szalagok, serfőzdei cikkek, szesz italok, képkarótok, kefék, sebészeti műszerek, drogok, zselécsodény, vasárú és konyhaedény, villamos és legszeszvilágítási cikkek, fészek, fényképezési kellékek, léveg- és agyagáru, ruzsnyantsáru, maláta és korall, szőrfonóáru, művirág, lámpa, bőrdíszműáru, gépek, közmű- és dívtáru, ruhaneműek, ásványvíz, kutor, zongora, papíros, illatszert, cipő, robbantógép, szőnyeg, fegyver, gyufa, stb.

Magyar ítéletek Törökországban. Egyik törökországi levelezőnk jelenti: Törökországban a hazai bíróságok ítéletének érvény nem szereshető. Ha valamely hazai czégnek Törökországban követelése van, melyet per útján kíván behajtani, akkor, ha váltóval rendelkezik, ezt ott a török piacon kell óvatoltatni. Ha nincs váltó, akkor török bíróságnál kell pert indítani és a bírósági tárgyaláson a magyar honos kereskedőt a cs. és kir. főkonzulátus dragománya képviseli. A váltókövetelés behajtása rendes körülmények között nem utközik nagyobb nehézségekbe, míg a per felvétele nem ajánlható, mert annak kimondote nagyon hosszadalmas és kótes. Megjegyzendő, hogy európai Törökországban az albán felkelés óta kivételes helyzet uralkodik. Azt rebesgelik, hogy február, márczius havára a katolikus albánok újabb felkelést terveznek, mely nagyobb arányú lesz a tavalyinál és az összes hatóságokat és a mozgalom máris nagyon foglalkoztatja. Lehetséges, hogy jelenleg egyes európai török piacokon még váltóváltolás sem eszközölhető akadály nélkül. Azt ajánlom, hogy olyan hazai czég, melynek jogos követelése van európai Törökországban, kivessen el minden lehetót a békés kiegyezés érdekében.

A komáromi műtrágyagyár. Komáromból jelentik: Komárom város törvényhatósága mai közgyűlésén a magyar agrár- és járadék-banknak egy műtrágyagyár létesítése ügyében beadott kérvényre, melyben ingyen telket s adómentességet kér, elhatározta, hogy telket csak az esetben ad, ha a bank szavatosságot vállal, hogy a teleppel a városfejlesztést nem akadályozza és ha a kijelölt helyet a város jutányosan megveheti.

Felcélós szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.
Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

TŐZSDÉK.
A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE
Gabonatózsde.

Budapest, január 10.

A Készáru-piacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok nagyon tartózkodók voltak, keveset vásároltak, ez is roppant nehézkesen, de másrészt az eladók sem forszirozták a dolgot. Így aztán csak egész jelentéktelen forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mindössze alig 4000 q buza kelt el, gyengén tartott tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.10 korona volt 81 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.92 és fél korona 80 kilós fejmegyei buzáért. Egyéb gabonatermék közül a zab tartott, a többi változatlan és egészen üzletelen. Forgalomba csupán 700 q zab került 9.50-9.70 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet a beállott havazás hatása alatt hanyhán és a tegnapi zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg. Eleinte meglehetősen sűrűs kínálatra még tovább gyöngültek a kezdő árfolyamok, később azonban arra a híresztelésre, hogy a világtermés felől megjelent kimutatás kedvezőtlen adatokat tartalmaz, a helyi spekuláció sűrűs visszavonulásokkal eszközölt, ami erőf tulsúlyra segítette a keresletet. Ennek folytán szűrlődött az irányszet és mérsékeltlen javultak az árfolyamok. Különösen a májusi tengeri volt ma igen élénkén keresve, állítólag, mivel a világtermés felől jelentésben a tengertermés 200 millió métermázsával kisebbre van feltüntetve, ami a spekulációt véleményes vásárlásokra ösztönözte. — Az áprilisi buza ma 2 fillérrrel a tegnapi zárlaton alul. 11.68 koronán indult, gyorsan 11.66-ig még tovább gyöngült, aztán 11.73-ig javult és zárlatkor 11.72 koronán maradt. Az októberi buza 10.86 koronás kezdő árfolyama 10.83-ig gyöngült, aztán 10.90-ig emelkedett és zárlatkor 10.88 koronán maradt. A májusi tengeri 3 fillérrrel a tegnapi zárlaton alul, 8.46 koronán indult, sűrűs keresletre 8.58-ig szűkött fel és zárlatkor 8.57 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva végeredményképpen ma az áprilisi buza 2 fillérrrel, az áprilisi rozsa 2 fillérrrel, az áprilisi zab 2 fillérrrel, a májusi tengeri 8 fillérrrel emelkedett, míg az októberi buza árfolyama teljesen változatlan maradt.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ. kezdő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	23.20-23.55
"	76	—	80	23.35-23.80
"	77	—	81	23.55-23.90
"	78	22.95-23.35	82	23.60-24.00
Fejmegyei	75	—	79	22.95-23.35
"	76	—	80	23.20-23.55
"	77	—	81	23.30-23.65
"	78	22.80-23.10	82	—
Pestvidéki	75	—	79	23.05-23.40
"	76	—	80	23.25-23.60
"	77	—	81	23.40-23.70
"	78	22.85-23.20	82	—
Bánsági	75	—	79	23.20-23.55
"	76	—	80	23.35-23.70
"	77	—	81	—
"	78	22.95-23.35	82	—
Écskai	75	—	79	23.20-23.55
"	76	—	80	23.35-23.70
"	77	—	81	—
"	78	22.95-23.35	82	—
Rozsa	II. rendű új	—	—	20.05-20.15
	középmínőségű új	—	—	19.80-20.00
Árpa	takaromány I. rendű	—	—	19.00-19.40
	II.	—	—	18.60-18.90
Zab	I. rendű	—	—	19.50-19.80
	II.	—	—	19.00-19.30
Tengeri belföldi új	—	—	—	16.70-16.85
Köles	—	—	—	—

Kötöttelt:
Buza, Tiszavidéki: 1000 q 81 k 21.20 K, 100 q 81 kg. 21.20 K, 100 q 81 kg. 21.15 K, 100 q 81 kg. 21.10 K.
Fejmegyei: 570 q 80 kg. 23.85 K.
Pestvidéki: 200 q 81 kg. 21.05 K, 300 q 80 kg. 21.00 K, 400 q 78.5 kg. 23.90 K, 600 q 80 kg. 23.90 K.
Zab: 100 q 19. — K kvt., 100 q 19.40 K kvt., 200 q 19.20 K kvt.

A határidőpiacon kötetelt

Détellett:

Előfordult kötések (100 kg.-kint) 1912-re.

Table with 2 columns: Item (Buza, Májusi buza, Rozs, Zab, Tengeri, Tegeeri) and Price range (1912-re).

1 óra 30 percetkor zárulnak:

Table with 2 columns: Item (Buza, Májusi buza, Rozs, Zab, Tengeri, Tegeeri) and Price range (1912-re).

Kimutatás

A hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabona-áruraktárak gabona és orlemény forgalmáról és készleteiről 1911. december 30-tól 1912. január 6-ig.

Table showing grain trade statistics for 1911 and 1912, including items like Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa.

II. Az 1912. január hó 6-án megállapított készletek részletezése.

Large table detailing grain stocks in public and cooperative warehouses, listing various types of grain and their quantities.

Budapesti gabonaforgalom.

1912. január 8-tól 1912. január 9-ig.

Table showing grain arrivals and shipments in Budapest, categorized by item (Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa).

Értéktözsde.

Text describing the grain market situation, mentioning the impact of foreign grain prices and local market conditions.

ment hír szerint az ideai osztalék a tavalyinál nem lesz nagyobb. A készáruipiaczon tartott áron folyt a vásár. A járadékpiacon üzletellen. A valuta és ércváltó nem változott.

Az előtörődén kötetelt: Osztrák hitelrészvény 655-654, Magyar hitelrészvény 851-852.50, Jelzálogbank-részvény 495-504.75, Leszámlolt bankrészvény 578.50-578, Rímamurányi részvény 691.25-689.50, Küzti vasutérészvény 814.25-809, Városi vasutérészvény 419.25-419, Magyar hitelrészvény 709.50-706, Hazai sorsjegy 128.50, Agrár-bankrészvény 530-531.75, Kereskedelmi bankrészvény 4385-4387, Salgótarjáni részvény 686-690, Általános közénrészvény 900-898, Atlautika-részvény 300.35, Nasiezi taninrészvény 726.

A déli tőzsdén kötetelt: Osztrák hitelrészvény 654.75-654.50, Magyar hitelrészvény 851.25-852.50, Jelzálogbankrészvény 494.25-494.75, Rímamurányi részvény 689.75-690.50, Küzti vasutérészvény 809-804, Városi vasutérészvény 419-420, Magyar bankrészvény 707.75-709.50, Agrár-bankrészvény 530-531, Kereskedelmi bankrészvény 4382, Aszfaltérészvény 54-55.50, Salgótarjáni részvény 688-686.50, Bur vasutérészvény 311, Czukoriparrészvény 3095, Magyar villamossági részvény 495, Nasiezi taninrészvény 730, Általános közénrészvény 897.

Az utótörődé irányja újabb helyi eladásokra gyöngö volt. Az értékek ára mérsékelt forgalom mellett lemoszolódott. Kötetelt: Osztrák hitel 654.25-652.75, Magyar hitel 852-851, Rímamurányi 689.50-690, Államvasut 729-729.50, Küzti 805-806.50, Magyar Bank 709.

Bécsi gabonatózsde.

Bécs, január 10. (Saját tudósítónktól.) A külföldi tőzsdék árjegyzéseinek hatása alatt s arra a hírre, hogy Magyarországon mindenfelé erősen havazott, gabonanevelék irányzata gyengült, árpa üzletellen, zab és tengeri jól tartott. Az árak alig változtak.

Jegyzetett buza: Tiszavidéki 12.35-12.70, bánati és bécskai 12.15-12.45, mosoni és györi 11.80-12.10, felsőmagyarországi 11.85-12.15, déliavasuti 11.80-12.10, marchfeldi 11.50-11.75.

Rozs: Felsőmagyarországi 10.50-10.70, pestmegei 10.55-10.75, déliavasuti 10.40-10.55, különféle magyarországi 10.35-10.55, ausztriai 10.45-10.75.

Árpa: Morvaországi 10.75-11.50, marchfeldi 10.25-10.60, bécsvideki 10.25-10.50, felsőmagyarországi 9.45-9.75, maláta 9.75-10.30, takarmány 9-9.50.

Magyar tengeri 9-9.50, új 9.40-9.80, Cinquantin 10.10-10.40. Magyar zab: válogatott 10.40-10.75, elsőrendű 10.05-10.35, közepes 10-10.20.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, január 10. (Magyar értékek zárlata), 4 száze léko arany-járadék 110.20 Tiszal és szegedi kölesön sorsjegy 210.50, Magyar hitelbank részvény 578.-, Magyar leszámlolt és váltó részvény 522.-, Rímamurányi 689.75, Magyar cukoripar -.-, Adria hajózási részvénytársaság -.-, Magyar koronajáradék 90.50, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény -.-, Magy. nyerem.-köles. sorsjegy -.-, Kassa-Oderbergi Vasutérészv. -.-, Magyar jelzálogbank -.-, Magy. kereskedelmi bank 43.80

Bécs, január 10. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 százalékos papírjáradék 91.15, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.-, 1860-as sorsjegy -.-, Osztrák hito sorsjegy -.-, Angol osztrák bankrészvény 327.25, Bécsi Bankverein 545.-, Osztrák-magyar bank 1990.-, Déli vasut 109.75, Dunagőzhajózási r.-t. 1125.-, Dohány részv. 333.-, Cs. k. arany (vert) 11.37, Német bankv. 117.57, Osztr. Lloyd 562.-, 4.2 száz. ezüst jár. 91.10 94.50 Osztr. koronajáradék 91.10, 1864-es sorsj. -.-, Osztrák hitelintézeti részvény 655.75, Union-Band 629.75 Osztrák Länderbank 551.40, Osztrák-magyar államvasu 728.75, Elbevölgyi vasut -.-, Alpezi részvény 886.59 20 frankos 19.11, Londoni váltóór 240.85, Lipótkohó 635.-, Török sorsjegy 247.25.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, január 10. (Értéktözsde.) A mai forgalom elején az árfolyamok hullámlása egyenetlen volt. Míg a legtöbb értékneben a lanya new-yorki jelentések és a francia külügyminiszter lemondásáról szóló jelentés hatása alatt gyöngülések voltak tulsulyban, amelyek az uralkodó tartózkodás mellett többnyire szük határok között mozgottak. Bányáértékek az állandóan kedvező rajnavesztifáliai iparjelentések hatása alatt majdnem valamennyien magasabban jegyeztek, különösen a felső-sziléziai értékek. Gyöngébbek voltak a Hohenlohe-részvények, melyek közel 1 1/2 százalékos vesztektek. Erősen csökkentek a Kanada-részvények, míg villanyos világítási és erőművi vállalat részvényei ismét emelkedtek. A későbbi folyamatban a kínálat sűrűsebb lett és az árfolyamok további általános gyöngüléseknek voltak kitéve, amelyek most a bányáértékekre is kiterjedtek, hogy a kezdetlen elért jobb árfolyamok veszendőbe mentek. Csak zárlat felé állott be általános váll-

mossági részvények favorizálása mellett némi megszilárdulás. A készáruipiacz ipari értékei tulnyomórészt gyöngébbek voltak. Napi pénz 3 százalékos és alább, magánkamatláb 2 1/2 százalékos.

Berlin, január 10. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék 94.-, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.-, osztrák hitelrészvény 205.40 Déli vasut 19.-, orosz bankjegyek 216.50, 4 százalékos új orosz kölesön 16.45, Discontó Commandit 192.10, Dinamittruszt 198.20, Harpeni 198.70 Unifkált török járadék 91.40, 4.2 százalékos ezüst jár 91.-, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.40, Magya koronajáradék 90.50, Osztrák-magyar államvasut -.-, Bécsi váltóór 849.75, Olasz járadék -.-, Ált. villamossági Edison 195.80, Gelsenkircheni 204.70, Laurakohó 181.20.

Frankfurt, január 10. Zárlat. 4.20/0 papírjáradék -.-, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 97.30 Magy. ar.-jár. 92.50 Osztr. hitelint. részv. 205.50 Osztrák-magyar Államvasut 154.-, Északnyugati vasut -.-, Busstieh radi vasut -.-, Londoni váltóór 204.65, Bécsi Bank verein 137.80 Villamos részvény -.-, 3 százalékos magyar aranykölesön 75.10, 4.2 százalékos ezüstjáradék 94.95, Osztrák koronajáradék 91.10, Magyar koronajáradék 90.55 Osztrák-magyar bank 143.10 Déli vasut részvény 19.12 Elbevölgyi vasut -.-, Bécsi váltóór 849.83, Párisi váltóór 811.75, Union bankrészv. -.-

Hamburg, január 10. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 94.10, 1860. sorsjegy 180.-, Déli vasut 19.-, 4 százalékos aranyjáradék 94.90, Osztrák hitelrészvény 205.-, Osztrák-magyar államvasut 92.30, Olasz járadék 100.40, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.50

London, január 10. Angol consol 77.25.

Páris, január 10. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 94.50, Osztr. aranyjáradék 98.45 Magyar arany járadék 94.50, 5 százalékos bolgar kötvény 1896. évről 514.25 3/4 százalékos Olasz járadék 94.65, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 275.-, 5 százalékos marokkói járadék 524.-, 4 százalékos 1890. román köles -.-, 4 százalékos amort. románjár. 1905. -.-, 5 százalékos orosz járadék 92.60 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék -.-, 4 százalékos spanyol jár. 103.05 4 százalékos unifkált török jár. -.-, Török sorsjegy 94.27 Török dohányrészvény 91.10, Osztrák földhitelintézet 209, Osztrák Länderbank 357.-, Magyarjelzálogbank 600.-, Banque de Paris 17.75, Banque Ottomane 535.-, Osztrák-magyar államvasut -.-, Déli vasut 680.-, Meridionalvasut 609.-, Hartman gépgyár -.-, Rio Tinto -.-, Suererie d'Égypte 79.-, Tula 1800.-, Uríkányi köszén 79.-, Charterred 694.-, De Beers 76.-, East Rand 98.-, Jagersfontein 500.56 Trans. Land Comp. 87.-, Váltó Amsterdamra (rövid) 191.-, Váltó német piacokra (rövid) 4.50, Váltó Bécsre (rövi) 208.87, Váltó Belgiumra (rövid) 123.06 Olasz aranyváltó rövid 105.62 Váltó Svájcra (rövid) 91.16 Csekk Londonra 2:2.25, Magánkamatláb 3 3/4.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Table showing wine prices in Budapest, with columns for 'Milyen időre', 'Nyer', and 'Finomított'.

Buzakorpa.

Table showing wheat prices, with columns for 'Fürom korpa azonnali szállításra' and 'Dúrva korpa azonnali szállításra'.

Zsiradékok.

Table showing oil prices, with columns for 'Disznózsir budapesti' and 'Városi 4 drbos'.

Kőbányai sertéspiacz.

Január 10. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 144 fillér. Fialat közép (páronkint 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 146-148 fillér. Közép (páronkint 240-280 klg.) 148-150 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi január hó 8. napján volt készlet 21085 drb. - 1912. január 9-én felhajtott 67 drb. - 1912. január 9-én elszállított 70 drb. - 1912. január 10. napjára maradt készletben 21082 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: lanya.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfevárosi állatvásár és közigazgató igazgatóságától.) Január 10. Előző napi eladatlán maradvány 1217 drb sertés, 23 drb süldő. Pótfelhajtás 6 drb malacz. Mai felhajtás 1753 drb sertés, összesen 2975 drb sertés, 23 drb süldő. Eladott 1392 drb sertés, 8 drb süldő. Mai maradvány 1578 drb sertés, 15 drb süldő. Árjegyzés. Zsir-sertés. Öreg I. rendű 350 klg. felüli ételsúlylevonással 130-132 fillér. Öreg II. rendű 280-350 klg. ételsúlylevonással 128-132 fillér. Fialat nehéz 300 klg. felüli ételsúlylevonással 132-142 fillér. Fialat közép 220-300 klg.-ig ételsúlylevonással 134-144 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig ételsúlylevonással 138-146 fillér. Hus-sertés könnyű 140-300 klg.-ig ételsúlylevonással 138 fillér. Süldő belöldi elősúlyban 88-104 fillér. A vásár irányzata lanya. Az árak 2-4 fillérrel hanyatlottak.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Januar 10. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Csizmazia József lévai és dr. Andrei Gyula karánsebesi járásbírói joggyakorlókat a lugosi törvényszékhez jelezte...

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Halász Endre felsővízközi járásbírói tevékenységét az eperjesi törvényszékhez, Draskóczy László szécsényi járásbírói inokot a balassagyarmati törvényszékhez...

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Zecser János marosvásárhelyi lakos, valamint Iona, Erzsébet, János, István, Margit, Inna, Ernő és Gyula nevű kiskoru gyermekei Margitaira, Grosz Simon ungvári lakos, valamint Klári, Honka és Erzsébet nevű kiskoru gyermekei Gombosra, Prisztai József pozsonyi lakos családja nevének pótlására kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Jásznagykunszolonok vármegyénel 3 hivatalos állásra 1912. február 15-ig; a kaposvári pénzügyigazgatási számvevőszéknél számtiszt állásra 14 nap alatt; Zombor városnál egy lovas- és egy gyalogrendőri állásra 1912. január 31-ig; a zalaezgerzseki pénzügyigazgatási számvevőszéknél számgazdaknok állásra 4 hét alatt; a beregszászi pénzügyigazgatásnál végrehajtó állásra 2 hét alatt; Újbányán (Krassószörény megye) postaügynöki állásra 1912. január 25-ig; a góspilesi pénzügyigazgatóságnál iródatiszt állásra 1912. január 15-ig; a brassói törvényszéknél jegyzői állásra 2 hét alatt; a nagykölközi járásbírói állásra 2 hét alatt; Felsőszelvény (Máramaros m.) posta ügynöki állásra 1912.

január 25-ig, a csongrádi járásbírósnál végrehajtó állásra 2 hét alatt; a facsádi járásbírósnál tevékenységét állásra 2 hét alatt; a szilágységi járásbírósnál jegyzői állásra 2 hét alatt; a dévéri törvényszéknél törvényszéki bírói állásra 2 hét alatt; a párkányi járásbírósnál jegyzői állásra 14 nap alatt; az aradi törvényszéknél jegyzői állásra 2 hét alatt lehet kérvényeket beadni.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Inn, Duná, Fláza, etc.), date (jan. 10, jan. 9), and numerical values representing exam results.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése: Hazánkban az idő borult volt és csapadék az ország északi nagyobb felén volt. A hőmérséklet kissé emelkedett, de északon és keleten még fordultak elő erősebb fagyok is; a maximum 10 C. volt Fiumében, a minimum pedig -19 C. Botsfalun.

Prognózis a következő huszonegy órára: Fagypont körüli hőmérséklet és sok helyütt csapadék várható. (Sürgönyprognózis: Fagypont körüli hőmérséklet, sok helyütt csapadék.)

Weather forecast table with columns: Állomás (Station), Hőmérséklet (Temperature), and other weather-related data for various locations like Budapest, Szeged, etc.

Ékszer, ezüst, óra,

Advertisement for jewelry and watches, featuring an image of a watch and text describing 'Sárga János' and 'Divatos óra-karpercek'.

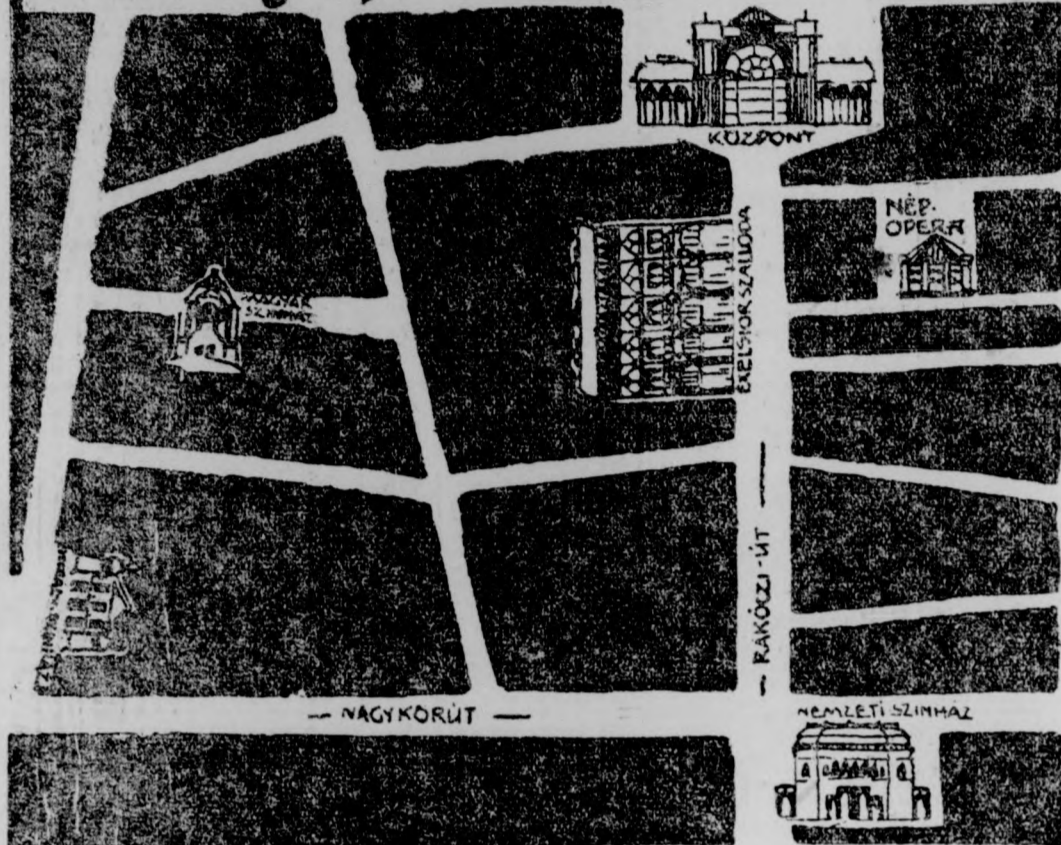
„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap. Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Large financial table titled 'Budapesti értéktőzsde' (Budapest Stock Exchange) with multiple columns for various securities, banks, and exchange rates.

EXCELSIOR-SZÁLLODA

Budapest, VII. Rákóczi-út 72

A-félemeleten
Excelsior
American-
BAR és
Grill-Room

Feljárt az utcáról Nyitva esti 8 órá-
tól. CAVIÁR, OSZTRIGA és LANGOUSTE
különlegességei, az amerikai italok száz-
féle keverékei és olcsó árai, a legújabb
főványosság a főváros esti közönségé-
ek és gourmandjainak.

↪ A főváros legújabb és legmodernebb szállodája. 125 fényesen berendezett szobával. Lakosztályok és szobák fürdővel. Gyönyörű előcsarnok, reggelizőszalon, írószoba, társalgóterem.

↪ Külön helyiségben Roneophon diktológép, Roneo kopirgép és sokszorosító, valamint Viktor írógépek és modern gépirók állnak a vendégek rendelkezésére.

↪ Minden szobában meleg és hidegvíz, minden emeleten városi és interurban telefon. Központi fűtés, vacuum cleaner, lift.

↪ Elsőrangú étterem a földszinten, polgári étkező a souterrainben.

↪ Színházi jegyiroda, uri és női fodrászterem a félemeleten.

↪ A megbízások gyors elintézésére állandóan több kerékpáros Excelsior-boy van szolgálatban.

↪ Az angol reggeli, ruha és cylindervasalás, beretválkozás, minden szobában hűtött Borszéki- vagy Szultán-ásványvíz a szobaárban foglaltatik. Szobák naponta 5 koronától feljebb kaphatók.

Megnyitás:
é hét folyamán.

A NAGY NAP.

— REGÉNY EGY KÖTETBEN. —

Irta: JEAN DE CARRE.

A prior végre megérezte tekintetét, megértette annak jelentőségét és odament a grófnéhoz.

— Mi mondani valója van nekem, Donna Florence? — kérdezte.

— Csak egy szó, tisztelendő atyám. Hogy Rafael összeesküvést sző Godói ellen, ezt nem kifogásolom; joga van hozzá, sőt kötelessége is. Reszketek ugyan, ha arra a veszélyre gondolok, melynek magát kiteszi, de megadással kell türem sorsomat. Murrera Juannal szemben azonban másképp áll a dolog. Ezt az embert Rafaelnek nem szabad megátámadnia.

— Meg merné neki mondani, hogy miért?

E tárgyban akarok önnek tanácskozni holnap, atyám. Az idő sürget; már holnap reggel a kolostorban lesznek.

— Várni fogom önt, asszonyom — s egy kényszeredett mosoly alá rejtette aggodalmait, hogy elrejtse azokat d'Esparbés marquis olól, aki a grófnéhoz lépett.

A fontos beszélgetés talán még sokáig folyt volna, ha a már későre járó idő nem kényszeríti Rafael barátait az elválásra...

Ejfélt ütött, amikor eltávoztak az Osorio palotából...

III.

A grófné és a fia már három hónap óta nem látták egymást. Azt lehetett volna tehát hinni, hogy boldogok lesznek, ha négy-szemközt lehetnek egymással.

Donna Florence azonban hamarosan megértette, hogy fia kerüli a vele maradáást. Alig hogy egyedül maradtak, a fiatal tiszt elvonulni készült, fáradságát adva indokul.

— Beszélmem kell veled — szöjt a grófné. — Tudod-e, hogy nagyon meg vagyok rémulve, gyermekem.

— Megrémülve? Miért?

— Ezek az elhatározások rémitenek meg, melyeket az imént hoztatok; a kaland, amelybe belemenni készülsz. Mériegelted a veszély nagyságát, amelynek kitétted magadat? Ha olyan emberek ellen akarsz küzdeni, amilyenek Godói és Murrera Juan, megsemmisülsz: ők szétmorzsolnak téged. Könyörgök neked, édes Rafaelém, térj le erről a szándékról.

— Ön tanácsolja nekem, hogy letegyek róla, anyám? Azt hiszi, hogy atyám ha élne, szintén ezt tenné?

— Atyád ugyanazt tenné, amit én teszek, mert meggyőződhetnék a küzdelem egyenlőtlenségéről, melyet kezdesz.

— Atyám jó hazafi volt. Távól attól, hogy ellenezné elhatározásomat, bátoritama és hozzáam csatlakoznék, hogy segítsen azokat végrehajtani.

— Godói ellen talán; de nem Murrera Juan ellen. — Nem tudod, hogy mennyire nagyra becsülte őt?

— Tudom anyám, tőle magától.

— Azt is megmondta neked, hogy milyen szolgálatokért vagyunk lekötöztetve Murrera Juannak? — folytatta a grófné. — Atyád titkár volt a spanyol követségénél, Párisban. Murrera Juan mellette élt a házában, felhívva a követség orvosának ezimével és tennivalóival, várva, hogy visszahívják Madridba; a követség orvosát. Fiatal tudósnak tekintették, akire nagy jövő vár. Elfogadták a legfényesebb társaságokban is, melyekben nagy jártassága a titkos, az emberi szem előtt jobbra rejtett tudományokban közkedveltségüvé tették őt. Sohasem feledkezett meg a támogatásról, melyben pályája kezdetén az én Fernandom részesítette. Mi ketten, atyád, meg én, nagyon nehéz helyzetben voltunk. Fernand szeretett engem és nőül akart venni, de a családja ellenezte há-

zasságunkat. Egy főur, amilyen ő volt, egy hajdani táncosnőnek legyen a férje?! Ezek között a körülmények között Murrera Juan, egyetlen meghittje félelmünknek és reményeinknek, a legfáradhatatlanabb odaadással mozdította elő érdekeinket.

— Ez már régen volt, anyám — vetette ellen nem minden kicsinylés nélkül Osorio gróf.

— Ez az odaadás sohasem csökkent — kiáltotta a grófné. — Azért is atyád a legjobb barátjának tekintette Murrera Juant, még akkor is, amikor tőle megválva engem nőül vett és minden becsülványát feláldozva Kordovába vonult el velem. Minden esztendőben meghívta a házukhoz és iránta táplált érzelmei nem változtak meg egy pillanatra sem, haláláig sem.

— De nem változtak volna-e meg, ha életben marad? Immár tizenöt év óta halott. Abban az időben Murrera talán még méltó volt a becsülésre és a barátságra, melylyel atyám ajándékozta meg. Azonban azóta nem méltó rá; ezt határozottan állítom.

— De hát mit vetnek a szemére?

— Azt, hogy szövetségelt Godóival Spanyolország leigázására, hogy titokban több bünt követett el, mint szövetséges társa nyilvánosan.

— Ezek ugyancsak nagy szavak; de csakis szavak. Hol vannak a bizonyítékok?

— Jöjjön Madridba, anyám és majd meglátja — felelte Rafael. — Egyébiránt ha visszatekint a múltba, ha összeszedi emlékeit, tette szavaihoz, nem talál olyan tetteket, amelyeket nem tagadhat el, mert hiszen ön maga mondotta el nekem s amelyek nagyon is igazolják a Murrera Juan ellen emelt vádakat. Nem öntől tudtam meg, hogy összeköttetésük kezdetén mennyire megijesztették Murrera viselkedése, sajátosságos modora, Judás arca, gyanús és titokzatos viselkedése?

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1912. január 11-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Lucretia Borgia.
Tragédia 3 felv. 5 képbén.
Írta: Hugó Viktor.

Személyek:
Lucretia Borgia Jászai M.
Don Alfonso Irányi
Gennaró Beregi
Liberató Pálffy
Rubetta Sugár
Orsini Garamszegi
Gazetta Horváth Z.
Negroni hercegnő V. Molnár R.
Petrucci Náday B.

Kezdeté 1/8 órákor.

WIGSZÍNHÁZ.

Nincs tovább.
Srimni 3 felvonásban. Írta: Földes Imre.

Személyek:
Dr. Meretey ügyvéd Fenyvesi
Alice Anyóczy Szécsényi
dr. Cserény Gábor Hegedűs
Forser Tanyai
Szűcs Döme Vendrey
Szekely Tapolezay
dr. Finger tanár Tihanyi
Kövér Ferenczy
Babok néni ifj. Ditrói
Naschitz Sarkadi
Csécsy báró Stilla
Schwarz Körömendy
Játéktulajdos Balassa

Kezdeté 1/8 órákor.

Városi Városi Színház.

Nincs előadás.

OMNIA

A város legnagyobb és legújabb mozgóképpalotája. Bejárati díj: 20-40.

Szenzációs ujdonság!

KINEMA-SKETCH

személyes játék mozgóképekkel kombinálva, az

„OMNIA”

színpadán előadja:

NICK WINTER

a világhírű párisi detektív-művész és társulata

Werb bankár szökése

színi 3 felvonásos vígjátékban. Színpadon helyek: jegyek előre váltathatók az „Omnia” pénztárnál d. e. 10-12. Előadások 4-8-ig, 8-10-ig és 10-12-ig tartanak. A jegyek usakis azon előadásra érvényesek, amelyre váltattak!

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bohémélet.
Dalmi négy képbén. Zenéjét szerzője: Puccini Giacomo. Szövegét írták: Giacosa és Illica, fordította: Radó Antal.
(Jelenetek Henry Murger, „La Vie de Bohème”-ből.)

Személyek:
Rodolphe Kéryesi
Shaunard Dalmóczy
Marcel Takács
Colline Kornai
Musette Haidu I.
Mimi Szamosi
Alcindor Ney B.
Benoit Hegedűs

ÜZENET
Havas gyopár.
Kortográfáját szerzője: Guerra Miklós. Zenéjét írta: Hürüs Irán.

Személyek:
Havas Gyopár Kós M.
Máry Nirsóczy E.
Noora Mazzánfi
Cristiano Smoraldi
A kormányzó Kodolányi

Kezdeté 7 órákor.

VARSZÍNHÁZ.

Nem lehessen tudni.

Szindarab 4 felvonásban. Írta: Bernard Shaw, fordította: Hersei Sándor.

Kezdeté 7 órákor.

ROYAL-ORFEUM.

VII. Erzsébet-körút 31. Teljesen új-új.

Ma csütörtökön, január 11-én

két előadás

d. e. 3/8 órákor mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes műsorral. — Este 8 órákor: a parádés januári műsor.

Morris Cronin Comp. képrázatos erőtűntetvények. **Holden's Marionettes** világhírű bábszínház.

The Empire Comedy 4 a legmulatságosabb angol vokalisták. **Rafaette** utólerhetetlen akrobata kutyái.

Christie Duo Freser Frères Les Décharneux

K. Solti Hermin új Weiner kupaikkal. **Édes titok**, új bohózat. **Virágh Jenő** mint tripoliszi haditudósító. **A ferencvárosi angyal**, Heitai Jenő, Molnár Ferenc és Szirmai Albert operettje.

Mac's 8 Merry Marvells a kedvelt angol tánc-csoport és a többi januári attrakció.

Minden csütörtökön, vasár- és ünnepnap délután 3/8 órákor mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes műsorral.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Irányozgy.

Ma két előadás

Kezdetük fél 4 és 8 órákor

az összes főattrakciókkal.

Délután mérsékelt helyáru.

Jegyelővétel 10-1 és 3-6 óráig

::: a nappali pénztárnál. ::: :

Benes Károlyné

VI. ker., Teréz-körút 26. sz. alatt levő elsorú angol és francia női divattermelvel kapcsolatos csodás előadás

szabászeri- és varrodafantézetében

a beiratások a XII. ker. tanfolyamra megkezdődtek és naponta d. e. 10-12-ig, d. u. 2 órától 6-ig eszközölhetők.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. 110-22 : TELEFON : 110-22

Ma csütörtökön két előadás!!

január 11-én

Délután 3/8 órákor mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes műsorral. Este 8 órákor a januári parádés műsor.

Morris Cronin Comp. képrázatos erőtűntetvények. **Holden's Marionettes** világhírű bábszínház.

The Empire Comedy 4 a legmulatságosabb angol vokalisták. **Rafaette** utólerhetetlen akrobata kutyái.

Christie Duo Freser Frères Les Décharneux

K. Solti Hermin új Weiner kupaikkal. **Édes titok**, új bohózat. **Virágh Jenő** mint tripoliszi haditudósító. **A ferencvárosi angyal**, Heitai Jenő, Molnár Ferenc és Szirmai Albert operettje.

Mac's 8 Merry Marvells a kedvelt angol tánc-csoport és a többi januári attrakció.

Minden csütörtökön, vasár- és ünnepnap délután 3/8 órákor mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes műsorral.

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket a szokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben)

LEGOLCSÓBB kényeztetés:

ZONGORÁK

pianinók, használtak is, legelőnyösebben vásárolhatók

FARKASHÁZI és BIRÓ

zongoratermelben

Budapest, V., Váci-körút 12

Mangolás, javítás, becserezés, bérlet. Kényelmes részletfizetés.

Telefon 185-48

Weinberger és Fodor

az összes sportcikkék áruháza.

Téli sportcikkékben, sportöltözékekben

speczialisták

IV., Haris-bazár 4.

Telefon: 113-59. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Takarékos, tiszta, kényelmes fűtés érhető el az

EFCO

porosz készítményekkel!

Próbadarabok ingyen Irodánkban Pesten 100 drb 4.10 kor. Budán 100 drb 4.20 kor. 100 darabonként házhoz szállítja:

PONGRÁCZ ÉS PONGRÁCZ

Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. Telefonszám: 177-41. és 158-03.

Városmajor szanatórium és vizgyógyintézet

Budapest, Városmajor-utca 74. szám. Telefon 88-89.

A Kis Svábhegy lankás hegyoldalon, országos hírességű park közepén, remek kilátással a budai hegyekre, Ózondus levegő. Budapest legeszebb területe. Hármincz, köztelennel berendezett szoba, közös és társalgó-helyiségek, előkelő és meleg családi otthon. Nagy vizgyógyintézet. A vizgyógykezelés összes eljárásai. Szépségtan, sos. tanor, fenyő, villamos és fényfürdők. A szanatóriumban rendelkezésre áll az összes betegségek, anyagcsere-bántalmak, cukorbetegség, máj, epékóhajok, vesekőbetegségek, neurasténia, hátságizomzatosság ellen, soványító- és izmalkurák esetére. — Igazgató-őrnagy: csornayfalvi dr. Közművel. — Példét a szanatóriumban, egész nap. 110.

DARANYI LEGJOBB MODELLO

Számoló

ES LÁTHATÓ IRÁSU

összeadógépei

nem szorulnak reklámra.

Díjmentes bemutatás az ország bármely helyén. Telefon 139-54.

DARANYI MIKSA
Első Magyar Számoló- és Összeadógépek Kereskedelmi Vállalat, a Szállítmányozási és Iparbank részvénytársaság árusztálya Budapest, VI., Váci-körút 37.

A magy. kir. Opera művészei, A magy. kir. Zene-Akadémia A Nemzeti Zenede, az ország legelőkelőbb zene-iskolák tanárai szívesen elismerték, hogy hegedült

Reményi Mihály

olyan készült, mely bármely régi 1000 évtől fiatal hegedűvel a versenyt sikerrel bírja. Reményi hangfokozó gerendája által bármely rossz hangú hegedű sokkal jobb, erősebb és nemesebb hangot kap. Sikerült kényszerűen minden egyes hangszernél. Árjegyzék kérjen Reményi műhegedű-készítési osztályától.

Budapest, Király-u. 56.

A világ legjobb quintisztia huriai csak Romániyinel.

Közvetlen keleti behozatal.

Vaidi Perzsa és Smyrna szőnyegek

nagy választékban kaphatók, budapesti lakóknak árfelemezés nélkül részletfizetésre is.

SZŐNYEG-UDVAR BUDAPEST, KIRÁLY-U. 32. (az udvarban.)

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1912. január 11-én.

NÉPÓPERA.

Rigoletto.

Opera 3 felvonásban. 4 képben.
Írta: Francesco Maria Piave.
Zenéjét szerzőtte: Giuseppe Verdi
A zenekart vezényli: Reiner Frigyes karmester.

Személyek:

Mantua hercege Kertész
Rigoletto Kriener
Giulio, leánya Szepesi A.
Monterone gróf Róna
Ceprano gróf Mátrai
Ceprano grófnő Legárd A.
Marullo Pajor
Borsa Hajagos
Sparafucile Bihar
Maddalena, a huga Bazilicse M.
Giovanna Givicszky I.
Ajtonallá Loránd
Apród Landler A.

Kezdeté 1/2 8 órákor.

APOLLO-PROJEKTÓGRÁF

Végszínház-utca 1-3.
Telefon 69-39.

A legújabb tripoliszi események
Műsorokivűli szám. Vastagbőrű
állatok (természetrajzi felvétel)
Ejfélikor (amerikai humorosok).
A tejjgazdaság (mezőgazdasági
felvétel). **Az arózkép** (dráma).
Lemke bevétel (komédia).
Halálközletem a leopárdokkal (szenzációs dráma).
Legközelebbi műsorváltozás
hétfőn, 1. hó 13-én.

Minden pénteken délután fél
négy órákor nagy gyermekelő-
adás. Gál Mózes meséi.
Az első előadás hétköznapokon
d. u. 5 órákor, vasár- és
ünnepeken 4 órákor kezdődik

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A varsányi csata.

Komédia 4 felvonásban. Írta:
Farkas Pál.

Személyek:

Bárd Szomolnokyi Szirmai
Oskár Kertész
Jenő Jakabffy
Edith gyermekel Gombaszögi
Jolán Tóth Irma
Brandeis kapitány Törzs
Renneval, tohadn. Petheő
Haller Antal Vándor
Zador Herbert Sebestyén
Eszme Lajos Vágó
Tűzmester Körmeny

Kezdeté 1/2 8 órákor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Leányvásár.

Operetta 3 felvonásban. Írták:
Márton Ferenc és Bródy Miksa.
Zenéjét szerzőtte: Jacobi Victor.

Személyek:

Harrison Boros
Harrisonné Erdei E.
Lucy, leánya Petráss S.
Hollenberg gróf Latabár
Fritz, fia Rátkai
Miria Tom Király
Korcsmáros Kovács
Hajóskapitány Krasznai
Bessl, szobalány Fedák S.
Sam, pincér Csizser

Kezdeté 1/2 8 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A budapesti poliklinikai egye-
sület jétkönyvezélu estelye.

Kezdeté 1/2 8 órákor

STEINHARDT MULATO

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté pont 1/2 9 órákor! 11 órákor!

A GORDIUSI CSOMÓ

9 órákor: 9 órákor:

PAPA ÉS TÁRSAI.

Bohózatok írták: Glinger és Taussig. Ford. és átírt STEINHARDT

10 órákor! 10 órákor!

STEINHARDT új kuplékkal.

Vasar- és ünnepeken délután mérsékelt helyáru előadás.
Kezdeté fél 4 órákor. — Ejjelután a remek téli kertben **Sarközi Pista** zenekara, cabaret és tánc. Beléptéldíj nélkül. — Jegyek:
d. e. 10-12 és d. u. 8-10-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch-
féltől. — Szombán és a Hungária fürdő pénztárában kaphatók

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Ma csütörtökön, január 11-én délután 3 órákor
mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes
műsorral.

A gyermekek tündérországa.

Akrobata kutyák. HOLDEN PÁBSZÍNHÁZ. MOR-
RIS CRONIN COMP. Ferencvárosi anyagi, Heltai,
Molnár, Szirmai karacsnyl játéka és a

többi nagyszerű attrakció!

Jegyek, elővételi díj nélkül már most válthatók a Royal-
Orfeum jegypénztárában.

PALACE ÉTTEREM =

CAFÉ RESTAURANT, Rákóczi-ut 43.

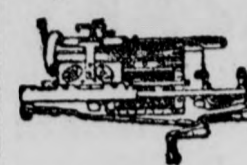
Esténként Palace soupe
tozai Korodi Gyula személyenként
muzsikál. 3 korona.

Uj Styria kötőgépek

részletfizetésre

Fogl József Lajos

Budapest, VIII., József-körut 42.
Arjogyzók ingyen és bérmentve.

Tokaji bortermelők Társ. R.-T. Tokaj.

Elnök: Herczeg Windischgraetz Lajos.

Minden asztal vagy háztartás
hiányos Magyarország kincse,
a felséges tokaji bor nélkül

Legbecesebb és legalkalmasabb

! alkalmi ajándék !

Társaságunk által forgalomba hozott borok kiválóság
és eredetiségben felülmulhatatlanok.

5 kgmos bérmentes postakosár

2 palack 0.5 literes 1904. évi zamatos szamorodni és

2 " 0.5 " 1906. " két puttonos asszu és

1 " 0.5 " 1904. " három puttonos asszu

együttesen korona 17.20.

3 palack 0.7 literes 1901. évi

szagos kiváló szamorodni korona 7.40

Központi iroda:

Budapest, V., Teréz-körut 25. sz.

FOLIES CAPRICE

Téli helyiségei Révay-utca 18. szám.
Igazgató: Keleti Henrik. Főrendező: Rott Sándor.
Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/2 9 órákor.

Ma „HOFJAGD“

Bohóság 1 felvonásban. Írta: SATYR.

Továbbá R. Türk Berta
új szóló műsorával és

„A Regulátor.“

Jegyek elővételben kaphatók: Folies Caprice Révay-utca 18.
d. e. 9-11-ig és d. u. 8-10-ig. Hirsch nagyterembe Andrassy-
ut 19. és Soproni nagyterembe Rákóczi-ut 1. 12 óra után
az 1-50 emeleti „Casino de Parisban“ teljesen új műsor a
világ legelső tánc-attrakciónak felülvétel.

TROCADÉRO

Telefon 15-70
VII. KIRÁLY-UTCZA 77. Pénztárayítás 8-ker

NEMZETKÖZI KABARET.

Dolesch és Zillbauer Hock Rudolf
utcai muzsikusok recitátor

Mlle Della Rosa avec son Bariton Marcello

Vivia des Varennes Erna Larsen Gerda Avnhoff
hegedűművész nő saját műsorával előadó szobrette

VÁGÓ GÉZA Eine Nächtliche Boudoirscene
kómikus inscenirt von Ferry Rosen

Kzenivűl még 12 új szám fellépte. 12-11-ig 16 táncattrakció
szabad hemenettel. — 1-5-ig keringőverseny Hegedűs
Gyula cigányzenekarának kísérete mellett. Jegyek előre váltha-
tók Zipsér és Königinél, Andrassy-ut 4. Kezdeté fél 9 órákor

ÉVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL.
DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN ÉRSZERTÉLEPÉN

BUDAPEST, VIII. Erzsébet-körut 29. sz.

VIDÉKI MEZŐRENDRLÉSÉRE KIVÁLO GONDOT FORDITOK.
ARJOGYZEN 2000*ARJAZEN BÉRMENTVE MÜLDETEN.

SZÉN, KOKSZ nagyban és kicsinyben

SALAMON JAKAB és T^a cégénél Budapest,
V., Erzsébet-tér 5. szám.

TELEFONSZÁMOK: 73-99, 73-97, 73-98, 73-99. TELEFONSZÁMOK: 73-99, 73-97, 73-98, 73-99

Heti műsor:

Január hó	Nemzeti Színház	Magy. Kir. Operaház	Várszínház	Népepera	Vigsszínház	Magyar Színház	Király Színház	Ferarsói Városligeti Színház	Uránia	Hang versenyek
12 Péntek	Cyrano de Bergerac	Lohengrin	—	A kornvillai harangok	Csillti	A varsányi csata	Leányvásár	Gróf Schl'singer	Téli verőfény	Laffite, Vigadó (M)
13 Szombat	Nem lobessen tudni	Paoló és Francesco	—	Troubadur	Papa	A kis kávéház	Leányvásár	Gróf Schl'singer	Az országos zsi művészeti akademia előadása	Gönczy-Kressz Lloyd (H)
14 Délután: Vasárnap Este	A kamélias helyé A velencei kalmár	Sevillai borbély	—	Rigoletto	Nincs tovább	Az apja fia	Leányvásár	Lili	—	Dohnányi, Royal (I)
				Quo Vadis?	Csillti	A varsányi csata	Leányvásár	Gróf Schl'singer		

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTAR +

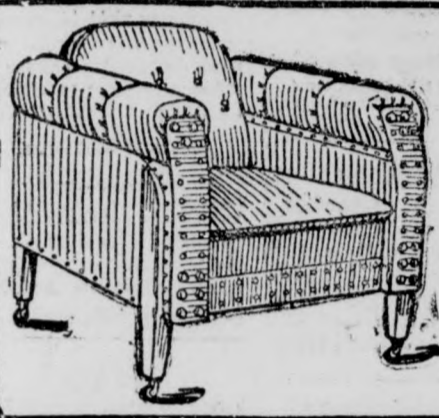
BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÖRNÁZZAL SZEMBEN.

saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan czélszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötőkről** prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igényeknek is megfelel **Muláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

Támgepek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivétel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédülő székek, foteuilok, férisszobák és irodahelyiségek butorzása!
Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

Elsőrendű Singer-varró-gépeket

nagyban árban és minden árfa-csmaies nélkül ha-vi 8 és 10 K rész-fetre szállítunk 6 évi jótállás-sal és vidékre is bárhova
Láng Jakab és fia
varrógép-nagykereskedők
Budapest, József-körút 41.
Fióküzletek: Baross-tér 4. sz. és Budán: Margit-körút 6. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

HERCZEG FERENCZ

Meséskönyve.

Herczeg Ferenc csodálatos művészi érzékkel találta el azt a hangot, amelyen a mai korgyer-mekeihez a mesében szólni kell. Az ő gyer-mekmeséiben, úgy érezzük, a mai kor ma-gyar Andersenje és Grimmeje közeledik a gyermeki lélekhez. Herczeg Ferencz meséi éppen ezért többek is mint egyszerű gyermek-mesék: olyan olvasmányok, amelyeket a gyer-mek mellett a felnőtt is éppen úgy tud élvezni, legfeljebb csak mindegyikük más és más szépségeket talál bennük. De egyben minden-kiro ugyanazt a hatást gyakorolja: gyönyör-ködteti és egyben megnemesíti a lelket. A könyvhöz **Mühlbeck Károly** készített egész sereg illusztrációt. Ára diszkrétben 6 kor.

Herczeg Ferencz legújabb könyvei:

Napváros. Elbeszélések	4.-	kor.
Diszkrétben	6.-	"
Szelek szárnyán	3.50	"
Diszkrétben	5.50	"
Szerelmesek	4.-	"
Két regény	6.-	"
Hírlányé tutarja. Regény	3.50	"
Diszkrétben	6.-	"
A fehér páva. Regény	3.50	"
Diszkrétben	5.50	"

Gummi-övszerek

legfinomabb francia gyártmány 12 drb.-ként 1.50, 2.40, 4.- és 5.- korona.

NEVERRIP eredeti gyártm., 12 db 6.-K

STERYL legfinomabb Paara gummi-hólyag 6 darab 3.50 korona, 12 darab 6.50 korona.

minden eddigi gyártmányt felülmul, kizárólag cégemnél kapható.

CAPOTTES rövid, eredeti amerikai, 12 darab 3.- koronától 5.- koronáig.

HALHÓLYAG valódi francia „Duchamps” gyártm. 12 darab 4.-, 5.-, 6.-, 8 és 10 korona.

Mintagyűjtemény 12 drb legfinomabb 4 korona.

IRRIGÁTOR zománcozott vagy üvegben teljesen felszerelve, 2.50, 3, 5, 6, 8 koronáig.

Suspensor (heretartó) drbja - 50, 1.-, 1.20, 1.50, 3.- K-ig.

Has- és Sérvkötők a Gummiharisnyák legnagyobb választékban, mérték után is készíttetik.

„GLORIA-ÖV” (havibaj ellen) 6 darab betéttel darabja 5 koronától 6.50 kor.-ig.

Neumayer Lipót

kötész. gummiaruk és betegápolási cikkek raktára

V., Budapest, Váci-körút 2. szám.

LINOLEUM üzleteim:

VI. Váci-körút I. (Ankerköz), - VII. Rákóczi-ut 8. szám.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

AZ ÉN UJSÁGOM

előfizetési ára:

Negyedévre 2.50, félévre 5.-, egész évre 10.- kor.

Singer és Wolfner, Andrassy-ut 10. szám.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona.

Elsőrangú kénes hévizű gyógyfürdő; moderu berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, me encze- és kádifürdők, melyek kiváló gyógyhatással használnak az összes reumatikus és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas és villamosvízfürdők. Ivó- és beléleg-zési kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Titkos betegségek

hugycsőfolyás, hugycsőszűkületek, altesti sebek, bújakor (syphilis), az önfertőzés következtében fellépő éjjeli magömlések és idegbántalmak, elgyengült férfiero (impotentia), makacs bőrbetegségek, bármely női nemi bajok, méhbajok, fehérhólyag stb. alapos, gyors és gyökeres kigyógyítására legjobban ajánljuk bevált felkísmeretes és nagy gyakorlaton alapuló gyógymod-jánál fogva

Dr. GARAI

hírneves szakorvos rendelő intézetét,
Budapest, Andrassy-ut 28. szám.
Rendelés hétköznap: 10-től 4 óráig és este 7-8. Vasár- és ünnepnap délután 2-ig. Felütés nélkül eredményes gyógyítás levélileg is.
Kívánatra gyógyszerokról is gondoskodik.
„Ehrlich 606.” javított Joha oltások.

Finom uri fehérműek legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat cégénél
VI., Budapest, Andrassy-ut 50. sz.

LEGALKALMASABB AJÁNDÉK!

legújabb divatu amerikai estély czipőink. Legizlésebb kivitelű és elsőrendű minőségű

férfi-, női és gyermekczipőink

Igen tartós sport- és vadász-czipőink. Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Budapest V., Dorottya-utca 6., VII., Erzsébet-körút 42.

Kérje képes árjegyzékünket.

Kérje képes árjegyzékünket.

E hirdetés rovataban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovataban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Széchenyi-utca 7. Gyár IX., Rákos-utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Sok száz
vagyonos hölgy ehajjt férjhez menni. Keresztény hajdon 200.000 márká, kath. özvegy 80.000 korona, fiatal független zsidó hölgy 300.000 korona vagyonnal stb. stb. Csakis komoly szándékú urak (vagyon, állás, vallás meglékes) kapnak díjtalan felvilágosítást. Schlessinger, Berlin 18.

Házasságközvetítés
legszigorúbb titoktartás mellett. Férjhezmenendő urbólgyek előjegyezve a legkülönbözőbb hozomány összeggel. Nősülendő urak a társadalom minden osztályából. Cégjelzéstelen levelezés. Nősülendő urak férjhezmenendő urbólgyek vagy azok hozzátartozói legnagyobb bizalommal fordulhatnak Faragó Jenő elismertem jöhrű házasságközvetítő irodájához. Budapest, Rákóczi-ut 86. (Diszkret, léposóházi bejárat).

Akar Ön szellemes lenni?
Akarja, hogy kellemes társalgónak tartassák? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Olvassa el a "Társalgás Művészete" (Elenálhatatlanság titka és Szellemszékrek) rendkívül érdekes könyvet! Megtudja ebből, mint viselkedjek, hogy férjt, nőt, alattvalót és fellebvalót egyaránt meghódítson. E könyv korrekt utmutatója lesz az élet minden helyzetében, bálokon, banketteknel, esküvőkön, színházban és mindenütt, ahol kisebb-nagyobb társaság van jelen. Áttekinthető kivonatol, (tartalomjegyzék) ingyen, diszkreten küld: DEAK, Budapest, Rákóczi-ut 86.

Gyorsírás és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen meggyorsított modern higienikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12) tartanak. Legalapabb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás napenként. Taudij igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyosírás, "karióthek" amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer. Összeadó- és számológépek kezelése. Parhuzamosan osli tanfolyamok is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Sonka-pácz
szepességi, 1 adag 1 sonkára utasítással 1 korona, 12 adag 5 korona. Felkai konzervgyár, Barta József Felka.

Juniperus
(nemes borovicska) 4 literes tartályban 11 korona bérmentve. Csemegekonzervekről árjegyzék ingyen. Felkai konzervgyár. Barta József, Felka. (Szepes magye.)

Veres afonya
befőtt, 5 kilós postakosár 9 korona. Felkai konzervgyár, Barta József Felka.

Mérlegképes
könyvelő esti foglalkozást keres. Szives ajánlatokat S. B. V., Sziget-utca 4-6., II. 25. alá kérek.

Pénzi
akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárookra és mindenemü kereskedelmi árukra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauter-czéghez, Baross-tér 17. sz. Telefon: 149-00. 29387

Soványág
Az egyedüli eredménytől kísért háziser a dr. William Hartly tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép felt testidomokat nyernek — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbojásoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kijelentve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönetlevelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Hasznalati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., Isván-ut 11. II/1. Telefon 156-80.

Ajtók, Abiakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók
Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123.
Telefon: 62-80.
Alapított 1886-ban

Zálogcédulát,
brilliantot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz esonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségeskereskedő. Király-utca 86. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiái tanárok által oktatótt szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama, nyilvánossági joggal. Alapította Markovics Ivan 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. — Körzvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Hegedűs Sándor-u. 7., saját épületében; előbb a szomszédos közti Liszt Ferenc-tér 10.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógép-czégekről s más hirdetésünket utasó újabb tanfolyamokról független. — Telefon 64-68.

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.
Singer Jakob
ékezerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

Saját gyártmányú fürdőkádak 14 kor-tól feljebb: fűthető kádak 60 kor-tól feljebb. Elváltatok mindenféle kúszószivattyúk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.
LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselyni-u. 51. E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Hungaria”
beszélő-gépek
tölcsernélküliek is kizárólag eredeti első-rangu gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók.

Deményi és Társa
Budapest, VI., Teréz-körut 4.
Kérjen árjegyzéket!

Nemi bajoknál
hugycsőfolyás, tripper, nekónai csúskás az illés-féle szantolopszák czéget Lericin Csepulak, mint legbiztosabb czsert mindenki használja. 3 korona beállítás-díjjel ingyen postaköltséggel szállítja
Illés Antal
gyógy-szertára Szabadka.
Hunnia
gyógy-szertár Budapest, Erzsébet-körut 88.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenczyak-tere 3 félemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, nrasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, nri szobák, angol börgarnitúrak és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok.
Telefon 82-13. 2859F

25 koronaért
készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltök finom bővelekből. Lichtman Sándor férfiszabómester, Budapest Rottenbiller-utca 4/A. sz. Vidékre postzóminták bérmentve, helyben szabásmozat kívánatra házhöz küldöm. 2859Z

Magyar harzi kanári-tenyésztés Debrecenben.

Kia madár dalát meg tudja érteni és annak énekét föl tudja beszélni, kanári tenyésztésben keresse az illetékesen megismeri szándéknyelvel. Minden, mit egy madár előadni képes, legyen az lágy, mely hang, avagy ücsögő ércs. Ami csak madárban kiválóan jó, tenyésztésben mindez főtárlható. A rendelt madarat mielőtt elküldöm, tudástról előbb magam meggyőződom és ha hibás hang, vagy rosszul énekel, nem létezik nálam, hogy én azt küldjem el. A tisztelt rendelő nyugodt lehet tehát, hogyha nálam rendel, tudom nem szenved kárt. A lakas legkedvesebb díszje a szep eneske kanári madár. Kanári madarakért eddig sok pénz adtak a külföldnek. Ma már nincs szükség erre, mert a szakzerű vezetés alatt álló Agoston magyar harzi kanári-tenyésztő telep Debrecen Mergő-utca 9. sz., gyönyörűen fuvoló, nemes fajta kanári madarakat szállít darabonként 7, 8, 10 és 12 forintért. Tenyésztésre alkalmas remek szép nőstények darabja 2 forintért. A szállítás legnagyobb hidegben is gondosan csomagolva, szavatosság mellett történik. Árjegyzék és apostali utasítás ingyen. Számos elismerő- és köszönetirat hírtelében. A legnagyobb tenyésztőtelep és széküldési intézet.

„OLLA”
bizonyíthatóan a legjobb higienikus gummi-különlegesség. 2 évi jótállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen. „OLLA” gummi-gyárból Wien II. 817 Praterstrasse 57

Singer varrógépek
Kerékpárok, gramofonok, hanglemek ek legolcsóbban kaphatók
Haban József
Budapest, Almásy-tér 14. javításokat olcsón készit. Kétes árjegyzéket ingyen küld

BÉRCZI-VITRAGE
60/85 cm. nagy borostüllet Point-Lace szagá munka reazurdál és gyúrkével darabja 1 kor. 50 fill.
Bérczi D. Sándor
BUDAPEST
Főútel: Dessewffy-n. 5. szám. — Fióküzlet: VIII., Üllői-ut 4. szám

A világhírű „THE ROYAL”
Gramofonokat minden részegés vagy utózáj nélkül nésés tiszta hanggal, szigorúan az eredeti, nagyban gyári áronak és minden arföemelés nélkül havi 6-10 kor. részletfizetésre szállítjuk a vidékre is. Pléolob.
Gramofonok 20 kor-tól följobb.
Láng Jakab és Fia
gramofon-nagykereskedők,
Budapest, József-körut 41.
Fióküzletek VIII., Baross-tér 4. Buda, II., Margit-körut 6. sz. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Üresedésben
levő számos különféle állás jelentetett be, melyek teljes czímmel olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körut 88. szám.)

Tisztviselő-otthon
Pensió Budapest, Szentkirály-utca 22., I. em. Lakás penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknak. Teljes penzió 135 kor. Ebéd 42 kor. Vacsora 24 kor.

Soha nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butordarabokat részletfizetésre.
Modern lakberendezési vállalat ::
Budapest, IV. ker., Gerleóczy-utca 7. sz.
3 iszes butoralbum 1 kor.

Műkedvelők
által díszlet nélkül is előadható szindarabokról Kabaré számokról, monológokról, dialógokról stb. jegyzéket ingyen és bérmentve küld Rényi Károly színházi könyvkereskedése Budapest, V., Vigadó-utca 1. szám. Nemzeti Színház könyvtára. Népszínház könyvtára, Operaház könyvtára. Műkedvelők, Kabaré kincstár. Vig recitátor stb. kiadója.

Illusztrált korrajz a párisi kommunéről!
RÁKOSI VIKTOR
A PÁRISI GYUJTOGATÓK
(A kommun története)
Regényes korrajz
Ára fűzve 6 korona, vászonkötésben 8 korona.
Kapható
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrássy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Szingarzag természeti leírások!

Makay Béla
Hegyen-Völgyön
Természeti és vadászképek
Szerző ezen újabb könyve mellett sorakozik az előbbihez. Ilyet, költői lendület mag minden leírásában, rejtőng szeretet a szabadság: a természet iránt.

Ára 6 korona.
Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrássy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Öreg
hamis fogakat, zálogcédulákat bármiről, butorokat és mindenféle tárgyakat vesz Wischograd Jakab, Akácfa-utca 45. I. 5. Levelezőlapra jövök.

Pályázatok.
Több száz pályázatot mindenféle szakmából közül az Országos Pályázati Közlöny mai száma. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körut 88.)

Butorhitel
legújabb rendszer szerint. Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindenféle butorokat készpénzárak mellett, meghatározott időre, részletre eladhatunk, minthogy a kellemetlen bankeljárásokat mellőzhetjük és csupán 5 százalékos kamatot a mindig esőkönöz összeg után számítunk fel. Butorváltás: a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelig jótállás mellett. Bővebbet Liszt István IV., Krisztófer 8, I. em. Butorraktár.

30 koronaért
készülnek saját műhelyben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltök finom szövetelekből László Sándor férfiszabómester, Budapest Erzsébet körut 1. sz., I. em. Vidékre postzóminták bérmentve, helyben szabásmozat kívánatra házhöz küldöm. 053Z

Készpénzért
vagy hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállítunk teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosítom, hogy ilyen
olcsón
sehol nem kap modern haló, bédő, uri és szalon szobákat stb. Győzöldön meg, részletek meg, szintén raktárakat, itt jutányosra
vehet
a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelig minden fajta
BUTORT
Nagy Imre
lakberendezési vállalkozó czőj
BUDAPEST,
Váci-körut 9. szám
(Béjárt Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.